КАНАДИЙСЬКИЙ РУСИН

Canadian Ruthenian
published each week by
Canadian Ukrainian Publishing Co., Ltd.
590 Pritchard Ave. Winnipeg, Man.
Phone; St. John 2250

CANADIAN RUTHENIAN

Канадийский Русин
Видається що тиждня через
Canadian Ukrainian Publishing Co., Ltd.
590 Pritchard Ave. Winnipeg, Man.
Телефон: Ст. Джон 2250

THE LARGEST RUTHENIAN WEEKLY IN CANADA

РІК VIII. ВІННІПЕГ, СЕРЕДА, ДНЯ 17 ЦЬВІТНЯ, 1918. WINNIPEG, WEDNESDAY APRIL 17th. 1918. ЧИСЛО 16.

Непорозуміня в Ірляндії

Величезні Німацькі Страти в Жовнірах в Послідній Офензиві на Заході

Перегляд війни на західнім фронті.

Кинувши величезні сили війска на західний фронт, припровадивши найстрашнійшу зброю на боєвий фронт, на полудне від Пікаді, полевий маршалок Гіндебург, без перестанку атакує британську боєву лінію межи містами Арас і Іпрес. При помочи страшної зброї, та пекла битв, при помочи страшних експльозивів, та трійливих куль Німці посунули британський фронт около 6 миль в шир на 30-милевім фронті на полудне від Іпрес.

Страта міста Арментієр є поважною стратою для Британців однак се місто було приготоване на се і у воєнній акції не представляє оно страшного значіня. Як довідуємо ся, англійські війска відступали в як найбільшім порядку в тій цїли, що би вирівнати лінію там, де німецкі тиски було найсильнійше.

Британці стояли кріпко на всіх, навіть найбезпечнійших місцях, а відступлене від кождої позиції коштувало Німців страшні жертви.

Чотири роки боїв.

Отсе місяці [illegible] збувались ся завзяті бої [illegible] котрі [illegible] Арментієр [illegible] Німці дійшли [illegible] ще в боєві [illegible] Англійців та Французів, ще у вересни 1914-го року. На півночи від Іпрес Німці були 22. цьвітня, 1915 року, де канадійське війско було примушене трійливими газами відступати. В сильнім протинаступі Англійців в 1916 році Німці були змушені відступити взад. Всеж таки Німцям не вдало ся забрати тої землі, яка робить державу паном, і ся земля стоїть у англійськім посїданю, а Їх позиції ще не є загрожені.

Одна з головних стратегічних позицій є Амієн, однак Німці, як видно, вже стратили смак на се місто.

Цїлию теперішної німецької офензиви, правдоподібно було розтяти комунікацію між Французами і Англійцями, а відтак побити з поодинока і одних і других. Однак тепер побачили, що се Їм не вдасть ся, тому залишили здобувати Амієн, а почали бити на цїлу лінію, зачинаючи від Вердуну.

В Італії не зайшло в новійшім часї жадних важнійших змін, хоч вже від давна по часописях пишуть, що Австрія збирає великі війска на Італію.

Арментієр в руїнах, але все ще в руках Британців.

Лондон, 10. цьвітня. — На фронті Мессін всї ворожі напади відбито, подає Ф. Б. Мавріс директор мілітарних операцій у воєнним бюрі.

"Ворог не забрав нїгде важнійших позицій.

"Арментієр [illegible] говорить Морріс — є троха зруйноване, однак се ще нїчим страшним. Се місто ще не страчене, і я не сподію ся, що воно буде страчене. Нині рано почала ся завзята борба на боєвій лінії на полудне від Арментієр.

Німці полонили около 2.000 французького війска і забрали 5.500 ярдів землї.

Арментієр може впасти в німецькі руки.

Забрали Гангард і стратили.

Париж, 16. цьвітня. — В борбі коло села Гангард щасте хилило ся то в одну то в другу сторону, а село яке вже було в німецькім посїданю, вернуло на зад в посїдане Англійців.

Берлін каже, що забрали 6.000 полонених.

Берлін, через Лондон, 10. цьвітня. — Наші війска в борбі між Арментієр і каналом Ля Басе забрали 6.000 полонених і 100 гармат, — подає генеральна квартира.

Німці перейшли ріку Ліс в кількох місцях та атакували британські позиції.

Британці відступають від Гівенчі і Арментієр.

Лондон, 11 цьвітня. — Німці вчера посунули ся вперед на полудневий захід від Арментієр і приблизили ся до місцевости Стінверк, 5 миль на захід від Арментієр. Вчера в полудне забрали були Лестрим, однак ще того самого дня Їх прогнано аж поза ріку Лаве.

Тепер відбувають ся завзяті борби коло Арментієр, яке з трох боків окружене Німцями, на лінії довгій 40 кільометрів. Вдаривши величезною силою Їм вдало ся поступити трохи вперед у мрацї, яка засліплювала очи.

Британці і Французи відбивають німецькі атаки в кількох місцях. Вороги поступили вперед на схід від Мервіл.

Французи відібрали село Гангард і Цементрі, на схід від Амієн, та завдають ворогам тяжкі страти.

Париж, 13. цьвітня. — Минув шої ночи вороги відновили свої атаки на французькі позиції, однак Їм нїгде не пощастило ся. В однім місцї вдало ся було йому посунути нашу лінію, однак він тішив ся сим успіхом лише кілька годин.

Нападали Німці також на полудни від Вердун, недалеко тверднії Туль. Та французькі війска при помочи війск Злучених Держав не допустили ворога анї крока вперед.

Німці забрали Арментієр.

Берлін, через Лондон, 12 цьвітня. — Офіціяльне донесене, яке наспіло сеї ночи звучить.

Арментієр упало. Окружене з півночи і з полудня війсками під проводом генерала Бернагардта і генерала Стетен, позбавлене всякої комунікації, так що війска не мали куди вернути і попали в німецькі руки по завзятій борбі, около 3.000 людий із зброєю та 45 капон.

На північний схід від Арментієр Британці забрали трохи землї побивши Німців у своїм проти-атаку на Стінверк, та забрали село Мервіл.

Нед Сомою відбували ся сильні артилерійні битви, в яких Французи забрали понад 200 полонених.

СПОДІЮТЬ СЯ ВЕЛИКОЇ МОРСЬКОЇ БИТВИ.

Великі приготованя німецької фльоти в Кіл.

Женева, Швайцарія. — У німецких пристанях великий рух, передовсім у Кіл, де ладують великій скількости. Подають се достовірні жерела. Німецькі великі воєнні кораблї із тяжкими канонами відкликано із західного фронту, щоби злучили ся із головним відділом німецької фльоти. На місце забраних армат вислано австрійську артилерію, яка із берегів має робити тусаму роботу, що давнійше робили німецькі кораблї.

ЛИШЕ ШІСТЬ БРИТІЙСЬКИХ КОРАБЛІВ ЗАТОНУЛО МИНУЛОГО ТИНЯ.

Лондон, 10 цьвітня. — Сего тижня затоплено найменше купецьких кораблїв, почавши від самого початку 1917 року. Чотири кораблї мали понад 1.600 тон поємности, два менші і рибацькі човна.

В КВЕБЕКУ РАНЕНО БІЛЬШЕ ЯК ПОДАВАЛИ ЧАСОПИСИ.

Лїкарі, що доглядають ранених у квебекськім повстанню кажуть, що число ранених кораблї новими стрілами і машиновими крісами є богато більше, як се подавали свого часу часописи. Ранених мало бути поверх 60 людий.

МИРОВІ ПЕРЕГОВОРИ МІЖ МОСКОВЩИНОЮ І УКРАЇНОЮ РОЗПОЧАЛИ СЯ.

Лондон, 10-го цьвітня. — Російський урядовий звіт подає, що російське правительство розпочало вже мирові переговори з Українською Центральною Радою.

Харків і Катеринослав здобуті

Петроград, 8-го цьвітня. — Українські і німецькі війска заняли місто Катеринослав після завзятої битви. Війска "Українського савета" ставили розпучливий опір.

Лондон, 10-го цьвітня. — Телеграма бюра Райтера з Петрограду доносить, що російське большевицьке правительство одержало вісти, які подають, що Німці і Українці заняли місто Харків.

Німецькі війска посувають ся дальше на північ і вже находять ся недалеко міста Курск.

РІШУЧА ВІДОЗВА ДО АНГЛІЙСЬКИХ ВІЙСК

Стояти до послїдного чоловіка — зарядив ґен. Гейґ.

Лондон, 12-го цьвітня. — Полевий маршалок Сер Д. Гейг, у своїй промові до заступників цїлої британської армії сказав:

"Три тижні тому, як ворог почав страшні атаки на нас, на 50 милевім фронті. Цїлию Їх є відділити нас від Французів, забрати канал, морські пристани та знищити британську армію.

"І хоч він кинув 106 дивізій до борби з нами, і хоч він поносить страшні жертви в людях, він зробив дуже малий поступ.

"Завдячити се треба лише нашим хоробрим жовнірам, що з пожертвованем віддавали своє житє. Словами не можна вирахувати подиву, який я відчуваю до нашої армії, що своїм страшним опором здержала ворога серед безвідрадних обставин.

"Богато з Вас вже умучені. До сих я сказав би, що побіда належить тим, котрі видержать як найдовше. Французька армія посуває ся дуже скоро, і з великою силою спішить нам на поміч. Для нас нїчого иншого не лишає ся, як бороти ся.

"Кожду позицію мусить ся вдержати до послїдного чоловіка. Ми не сьміємо йти взад. Приперті до стїни, вірячи в справедливість нашої справи, кождий з нас мусить бороти ся до кінця. Забезпечене наших домів і свобода людськости лежить на кождім жовнірови з поодинока в теперішну, критичну хвилю.

Вийшли з друку:

ВЕЛИКИЙ

на 516 сторін друку в гарній кольоровій оправі

Кобзар Т. Шевченка

ЦІНА З ПЕРЕСИЛКОЮ $1.00

ЧУДОВЕ ОПОВІДАНЕ

При стрілецькій ватрі

Оповіданє дуже займаюче; в нім розказує гуцул про свої пригоди з красавицею мандаторкою, про сї зраду і убійство угорських командантів підчас революції з 48-мих літ.

ЦІНА З ПЕРЕСИЛКОЮ ЛИШ 40 Ц.

ДЗВІНОК

Орган Української Молоїджи в Канаді.
Ілюстрована книжка на 32 ст.

Оказовий примірник з пересилкою ..... 10 ц.
Передплата на рік $1.00
Для передплатників Канадийського Русина ..... 50 ц.

CANADIAN RUTHENIAN 590 Pritchard Ave. Winnipeg, Man.

Дають Ірляндії Самоуправу Але Впроваджують Конскрипцію

Признають ся до морду поліцмена Сновдена.

Вже в минувшім числї Кан. Русина було подано, що поліція злапала трох людий, яких підозріває о замордоване поліцмена Сновдена. У Їх станціях найдено деякі річи із склепу в якім поповнено морд.

Тепер провадять ся зізнаня. Джансон і Стоік признали ся, що вони брали участь у рабунку, та що поліцмена застрілив Суліван, Їх третий компаніст.

Джансон, обіцявши говорити чисту правду, оповів про цїлий випадок. З його зізнаня виходить, що вони думали вломити ся до склепу із золотими річами, та в ночи помилили ся о одні двері і зайшли до желїзного стору. — "Суліван сказав менї стояти на сторожі на дворі. Я стояв около 90 фітів від дверий, а вони зайшли до середини. Десь за 15 до 20 мінут надійшов поліцман. Він не видів мене, бо я сховав ся за плотом. Він зайшов до середини, а я підійшов за ним. Суліван був по правім боцї него, а Стоік по лївім. Поліцман сказав: "Що ви тут робите?" — Нїхто не відповідав. — "Чи ви знаєте, що стор замкнений?" сказав знов поліцмен. Всї мовчали. Поліцман приступив до мене. Я тримав револьвер в руцї. Він злапав мене за руку. Мій револьвер вже мав випасти з руки як я почув що щось ковтнуло. Се Суліван потягнув за курок свого револьвера однак револьвер не вистрілив. Відтак почув ся вистріл, який повалив поліцмена лицем до землї. Дальше я нїчого не бачив; то було темно. — Відтак я покинув все і скоро пішов до готелю."

"Суліван говорив: "Чи він помер, — чи вмре до ранку?" — "Так — сказав я". — "Єсли умре до ранку, то добре; нїхто не скаже, що і як стало ся."

Відтак сказав Стоікови поховати револьвери. За хвилю вернув Стоік і сказав: "Я поховав Їх в кузни на Гіґґінс евню." Відтак ми дістали газету, де довідали ся, що поліцмана найдено ще теплого, але вже неживого. Нам хотїло ся випити горівки. Ми пробували дістати в двох готелях, аж відтак ми здибали чоловіка, що давав нам горівки давнійше. Ми дали йому 3.50 дол. за фляшку і чекали доки не верне.

Детектив підслухав розмову.

"Чекаючи на чоловіка, що пішов за горівкою, ми розмовляли. Попри нас ішов детектив, і здаєть ся чув слова Суліванa: "я добре вимірив і добре стрілив". Аж тут детектив злапав мене за руку і сказав: "Я є поліційний урядник. — Тебе потребують там в справі крадїжи."

Суліван заперечує зізнанє Стоіка і Джансона і каже, що про цїлу справу нїчого не знає.

В суді Суліван сказав, що про цїлий припадок морду нїчогісінько не знає і довідав ся аж як йому сказав поліцман при арештованю. А про тих двох, що про него так говорили, він має богато дещо сказати, але він скаже, як на се прибуде час.

КВЕБЕКСЬКЕ ЗАВОРУШЕНЄ КОШТУЄ 250 ТИСЯЧ ДОЛЯРІВ.

Монтреал. — Кажуть деякі панове з Квебек, що місто за свої бунтівничі вибрики повинно заплатити від 250.000 до 300 тисяч долярів за шкоди, які пороблено в місті і за транспортацію і удержанє війска в Квебеку, яке вислано через квебекських ворохобників.

Тепер ту суму мусять оплачувати і инші міста, які нїчим не провинили ся в квебекськім заворушеню.

РИҐ ВСТУПИВ ДО ВІЙСКА

Р. А. Риґ, бувший посол до провінціонального парляменту в Манітобі, бувший провідник соціялїста і колись завзятий противник милітаризму, тепер сам, добровільно голосив ся до служби, хоч його вік від служби єго звільнює:

Вбрав ся в уніформ і робить військові вправи, як звичайний англійський жовнір.

Соціялїсти других народів в сей або инший спосіб стараються ся послужити свому краєви і народови, — а наші соціялїсти тільки під кличем інтернаціоналїзму тільки вислугують ся другим народом, хоч-би зі шкодою для свого краю і народу.

Ще один морд.

У Вінїпегу поліція злапала минувшого вівтірка Георгія Станка, якому закидають морд, поповнений на фармереви Михайлови Мировському в Саскачевані, в якого він служив.

Мировський був вдівцем і жив на фармах зі своїми трома донечками, з котрих найстарша мала 16 лїт, друга 11, а наймолодша 9 лїт. До помочи в роботї на фармі наняв собі найнята Станка. Та видно, Станкови не подобав ся господар, чи заваджав, тому він його "спрятав", прикидавши трупа в керницї камінем.

Відтак забрав доньки і кілька тисяч долярів і приїхав до Вінїпегу. Тут покупивши дрібнятам деякі розоби, лагодив ся мабуть кудись відїхати та попав поліції в руки.

Мав він якийсь ґешефт з жидком А. Рокніка і заплатив йому наперед 500 долярів за якусь роботу. Та пізнійше інакше обрахував ся, і пішов до Рокніка домагати ся назад гроший. Та жидок не хотїв вернути. Його товариш, на його нещасте, спровадив поліцію, яка його арештувала. На судовім зізнаню доньки сказали, що бачили, як він замучив тата, а відтак мертвого вкинув в керницю. Вони сего нїкому не говорили, бо боялися Станка. Поліція відіслала його в руки саскачеванської поліції, а дївчат ще задержує до дальших зізнань. От який то наш наймит.

Війна коштує до тепер 100 білїонів долярів.

На кождого чоловіка на земли припадає 60 долярів коштів.

Вашінгтон. — Велика сьвітова війна коштує дотепер поверх 100 білїонів долярів, — заявив конгресман Гуд з Тенесі, фінансовий знавець в конгресї.

"Помимо предсказувань знавців перед чотирма роками, що буде річию неможливою навіть для найбільше торговельних держав зфінансувати війну тої величини в так короткім часї, — говорив конгресман Гуд, — то нинї воєнні кошти перейшлї суму 100 білїонів долярів, — **або инакше 60 долярів на кождого мушину, женщину і дитину на земській кули".**

ДАЮТЬ ІРЛЯНДІЇ "ГОМРУЛ" І ЗАБИАЮТЬ ЛЮДИЙ НА ВІЙНУ.

Айриські посли злостять ся як премієр говорить.

Гуркіт і крик протесту мішаєть ся із промовою Льойда Джорджа, що він дає плян на "Гомрул" в Ірляндії задля конскрипції.

Лондон, 10 цьвітня. — Промова Льойда Джорджа, що заявив готовість дати Айриштам Гомрул лише, щоби тим можна запровадити конскрипцію, була немов бомбою, що вибухла серед парляменту та збурила спокій. Підчас його промови посли кричали, гримали, протестували проти заведеня такого Гомрул. Не тепер час на роздаванє самоуправи.

Домашна Війна.

Лондон, 12 цьвітня. — Джан Дїлон сказав в парляментї, в четвер, що як він довідує ся, то до Ірляндії вже вислано вже моторові вози, маншинові карабіни та тенки до борби. П. Дїлон виступив остро проти того щоби теперішна держава послугувала ся "методою гільотини".

Репорт айриської конвенції яка зїхала ся, щоби обрадити над всїм конечним відповідно до теперішного часу і на всї часи, поставили, як своє національне домагане.

Відрубний, незалежний парлямент для Ірляндії, авторітетом і силою рівний домінїяльному парляментови.

Цїлковита самоуправа для Ірляндії, включаючи силу уставляти тарифу і контролю всїх державних управ.

Право робити торговельні договори з ріжними краями.

Право зменшати або збільшити територіяльну залогу, національні права і т. п.

Заперечени права імперіяльному правительству напирати на примусову військову службу в Ірляндії, хиба за згодою айриського парляменту.

Протест проти конскрипції.

Обіцянка самоуправи для Ірляндії в нїчім не змінила проти конскрипційного духа. Ірляндці кажуть, що Їм не потрібно анї самоуправи анї конскрипції — як подають депеші з Дубліну. Юнїоністи сидять в парляментї не на те, щоби придбати самоуправу, але на те, щоби не допустити до конскрипції.

Часопись "Айріш Тайме", яка недавно аґітувала за конскрипцією, підписала резолюцію, яка домагає ся в правительства повздержатись перед примусовою військовою бранкою.

Девлїн остерігає правительство.

Лондон, 13 цьвітня. — Йосиф Девлїн, націоналїст, накинув ся дуже остро на правительство, та сказав, що тепер воно стоїть перед найстраннійшим нещастем, більшим, як оно було коли небудь давнійше. Основною причиною всего є примусова конскрипція. Тому він радить відтягнути конскрипцію для Ірляндії.

k of Canada
заний 1869.
$12.911.700
14.564.000
335.0000.000
ата можуть бути отворені почавши
ть ся щорічно.
Вкладки отворені в імени двох з ро-
дицкуп) може оперувати контом.
армерів одержують спеціяльну увагу.
стор, Крейгмепл, Ерскін, Гадсбі,
лер і т. д.

кої рідко
ід в цьвічі. Майже кождий
, що там робота чиста і лег-
е для людий меньше чим о
де лучить ся нагода дістати
тиснуть ся і нагода стаєть ся
АМ НАГОДУ,
о в ШАВЛІН КЛАРК КО. в
ериканської границї), потре-
ло роботи в трачні і тому
тайте нагоду і забезпечте се-
ту роботу.
АЛЬНИСЦА
ний компаній висша чим у
в околиці.
ВИГОДИ
вала для робітників першої
створядну кухню в котрій
ого харчу.
ПОДОРОЖ
У одержати там роботу, мав-
Вінїпегу на місце роботи якої
то, а забезпечте ся на доб-
о приходіть до специяльного
дуже радо все Вам опише,
CHULTZ
WINNIPEG, MAN.

ЦЬКИЙ
з довголїтною практикою американ
отворив
у Робітню
СЕЛКІРК 5916
очі по поступній цїні, як рівнож
за якість матерії і доскочале ви-

ИЧІ!
ти по українськи?
наука.
мнота.
ить ся, думайте, читайте і учіть ді-
в рідній мові можна все найкрас-
ни спромогу учити ся рідного сло-
ВАР
які до тепер появились, в гарній
ментів.
оплачуємо самі.
ни опуст.
PUBLISHING CO., LTD.
— WINNIPEG, CANADA

ЕНТ
акомих приятелів і рідних.
ськім Русині. — Канадій-
в всій Канаді і відшукає Ва-
рідних.

АСИСТЕНТ В ЦІСАРСЬКИХ І
ЛЄТНОМ ЛІКАРІВ І ХІРУРГІВ
КО-ПОЛЬСЬКОГО ШПИТАЛЮ.
АЛЬ. — Телефон в день Ст. Джан 474
ано є Др. Б. Гержабек, бувший дире-
ані. Лїчене в русько-польській шпи-
них способів.
з всї найновійші апарати до успішного
й директор говорить по руськи. В
чено поверх 96.000 хорих, що перебу
русько-польським шпиталю Дра Гер-
ає і говорить по руськи.
тільки тих хорих, котрих хоробу м

Вісти з Рідного Краю.

Перед большевицькими авантурами в Києві.

Знищили всякі історичні памятки. Проливали кров братів своїх. Стріляли в невинних, били, знущались і катували полонених. Гвалтували жінок. Арештували й били дітий. Держать у тюрмах людий, в нічім невинних. Зломали волю слова. Розкрали народне добро. Дали волю злодіям і розбишакам.

Се в столицях Росії. В нашій українській столиці зробили мирне місто, предковічну красу і гордість України, старий і славний Київ — зробили ареною дикого боєвища. А що гірше всього, — що можуть знов заревти гармати по улицях Києва, і що тоді буде з серцем України — страшно подумати. Вони й тепер поводять ся як господарі й завойовники-переможці, де хочуть, трусять; кого хочуть арештують; мають своє військо, свою гармату погрозу, свій табор. Поводять ся так, ніби иншої власти в Києві ніякої нема. Вони утворили паралель ні признаним органам своєї власти. Покищо не сварять ся з ними, але й не мирять ся; не повстають проти української власти, але нахвалюють ся се зробити. Вони нарешті висловились проти висшого органу власти на Україні, проти Центральної Ради — значить, що недалеко той день, коли вони проти неї виступлять збройно й оружно; коли не розбиратимуть, де церква, де музей, де мешкальний будинок, а де вороже їм військо. Але якраз сього допустити не можна.

Будемо говорити просто. Припустім, що памятки старовини робучому людови не потрібні; раз вони не хліб, не тепло, не одежа, не сьвітло, не пиво, то малокультурна маса їх не цінить і від їх руйнації не буде умлівати. Але твердо треба памятати, що теперішний мешкальний будинок на шість поверхів, державного типу, — є теж річ універзального значіня, обовязкового для всїх, навіть для большевиків. Їх доктрина вимагає, щоб уся власть і матеріяльна культура перейшла до рук пролетарських мас. Те, що вони називають розвитком продукційних сил, вони не відкидають з числа благ пролетаріяту, і їх майбутна соціяльна революція має зруйнувати систему користуваня здобутками культури, але всї наслідки, всї здобутки, всї плоди матеріяльної культури по теорії мають перейти цїлеськими до рук пролетаріяту. Отже будинок, фабрика, завод, майстерня — все те потрібне і большевикам. І коли вони зважають ся се все руйнувати, то значить — або вони не марсісти, або марсізм се не вони. Простїйше: бахкати з гармат у культурнім місті може безумець або розбишака, якому нїщо, в тім числї і інтереси пролетаріяту, не дороге.

На жаль, у Києві був один момент, коли навіть деякі наші органи преси вдарили в большевицький дзвін, завели братанє з ними. Сей дурман уже минув. Але ще й доси серед українських вояків є подекуди спільники большевиків. Звичайно, нїчого неприродного нема в тім, що є українські большевики, чи як слїд називати їх по европейськи — максималїсти. Але нашим максималїстам не місце в рядах російських большевиків, бо окрім соціяльної спільности більше нїщо їх не єднає. Україна має свої державні завданя, на Україні є своя державна власть, з якою з максималїстського погляду, справа стоїть зовсїм гаразд. Ад же тверезий розум каже: коли з російського уряду розбіглися усї большевики, а лишилось тільки два — Троцький і Ленін, то український уряд, Генеральний Секретаріят, працює в повнім складі, маючи двох своїх большевиків — М. Порша і М. Ткаченка. Деж тоді становище красше навіть з погляду большевиків? Чого-ж більше? — Маємо свій однорядний уряд, в якім забезпечене певне місце і нашим максималїстам. Значить, в рядах російських большевиків можуть тепер лишати ся тільки дезертири українства. Не бою ся висувати тут на тональний момент, бо він реальний і для біжучої політичної хвилї, в нашім краю має великезне значінє. Підчеркуємо сей момент з тим більшою силою, що на сїй позиції стоїть майже все українське громадянство, в тім числї й українські соціял-демократи, які недавно декуди висували принцип соціяльної спільности з большевиками, але тепер стали на національну позицію. Добре се чи нї з партійного боку — нам байдуже, але се факт, який ослаблює большевиків, а зате скріпляє національну солїдарність всїх демократичних українських організацій. Тому маємо право сказати всїм тим Українцям, що доси накладають з большевиками:

— Хто з ними, той проти нас: проти Центральної Ради, проти всїх зорганізованих українських демократичних громадян, проти добра самої України.

А. Яринович.

Нам прикро поміщувати в часописи сварки і непорозуміня наших людий, а ще прикрійше коли доводить ся писати таке про передових людий — учителїв, які повинні стояти чистим взором для наших селян - фармерів.

І ми не поміщували-б тепер спростованя пе Рудачека, єслиби давнїйше не помістили були дописи п. Свирида проти пе Рудачека.

З дописий, яких ми маємо аж за богато і з приватних жерел ми довідуємо ся, що п. Свирида скривджено, та що в сїй кривдї мав мачати руки п. Волоський і инші панове. А що п. Рудачек за два роки свого учительованя в школї Кулїш, навіть не лишив виразного понятя межи фармерами, якого він віроісповіданя, то і лишив дивацькі шепоти поміж ними, яких плодом є поведенє п. Волоського зглядом п. Свирида, учителя з релїгійними переконанями.

І правда, п. Свирид не знає, хто єго кривдить, але що він вдарив в дїйсну жилу, яка годує його кривду, про те мабуть годї сумнївати ся.

І ми містимо спростоване п. Рудачека лише тому, що ми помістили допись п. Свирида, що би була вислухана і друга сторона.

Справа аграрної реформи у Східній Галичині.

(Від власного кореспондента).

Ню Йорк, 9. цьвітня. —

На надзвичайнім українськім Зїздї, який відбув ся з початком 1918 року у Львові при співучасти 150 делегатів повітових організацій, 13 парляментарних і 7 бувших соймових послів, крім державно - політичної справи обговорювано також справу вивласненя великої земельної посїлости у Східній Галичині і порішено — як доносить "Дзєнник Польскі" з 6. цьвітня с. р. — розпочати боротьбу о зреалїзоване сього постулату.

Справу реферував адвокат **др. Степан Баран.** Починаючи свої виводи ще від подїй XV. віку, він подав останну статистику великої і малої власности у Східній Галичині і прийшов до заключеня, що тому, що нема надії, аби польська велика посїлість хотїла добровільно розпарцелювати ся, **тому треба вхопити ся енергічного средства, яким є примусове вивласненє великої земельної посїлости на користь селян.**

"Воєнні досьвіди — говорив др. Степан Баран — **виказали тепер висшу господарську і суспільну вартість хлопської посїлости над панською, і то під кождим оглядом.** З тих досьвідів користають вже ріжні европейські держави, в котрих ще переховала ся велика власність на більші розміри і приготовляють реформи, щоби її знести. **Найрадикальнїйше поступила Україна і Московщина, бо там одним замахом сконфісковано приватну власність землї, і то без найменшого відшкодованя та віддано її до користуваня тим, які власними руками будуть її управляти.** Що більше, **українське правительство своїм універсалом знесло велику земельну власність панську, оставляючи однак хлопську власність ненарушеною. Панська земля має перейти на власність селян, а лїси, ріки, озера і копальнї на власність держави.**

"Наша партія визнає аграрну справу в той спосіб, що жадає **примусового викупу усеї великої земельної посїлости і рільну землю віддати на власність селян, які власними руками працюють на ріллі, а лїси, стави і копальнї передати державі. Справа земельної реформи у Східній Галичині є найпекучійшою ще й тому, що тут суспільні противенства на селї заострює факт, що більша власність є на загал в польських руках.**

"Перепроваджене земельної реформи в практицї після нашої програми, є в Австрії у теперішних услівях неможливе, бо Австрія не здобудеть ся на радикальну аграрну реформу, а в будучій польській державі про се не мож буде і думати. Така реформа є можлива до переведеня лише в українській державі, або в українській провінції із законодатною компетенцією в аграрних справах. Се — кінчить др. С. Баран, — **змушує нас до тим горячійшої боротьби за сповнене нашої національно - політичної програми."**

З виводами дра Степана Барана згодив ся ряд инших бесїдників, між ними др. Лев Левицький, секретар "Сїльського Господаря", Василь Струк і інжинїр Андрій Корнелля.

Ухвалено резолюцію, взиваючи Народний Комітет, аби в порозуміню з українською парляментарною репрезентацією і українськими господарськими організаціями заняв ся скликанєм анкети для виготовленя аграрної реформи після української програми.

СУД НАД ПРОФЕСОРОМ ГРУШЕВСЬКИМ У ЛЬВОВІ.

Нїчас коли вся московська преса обвинувачувала проф. Михайла Грушевського, президента Української Центральної Ради, в австрійській орієнтації, то саме тоді в львівськім суді — як доносить київська „Народна Воля" — проти нього вів ся політичний процес. Про се донесли листи, писані у Львові ще в маю 1917 року, а одержані в Київі в січни 1918 року. Австрійський суд обвинувачував проф. М. Грушевського в протидержавних з австрійського погляду, вчинках. Листи були писані ще роді, коли процес не був покінчений.

Колишні князї і княжни мусять працювати.

Москва. — Для членів бувшої російської царської родини, які жиють на Кримі, видано зарядженя, які обмежують свободу їх рухів. Між иншим, заборонено їм відвідувати себе взаїмно. Всї вони, навіть коли нинї княжні, мусять нинї працювати в городї під наглядом зоружених вартівників.

Всїм членам царської родини які жили в Петроградї, приказано виїхати до Перми, або Вологди. Як доносить "Раннєє Утро", місцевий совет у Вологдї ухвалив протест проти засланя їх до сьої місцевости.

Розумні матері, котрі знають вартість

Mother Graves'

Worm Exterminator,

мають його все під руками, позаяк він доказав вартостю того.

Мінарда Лїкарство поможе в невральгії.

Роблене в Канадї.
Не принимайте нїяких сурогатів
і домагайте ся
ROYAL YEAST
Найлїпше дріж дже в сьвітї.
E.W.GILLETT CO.LTD.
TORONTO, ONT
WINNIPEG MONTREAL

ВСЯЧИНА.

БОГАТО АМУНІЦІЇ ДІСТАЛО СЯ В РУКИ НІМЦІВ.

Берлін, 5. цьвітня. — Головна німецька кватира оголосила ни нї слїдуючий звіт:

"На Україні відобрали ми від неприятеля на зелїзничім шляху Полтава - Константиноград 28 возів, наладованих французькими карабінами і амуніцією та поверх 1.000.000 гарматних набоїв.

В долинї ріки Дніпра наші передчі сторожі зайняли після битви місто Катеринослав, столицю губернії тої сама назви."

МАНІТОБА ВИСЛАЛА 3.500 ЛЮДИЙ.

До тепер Манітоба вислала людий, що належали до катеґорії "А", 3.300, то є 18 процентів всїх до тепер зареґістрованих. Порівнавши із деякими частями Канади, то Брит. Колюмбія дала 24 процент; за те торонтонський дістрікт дав лише 14 процент.

ДОГОВІР З УКРАЇНОЮ В СПРАВІ ДОСТАВИ ЗБІЖА.

Амстердам, 11. цьвітня. Телеґрама з Київа доносить, що у півторок пополудни українські, німецькі і австро-угорські делеґати підписали договір в справі достаклення для центральних держав 60 мілїонів пудів хлїба, збіжа, паші, гороху, фасолї і насїня.

З тої загальної суми в цьвітни має доставити Україна 9 мілїонів пудів, в маю 15 мілїонів, в червни 20 мілїонів, а в липни 16 мілїонів пудів.

Телеґрама додає, що достава вже розпочала ся.

Бесарабія жадає злуки з Румунією.

Цїріх (Швайцарія) 11. цьвітня. — Бесарабський сойм ухвалив злучити Бесарабію з Румунією, як се доносить телеґрама з Букарешту.

Копенгаґен, 11. цьвітня. Урядова телеґрама з Берлїна доносить, що злуку Бесарабії з Ромуією ухвалено 86 голосами проти 5.

Голяндія готовить ся до війни

З огляду на неспокійні часи, Гляндія заряджує примусову військову службу. До війска належать мущини почавши від 17 до 60 року жутя.

Запобіжте терпінням ваших дітий від глистів уживаючи

Miller-a Worm

порошків найлїпшого средства на хроби якого можна набути, щоби увільнити малих дітий від тих пасїкомців. Нема жадного щоби перевисшив сей препарат власностю губленя хробів, а коли з тої причини стає домашним средством, жаден инших не буде вживати. Лїкарство то дїлає само собою, не треба помочи средств прочищуючих, а є так грунтовним в дїланю, що більше нїхто нїчого не вимагає.

Телефон Ст. Джон 2447.
Др. І. В. ДОФФИ
Дентист.
Урядові години від
9-тої рано до 9.тої вечер.
541 Селкірк ул. Вінїпеґ.

ЛИСТ

В редакції Кан. Русина є лист для Павла Холуса.

200 Календарів Даром

даємо кождому даром одеін календар хто замовить книжок на суму $2.00.

Замовляйте слїдуючі книжки:

В недїлю рано зїлє копала	75
Ідеали гуманности	15
Іван Гус, чеський мученик	1.50
Іван Франко,	
Що таке поступ, Іван Франко	25
Двоногий	15
40 тисяч миль під водою	1.00
Молодий вік	40
Грішники, гарна повість	80
Істрия України-Руси томі.	1.50

Замовленя і гроші слати на адресу:

UKRAINSKA KNYHARNIA
796½ Main St. Winnipeg, Man.

ПОДЯКА.

Отсим складаю сердечну подяку фармерам на полудне від Миртл Крік за їх щире серце і поміч мені дарунчи мені насїнє, якого я не мав зачо купити.

Хай Господь винагородить їх сторишею.

З Поважанєм.
Герміна Філіпс
Миртел Крік, Альта.

ПОТРЕБА ЧОТИРОХ МУЩИН АБО женщин до кравецької роботи. Добра платня і стала робота. Зголошуватись до:

F. Yuskiw 882 Main Str.

НА СКЛАДІ

Всякого рода книжки і газети **Іван Завідовський** 581 Селкірк.

НА ПРОДАЖ МЛИН

Паровий млин жродам за готівку дуже тано. Машинерія вся добра. Продам машинерію з будинком або саму машинерію без будинку. Виробляє три ґрейди мики, а дає грошу.

Інтересовані зволять зголосити ся на поданому адресу:

Harry Farion Sclater, Man.

ПОШУКУЮ СВОЮ СЕСТРУ ВАСИЛИНУ і шваґра, Янка Прибіду і сестру Теодору Главацку родом з Скали, повіт Борщів, Галичина. Мають перебувати в Вінїпеґу. Хтоби о них знав, або они сами, зволять зголосити ся на адресу:

Kyrylo Lesiw, Veregin, Sask.

ВИЙШЛИ З ДРУКУ

Ілюстрована Історія України (віршами) Ціна ..... 25ц.
Тарас Бульба чудове оповідане 50ц.

Ся Машина Мусить Заплатити Себе.

Один чоловік пробував раз продати мені коня. Він казав, що кінь є уже добрий. Я хотів доброго коня.

Однак я не знав нїчого про коні, не знав також того чоловіка, отже питав его чи не мігби він дати менї коня на 30 днїв на пробу. "Добре" — каже він — "але заплати менї а як кінь недобрий, то я звершу гроші. Я на се не згодив ся, бо думав, що як раз видам гроші так пропало. Я коня не купив мимо того що дуже его потребував. Се заставило мене думати. Бачите. Я виробляю машини до праня „1900 ґравіти вашер." Я сказав до себе таке: Богато людий певно думає про мене те саме, що я думаю про коня і того чоловіка, що хоть мені его продати, але я не знаю, бо сего они до мене не напишуть. Я продаю машини через кореспонденцию. Я продав поверх пів мілїона в той спосіб отже я думав, що робив се совістно, коли я давав машину на 30 днїв на пробу нім домагав ся гроший. Я знаю, що "1900 ґравіти машина вере дуже брудні річи не рвучи їх о половину скорше, як можна се зробити руками, або якою иншою машиною. Я знаю що цїлу балїю брудного біля машина та вирере за шість минут. Я знаю що жадна инша машина не робить сего не рвучи біля. Наша 1900 ґравіти" порушаєсь так легко, що дитина може крутити, так як хто старий не рве біля, не крутить ґузиків, як се трафляєсь з иншими машинами. Она кене милину воду через біля силою помпи. Отже я сказав до себе, що я роблю з своєю „1900 ґравіти" машиною, те, що я вимагав від чоловіка, що продавав менї коня, але я хочу би Ви мене о се питали. Я се роблю ферт і она добра всегда.

вишлю Вам „1900 ґравіти" машину а місяць на пробу. Сам оплачу фрахт і як по місяци Ви не схочете машини, то заплїть єї до мене і я знов оплачу фрахт, правда що се совісно. Чи не є доказом, що 1900" ґравіти машина така як я кажу. Ви потім можете платити тим, що зашадите на праню. Она оплатить ся втой спосіб за короткий час. А потім всегда щадити будете 50 до 75 цнт. тижнево. Як Ви заержите машину, то платити будете лиськи скілько зашадите. Як зашадите 50 центів, то посилайте менї 50 ц. нажено доки не виплатите машину. буду за решту чекати.

Напишіть до мене нинї а я Вам вишлю книжку про "1900 ґравіти" машину котра пере в шість минутах.

Напишіть чи Ви волїєте машину ручну чи електричну. Наші „1900" товари

S. K. S. MORRIS. "1900", Washer Co., 357 Yonge St., Toronto.

THE BRUNSWICK Feed and Sales Stable

ПІД НОВОЮ УПРАВОЮ
СПЕЦІЯЛНЕ — Ладунок свіжих манітобських коний.
ПРИВАТНА ВИПРОДАЖ ЩО ДНЯ
Уважайте на спеціяльні оголошеня.
184 Rupert St., Winnipeg, Man.

ХТО МАЄ

а продаж всякого рода книжки стаокрьевого видання, або старі річники газет і журналів, нехай подасть мя книжки, або річника газет, чи журнала і ціну. За где-які книжки які є рідкостею платимо в двоє або троє х вартости.

Пишіть сейчас:

CANADIAN RUTHENIAN
590 Pritchard Ave.
WINNIPEG, MAN.

ВАСИЛЬ БАЛЕШТА

Правник III. року — практикує в канцелярії
J. T. BEAUBIEN, B.A.
АДВОКАТ, ПОВНОВЛАСНИК І НОТАР.

Заступаємо в справах цивільних, карних і земельних. Переводчиків не потребуєте. Порозуміетесь з нами в Вашій рідній мові.

Offlice: 808 McARTUR BLDG., 211 Portage Ave. **Phone Main 404 Winnipeg, Man.**

Фармері і Переселенцї

Чому викидаєте доходи на оплати далеких фрахтів?

—Коли можна набути в вінїпеґськім дістрікті, в части богатої околиці над рікою Ред землю від $15 за акер в гору на легкі сплати. Фармері на захід від Вінїпеґу всегда оплачують великі кошта фрахтів. За десять лїт можна зашадити на самій пшеници тільки, що можна за ті гроші купити фарму по $15. за акер.

Яко тростіси кількох маєтностей, маємо 30.000 акрів в Бозежур і Брокенгед, робимо отсе оферту на якийсь час і прідаємо землї по низьких цінах. Дуже мало трафляє ся того рода нагод, коли пшениця вартує $2.21 за бушель.

Зголосіть ся, або пишіть по цїнник.

The Standard Trusts Co.
STANDARD TRUST BUILDING
346 MAIN STREET. WINNIPEG, MAN.

БАЖАЄТЕ БУТИ СИЛЬНИМ І ЗДОРОВИМ?

Наколи ви є в безвихіднім положеню, стратили кров і змарнїли на тїлї, не маєте апетиту, чуєте ся змучені і вичерпані, отже не тратьте часу, набудьте собі славний тонік і БУДИЛЬНИК ТІЛА який є рекомендований найлїпшими лїкарями Европи і Америки, як загальний будильник тїла для мущин і женщин і дїтий.

Се средство є неоцїнене на хронїчни на хронїчний кашель, простудженя і бронхітіс. Дуже легонько до зажитя. Цїна 1.00 дол. за фляшку; 1.25 з пересилкою. Висилайте грішми, або стемплами впрост до:

EUREKA CHEMICAL CO.. HOBOKEN, N. J. Dept. B.

НАГРОБНІ ХРЕСТИ

ОПАТЕНТОВАНІ І ҐВАРАНТОВАНІ НА 100 ЛІТ.

Проблені з сильного конкрету, лїцвані зелїзними штабами з середині, гарно вицїнені і артистично помальовані, а бусли і ріжаї вистають на верха.

Величина з фіміа і з цалї, а форма ТАКА, ЯК НОВИСША ФОТОҐРАФІЯ.

ЦІНА $5.00

При замовленю подайте ім'я покійної особи, день уродин і смерти і вишлїть 10 дол. задатку, а 15 дол. доплатите при відбираню памятника.

Шлїть замовленя до:

Vegreville Lumber Co.
Box 40., VEGREVILLE, ALTA

Office: 415 Pritchard, Ave. **Telephone: St. John 474.**

DR. B. GERZABEK

Великий руський і польський лїкар в Канадї. Спеціяліст у всїх хоробах. Що домагане робить власні лїки. Заходіть самі або завзивайте телефоном.

Офісові години: — 8—12 і 2—9.

Читайте наше оголошене на 10-тій стороні на долинї.

Урядові години: Від 1 до 5 попол.
Телефон: 90. **Дженерал Госпітал Телефон: 98.**

DR. J. F. BELANGER

(БЕЛЯНДЖЕР)
B. A., B. M., M. D., M. S., L. M. C. C.

Висший Практикант Лїкарської Школи в Парижу в Франції.
Доходячий лїкар Ню Йорських Шпиталїв.
МОЯ СПЕЦІЯЛЬНІСТЬ: — Слабости женщин і дїтий; Полово Мочеві Недуги; Загальна Хірурґія.
Маю машину Х-РЕЙ і Удосконалену Електричну Лабораторію до дослїдів.

Office: Hamsoos Block, MAIN St. VEGREVILLE, Alta.

ВАЖНЕ!

Отсим подаєм до відома, що з днем 5-го марта отвираємо первородний

Склад Черевиків

і обувя для мущин, женщин і дїтий. Се є перше того рода українське підприємство, тому сподїємось, що широке має буде те попирати.

Першої кляси направа тоже.

Веселяк і Патек, управителї

513 SELKIRK AVE, WINNIPEG, MAN.

З АМЕРИКИ

Промова президента Вілсона в річницю приступленя Америки до війни.

В суботу, дня 6-го с. м. промовляв президент Вілсон в Балтімор, перед зборами, в яких взяло участь 15.000 осіб.

Сї збори скликано для підпертя акції за продажию бондів третої "позички свободи" і тому запрошено президента, щоби з тої нагоди сказав своє слово, яке промовило би не лише до балтиморських горожан, але до усїх жителїв Злучених Держав.

Коли президент вийшов на підвисшене, збори привитали його бурею оплесків, яка тривала кілька мінут.

Президент на початку своєї промови зазначив, що промовляє в перші роковини принятя американською републикою вызову нїмецького правительства в перші роковини проголошеня американським парляментом, що Злучені Держави находять ся у станї війни з правительством нїмецької держави.

Дальше президент сказав, що він не прийшов взивати нарід Зл. Держав до позички, бо він знає, що нарід розуміє потребу і конечність сеї позички. Президент заявив, що задачею його промови є ясно представити, на яку власне цїль є ся позичка.

Президент Вілсон сказав, що Американцї є у війнї за своє право — жити і бути свобідними; **за сьвяті права вільних людий усюди.**

Дальше президент заявив, Зл. Держави не хотять жадної кривди нїмецькому народови і хотять справедливо трактувати нїмецьку державу, таксамо як і всї другі. "При остаточнім рішеню — говорив він — не може бути жадної ріжницї між народами, коли суд має бути дійсно справедливий."

І лише такі цїли мало правительство Зл. Держав, коли старалось пізнати цїли і пляни Нїмеччини. Про них говорив нїмецький канцлер. Се, що треба було сказати просто і ясно, він заговорив у ріжні фрази, але всетаки виглядало, що він заявляєть ся за тими засадами мира, за якими стоїть американський нарід. Однак се була полїтика цїлого правительства Нїмеччини, але показало ся, що воно безсильне супроти **нїмецького військового правлїня,** яке взяло верх над цивільним і яке хоче диктувати свою полїтику цїлому сьвітови. Президент сказав, **що се нїмецьке військове правлїнє показало, які воно має пляни в Росії, Фінляндії, на Українї і в Румунії.** Се була проба нїмецького правлїня; його справедливости до других народів.

Ся проба показала, що нїмецьке військове правлїнє хоче панувати над другими народами і хоче се панованє розтягнути як найдальше, не лише на славянські народи, але і на цїлу Азію, а на заходї — на сусїдуючі з Нїмеччиною народи.

Америка нїколи не згодить ся на таку полїтику, говорив президент. Америка хоче своєї ди всїм народам. Америка готова би і нинї приняти мир, але кажу, коли президент предложив мир на підставі справедливости для всїх народів, власне тодї прийшла відповідь Нїмеччини з Росії, де вона заложила своє панованє на другі народи.

Такого мира Америка не прийме — кінчив президент і вона готова посьвятити все, що має і що їй дороге, за право вільних народів рішати про свою долю.

* * *

Отсю промову президента Вілсона приймуть щиро всї народи, котрі борють ся за свободу, за своє сьвяте право рішати самим про себе.

Ся війна, яка спричинила такі надлюдські жертви усїм народам, повинна їм в нагороду, в заплату за се **дати — повну свободу.**

Часи панованя одного народу над другим повинні вже скінчитись раз на все. Кождий нарід, хоч би й найменший, повинен мати повне право рішати про свою долю без опіки другого. Кождий нарід повинен мати повне і неоспориме право рішати, чи хоче бути цїлком самостійний, чи хоче належати до звязку з другими народами і самий повинен собі свобідно вибрати, з котрими народами хоче творити звязок.

Крім того всї народи повинні утворити якийсь союз, який охороняв би слабші народи перед економічним визиском, а всї народи перед війною.

За такі високі цїли варта і не пожалїти жертв, хоч би й найбільших.

Америка — се перша держава, яка воює за ті великі, сьвяті ідеали і длятого успіх в сїм напрямі буде передівсїм її найпершою заслугою.

КОНЕЦЬ ВІЙНИ ЩЕ ДАЛЕКО?

Вісти, які надходять зза моря, впевняють, що війна правдоподібно протягнеть ся ще кілька лїт, — заявив мінїстер внутрішних справ Лейн перед парляментарними комітетами міжстейтової і заграничної торговлї.

КОНФІСКАТА ВОРОЖИХ МАЄТКІВ В ЗЛ. ДЕРЖАВАХ.

Президент Вілсон підписав ухвалу про продажу великих нїмецьких маєтків у Злучених Державах. На основі сього закона правительство не буде нарушувати маєтків поодиноких осіб, але продавати буде лише маєтки великих нїмецьких компаній, агентий і т. п. Посїлости і маєтки нїмецких юнкерів, включаючи бувшого канцлера Бетман-Гольвеґа також кайзера, будуть спродані.

МАЄ "ГЕЛ ВІТ ЮНАЙТЕД СТЕЙТС"...

Мійський суд в суді пов Аламе улиці в Бруклині, Н. Й., засудив 23-лїтного Івана Ферляна, родом з Австрії, на три місяцї арешту за се, що Ферлян сказав "Гель віт Юнайтед Стейтс" (а по-нїмецьки Злученими Державами) коли би я мав сина, то я б дав би йому очи, зати він би ішов на війска" і т. д. Ферлян сказав се в ресторанї де працював. До Злучених Держав він приїхав з Австрії через Трієст в 1914 роцї.

ЖАДАЮТЬ ЗЕМЛЇ ДЛЯ ЖОВНІРІВ.

Один нюйорський відділ Американського Союза Працї і Демократії ухвалив спільно з иншими орґанїзаціями домагати ся від правительства дарувати по війнї кождому американському жовнїрови 160 акрів землї в західних стейтах, коли він згодить ся їх управляти. Також ухвалено жадати, щоби правительство поставило на кождій такій фармі всї господарські будинки закупило всї господарські знаряди і відтак продало то всьо жовнїрови на сплати за цїну коштів розходу. Обчисляють, що в Злучених Державах є 400.000.000 акрів такої землї, яку можна жовнїрам по війнї дарувати у нагороду за те, що боронили вітчину.

ПАПІРОСКА СПРИЧИНИЛА ВЕЛИКУ ШКОДУ.

В середу, дня 27-го марта в Джервис Вейрґавз Компані в Джерзи Сити, Н. Дж., наступила пожежа, яка вирядила страшні шкоди; обчисляють їх на півтора мілїона долярів. Огонь перекинув ся на будівлянї варстати зелїзничої компанії "Ірі" і знищив велике число возів і 20 льокомотив. Спершу власти думали, що се робота ворожих рук, через що й заарештовано кількох осіб, однак тепер є ознаки, що катастрофа наступила від згарка папіроски. На полїційну стацію іменно, зголосив ся 53-лїтний Яків Альтман і зробив заяву, що він є відвічальний за сю катастрофу. Він працював у висше згаданім складї і цїлком случайно кинув згарок папіроски на експльодуючі матеріяли, від чого відразу повстала експльозія. Альтман є родженим горожанином Злучених Держав.

З ЖОВНІРСЬКОГО ЖИТЯ.

Нїмецькі жовнїри мають свої питомі слова, щоби назвати всї воєнні знаряди. Свій кріс вони все називають "другом", багнет є в них "ножем від сира". Квартирмайстра називають "диктатором ножини". Найбільші нїмецькі гармати вони звуть "Товста Берта", а австрійські 30 і пів центиметрові гармати вони зовуть "Велика Марія". Цікаві назви створено з початкових елїв. Приміром букви: Ф. А. К. ("Фрайвіллїґес Автомобіль Корпс", добровільний моторовий корпус) звучать "Фарт Аллес-Капут", що значить: все нищить до пня. Букви М.Г.К. ("Машінен Ґевер Компані", компанія машинових крісів) звучать "Морд Ґезельшафт Клюб" що значить: клюб товариства убийників. Ідентифікаційна карта нїмецького жовнїра є знана яко "білет до неба".

ЧАС ПНЕВМОНІЇ.

Конечно приходить ся сказати кілька слів відчас теперішного часу про пневмонію не хотячи трактувати єї як маринцю. Як ви очистите тїло і жолудок від затроюючих складників і примусите жолудок до нормальної акції, ви забезпечите себе від тої хороби. Трінера Американський Еліксір Гіркого Вина очистить жолудок легко і безпечно. Жадне не дорівнає сему средству відчас хороби на нестравність, біль голови, нервовість, невральґію, загальне ослаблене і т. п. Ціна в аптеках $1.50

Трінера Лїнімент усуває скоро ревматизм, дюмбаго, звихнене, спухлинну і т. п. Переконайтесь так як се многих зробили. Ціна 70 ц.

Jos. Triner Co., Mfg. Chemist
1332-1343 S. Ashland Ave.
CHICAGO, ILL.

ЗЛИНЧОВАНО НІМЦЯ.

В місточку Ґеневіл, Іллінойс, з'ловлено минувшого четверга Клуая, Роберта Праґера робітника в копальни угля. Праґер належав до социялїстичної партії і в день перед смертию виголошував промову до робітників-майнерів. Відчас промови дальші невдоволені почали підносити оклики обурення і грозили йому побитєм. Праґер зробив [illegible] і хотів зійти з помоста, але товпа не дозволила йому на се. Але товпа перед волених вийшла за його і за ним вивлекла його на улицю [illegible] і вирвала йому з руки американський прапор і казала цїлувати. Праґер слухав всїх наказів. Се однак не вдоволило товпу і вона почала його бити. Повідомлена про се полїція прийшла на місце злочину і вирвала Праґера з рук розяреної товпи. Його схоронено в ратушу, але се не помогло. Товпа складаюча ся з три і пів сотки людий витягнула Праґера з ратуша і повісила на дереві. Перед смертию Праґер написав до своїх родичів, які мешкають в Дрезні в Нїмеччинї, отсей лист по нїмецьки:

"Дорогі Родичі — Карло Генри Праґер, Дрезно, Нїмеччина; Нинї, 4-го цьвітня 1918 р., я мушу вмирати. Прошу, молїть ся за мене, мої дорогі родичі. Се є мій останний лист і тестамент. — Ваш дорогий син і брат, Роберт Павло Праґер". Товпа повісила Праґера за його нельояльність супроти Злучених Держав, однак виказуєть ся, що сей закид товпи є безпідставний, бо в кишени Праґера найдено проклямацію, в якій він висказував свою льояльність супроти сеї держави. Він був вибрав перші натуралїзаційні папери і казав, що мав добру волю стати горожанином Злучених Держав. З приводу сього личу державний прокуратор Ґреґори буде мати спільну конференцію з президентом Вілсоном. Правительство задумало зарядити в сїй справі строге слїдство і покарати виновників сього злочину. В широких кругах американської суспільности побоюють ся, що сей злочин знайде голосний відгомін в Нїмеччинї і жертвою ненависти можуть впасти деякі Американцї, проживаючі тепер в Нїмеччинї.

ТОВ. ЧИТАЛЬНЯ ПРОСЬВІТИ У ВІННІПЕГУ.

Місячні збори "Читальнї Просьвіти" відбудуть ся в недїлю, 21. цвітня о год. 6.30 вечером, в льокали згаданого Товариства, на 617 Дуферін ул.

Просить ся ВП. Членів і Членкинь явити ся на точно означений час, бо єсть богато справ до полагодженя і тому кождий член, повинен свій обовязок сповнити.

Всїх котрі бажалиби вступити в члени нашого Товариства радо витаєм.

Заряд.

ПОШУКУЮ СВОГО КРАЯНА ІВАНА

Гарасимова з села Іванкова, повіт Борщів, Галичина. Він перебував колись у Вінпегу з родиною, і я був у него на станції, потім перебрав ся на фарму в Манітобу. Бажалбим знати де він є тепер. Хтоб з Пов. читачів знав про него, або він сам прошу зголосити ся на адресу:

Joseph Janicki
c-o Canadian Ruthenian
590 Pritchard Av. Winnipeg.

J. A. McPhee
АГЕНТ
Springfield Fire Ins. Co.
Box 892 Winnipeg. Man
Загальна сума $12,000.000
Поглянїте на оголошенє в Календари Кан. Руснна.

Робітня Артист.-Малярсько-Різьбярська
ВАСІЛЄВА

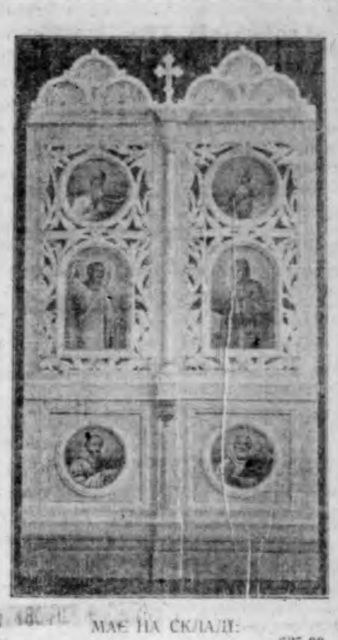

МАЄ НА СКЛАДІ:

Плащеницї по	$35.00	$45.00	$60.00
Хоругви, по	$30.00	$40.00	$52.00
Процесійні хрести різблені і позолочені	$30.00	$45.00	$65.00

Образи — ікони сьвятих, в ріжних розмірах, мальовані на полотні і старанно викінчені.

Всякі замовленя прошу слати

G. WASILEFF
642 Mountain Avenue Winnipeg, Man.

ШИРОКА ОБСЛУГА ВЛАСТИТЕЛІВ FORD'A

ЩИРА увага на Ваші потреби, всюди, куди би Ви не подорожували, є щось, на що Ви повинні звернути увагу, яко властителї ФОРДА. Ви завсїди між "приятелями".

В Канадї є більше як 700 стацій, можете бути обслужені. Вони є все в догідних місцях. Легко до них зайти по гасолину, оливу, гуми, направки, додатки, і найлучша порада.

Кошта обслуги є дуже низькі в порівнаню до цїни автомобіля. ДЕВЯТНАДЦЯТЬ з найбільше потрібних річий до направи коштує лише $5.40. — Порівнайте се з коштами вибору ріжних частий автомобіля, то переконаєте ся, що найлучше є взяти АВТОМОБІЛЬ ФОРДА.

Ford
THE UNIVERSAL CAR

Runabout	$575
Touring	$595
Coupe	$770
Sedan	$970
Chassis	$535.
One-Ton Truck	$750

F.O.B. FORD, ONT.

Ford Motor Co. of Canada, Limited
Ford, Ontario

ПЕРШИЙ І ЄДИНОКИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР В КАНАДІ

Др. Іван Кость Паздрій

отворив свою канцелярію і медичну лябораторію п.ч
263 SELKIRK AVE. WINNIPEG, MAN.
Телефон Сп. Джон 1808

ГОДИНИ УРЯДОВІ:
ВІД 8 — 1 ПО ПОЛ. І ВІД 7 — 9 ВЕЧ. — В ЧЕТВЕР ВІД 8 — 1.30 П.

На жадане дає ся пацієнтам власні ліки, котрі перевисшають якостію всї инші.

На возику уже ся заступує до машина витина, що містить в собі майже усї найконечнїйші ліки потрібні фармерам в ріжних випадках. Що близші інформації що до наших ліків пишіть до нас ласкаво.

В лїкарській канцелярії находять ся електричні машини, а в лябораторії помішене найдосконалїйше средство в хірурґічних дослідах Х-лучі (або промінї Рентґена), машина, при помочи котрої можна бачити внутрішности чоловіка.

Всяку кореспонденцію (залучаючи 3 ц. марку на відповідь) адресуйте так:

DR. I. C. PAZDREY
263 Selkirk Ave. Winnipeg, Man.

МАЄМО НА СКЛАДІ
ПРЕКРАСНИЙ НА 300 СТОРІН ДРУКУ
КАЛЄНДР
„ПРОВИДІНЯ"
ЦІНА 50 ЦЕНТІВ
KNYHARNIA IM. TARASA SHEVCHENKA
590 PRITCHARD AVENUE WINNIPEG, CANADA

ЧИТАЙТЕ
НАЙНОВІШІ КНИЖКИ, ЯКІ ВИЙШЛИ ТЕПЕР З ДРУКУ:—

З ласки Родини 1. том 50ц. 3. томи	$1.50
Кавалїйський Кобзар	30
Запорожець за Дунаєм	25
Український Кухар	$1.00
Ветеринар (або як лїчити худобу, кождий фармар повинен мати сю книжку).	60
Домашний лїкар (як лїчити ся домашними ліками). Ся книжка повинна бути в кождій хатї.	75
Маруся і инші оповідання	50

Для книгарень і агентів добрий опуст.
Замовленя слати на адресу:
UKRAINSKA KNYHARNIA
350 Kinistino Ave. Edmonton Alta.

ЮРКО МАЧУЛА.
НОТАР І КОМІСАР УРЯДОВИЙ
працює в спілцї з адвокатами
McMURRAY, DAVIDSON, WHEELDON
Room 700 Electric Chambers Winnipeg, Man.
Телефон М. 4780.
В усїх справах прошу удаватись на сей адрес.

Поручають ся ласкавій увазї

Всечесному духовенству і церковним тростсам, що ми виконуємо всякого рода роботи взагалї в обсяг малярства і різьбірства.

РЕЗЬБИМО іконостаси, болдахоми, казальниці, сповідальниці, лавоти, образи проносні і найрізнороднїйші рами.

МАЛЮЄМО Всякого рода образи до іконостасів, плащеницї, образи до хоругов, портрети, декорациї і все що входить в обсяг малярської і позолотничої штуки.

Малює церкви після старокрасного стилю.

Ціны порочні церковних річий подають високі цїни, тому ми гарантуємо, порівнавши цїни з иншими не дістанете нїгде. Ми знаючи обрядо сїлїнай, задоволяємо як сїлї церковні громади, то з нашого заробку дарма з приносимо на греко-католицьку катедру у Вінпегу. На жадане посилаємо зразки і цїни них виключуємо роботи. За свою роботу ручимо своєю честию і фахом.

И. Тарновський, РЕЗЬБЯР — 1305 Alexander Ave.
Г. Сич, АРТИСТ-МАЛЯР — 667 Boyd Ave.

1000 МІХІВ СЬМІХУ

Затисніть пояс, бо пукнете зі сміху, при читаню сеї великої книги 9x12, о 224 сторонах друку, в котрій знайдете понад 500 сьмішних ілюстрацій та сотки дуже цікавих і сьмішних історій тисячі ріжнородних жартів, при читаню котрих ви і всї слухачі пукати будуть від сьміху. Ся книга вартує принайменше $1.50. Через короткий час продаємо по 50 центів, ордеруйте сейчас. Належитість 50 центів шліть через мані-ордер, або марками на адресу:

UNIVERSAL SALE HOUSE, 205 E. 14th Street, New York, N.Y.

КАНАДИЯСЬКИЯ РУСИН
Виходить кождого тижня в суботу.

ВИДАВЦІ:
CANADIAN UKRAINIAN PUBL. CO. LTD.

Річна передплата $2.00
За границею $2.50

Адміністрація і Редакція
590 Pritchard Ave. Winnipeg, Man.

CANADIAN RUTHENIAN
Published Weekly

Publishers
Canadian Ukrainian Publishing Co., Ltd.

За оголошеня і дописи Редакція не відповідає.
Рукопись не звертаєть ся.

Самостійна Україна.

Славний наш батько Т. Шевченко яко пророк майже за сотню літ пророк нам те, що ми бачимо тепер.

Довго томилась Україна під тяжким ярмом московського народу, бо московський нарід виявив ся достойним нащадком свого царського уряду.

Але зійшло сонце волї над українською землею і український нарід, дружно як один, під проводом вибраної ним-же ради та її генерального секретаріяту почав творити свою державу, давати їй лад та порядок. Та не подобалась така робота московському урядови на чолї з Керенським і почали вони, що називаєть ся, класти пальцї в колеса. Всякими правдами й неправдами стали вони гальмувати українську справу. Та не довго довело ся царювати Керенському, бо сей добродій може був би здатний яко судейський брехунець, але яко керманич держави він зовсїм не здатний і своїм кермованем довів до дуже сумного становища не тільки Україну, а й взагалї всю російську державу. Він зміг дати свободу народови, розпуску армії, амнестію всїм праведно й неправедно заслуженим, але привести се все в порядок, удержати його він не зміг. Сим скористували ся вороги його, большевики, і повели проти нього похід, який скінчив ся тим, що Керенський і його однодумцї втїкали, а нарід оставши ся без провідника, слїпо пійшов за тими, у кого була хоч маленька підпора, зовсїм не розбираючись, куди то заведуть його "патентовані" керманичі. Та коли б сї нові керманичі були вибрані народом, а не самозванцї, то воно-б то й нїчого, а то звалили ся відкись як снїг на голову і ось дивіть ся: ми ваші правителї, а ви наші піддані і тому мусите слухати нас і виконувати всї наші постанови!

Схаменїть ся, недолюдки, дїти юродиві! Хиба-ж видано де, щоби більшість підлягала якійсь купцї нікому незнаних людий? Нїколи в сьвітї!

Вийшла лайка на такий уряд зі всїх боків. Скрізь повстаня, скрізь розбрат.

Але наші керманичі не звертають на се жадної уваги, видають декрет за декретом і "правлять" російською державою. Нарід застогнав і ще гірше почав виявляти своє незадоволене таким урядом. Тодї "правителї" почали організацію вірної собі армії, красногвардейців, і напустили її на нарід, котрий посьмів заявити незадоволене таким урядом. І виста не тільки писнути комунебудь, а ся "славна гвардія" не оставить, що називаєть ся, камінь на камени.

І от коли своїм мудрим кермованем "народні комісарі" знищили весь край, то вони взяли ся за "самовизначенє" народів. Їм не подобало ся, що Україна жиє лагідно, що там є порядок, що в неї є уряд з "буржуїв" — селян і салдатів. А коли вони звернули свою увагу на Україну, то зараз же й післали туди "армію" для заведеня свого порядку. І пролила ся кров ворога всього селянства, а полила ся, по виразу Шевченка, сто ріками кров у синє море — братів Українців.

Бачучи таку ласку з боку уряду російського і його народу, Україна змушена була для захисту свого народу, свого краю від руїни, відділити ся від російської держави й замирити ся з Нїмцями.

Тепер кождий Українець, кождий вірний син своєї батьківщини радуєть ся, що Україна вибавлена буде від большевицького уряду, від тої руїни, яку він їй налагодив.

Сепаратний мир з Нїмеччиною й Австрією, дуже вражає нас. З усїх боків чуєть ся гадюче злостне шепотїнє — "зрадники". Але давайте, подивити ся, чи дїйсно Українцї є зрадниками.

З самого початку війни найбільше витерпіли від наступу ворога Україна, Польща й Литва, бо весь час там тільки й відбувалась війна, а Великоросія майже й не знала, що то війна і тому її нарід, коли захотїв подивити ся на війну, то пійшов на фронт, не на Нїмців, а пійшов на Україну, бо там можна було побачити, як ллєть ся братна кров і туди було йти найчастїйше. І йшли вони туди як хижі звірі. Натиком розверну груди й обіпю ся "хохлацькою кровю", — викрикували московські вовки, ідучи на Україну.

Сих кілька слів малюють нам ясну картину, що стало-б с яз Україною, як би вона неприпинила війну й не шукала помочи з боку.

І припинюючи війну з Нїмцями, Україна не зраджувала свому братному народови, анї союзникам, але шукала захисту від насуваючих з півночи братів-зьвірів.

Тому то ми сьміло крикнемо: Хай живе Вільна Самостійна Україна! Хай царять у нїй мир і тишина во віки і віки!

("Засїв" з 3-го марта, 1918).

Рішаюча хвиля.

Велика борба, яка веде ся тепер на західнім фронтї, звертає на себе пильну увагу цїлого сьвіта. Нїколи перед тим в історії сеї чотирилїтної війни, а навіть в історії сьвіта не велась така страшна різня, яка саме ся, яка розігралась тепер на західнім теренї.

Вісти які доходять з західного фронту через послїдних кілька днів кажуть здогадувати ся, що там ведеть ся така борба, яка не дасть ся описати на папери, анї не можна її собі уявити.

Нїмеччина, зібравши близько півтретя мілїона війска, не оглядаючи ся на страти, прецїлою силою щоби завдати тяжкий і послїдний удар Алїянтам, розбити їх і приневолити підписати такі мирові услівя, які подиктує Нїмеччина — услівя заборчі.

Алїянти, знаючи, що се рішаючий бій за вдержанє сьвітової демократії, напружують всї свої сили, щоби не допустити до того, аби Нїмеччина мала диктувати свої ганебні мирові услівя, якими вона хотїла-б поневолити побіджені народи.

Який буде вислїд сеї страшної борби, на разї годї предвидїти, однак холоднокровно належить вижидати кінця, і з вірою сподїватися того, що вкінцї таки брутальна сила зістане зломана, а верх возьмуть свободолюбні народи, які зі своєю побідою над Нїмеччиною принесуть волю рівність всїм народам і краям, на які Нїмеччина простягає свою зелїзну руку.

З розбитєм Нїмеччини — Україна позбула би ся свого послїдного грізного сусїда, котрий тепер, використовуючи хвилю, старає ся обмотати Україну в свої сїти. — а з тим і для українського народу отворить ся гладка дорога до тревалого мира, добробуту і всестороннього розвитку.

Поляки побоюють ся за східну Галичину.

На зборах представників усїх польських партій 12. лютого 1918 р. які відбули ся в Кракові в справі "відірвання Холмщини і Підляся від Польщі", Гнат Дашинський, провідник польських соціялїстів сказав: "Лихий і понурий генїй нїмецької заборчости сьвяткував 9. лютого один з найбільших тріюмфів, а Польща понесла в тім дни один з найтяжших ударів. Дня 9. лютого Польщу обмотано зі всїх сторін Мапа показує страшну дорогу заборців. Ходить тут о безпосередний доступ Нїмеччини до Чорного моря. Сей трактат є рівночасно одним з найбільших дипльоматичних ударів для Австрії. Його заключено коштом Поляків. Над польським королївством, мов меч, висить небезпека нової подїли; також Галичину схочуть подїлити на дві части. Ізза такого викроєня границь Польща стратила також на економічній вартости, бо перестала бути помостом між сходом і заходом. Варшава тратить значінє, бо сьвітовий товар через Балтійське море і край йде впрост через Україну на Чорне море. Є се стрічок, закинений на наш державний організм."

о. Петро Олексів.

Стїна.

Вийшов сївач і сїє він сїє
На своїм ланї весною;
В повній надїї, що прийдесь в сторицю
Зібрати се збіже наново.

Сїє він збіже на власних загонах
А зерно, яке він кидає;
Се праця народу, що стогне в неволї
В свої він засїки збирає.

Вийшов і другий сївач у поле
І сїяв вже довго віками;
Але не зерном тільки кістками
А підливав він жертвою крови.

А зерна ті чисті як та водиця,
Бо се кров наших пролята,
Тож з кождої каплї сотня повстане
А видасть голос проклятя.

І підуть всї разом на даний голос
Степами, по любій вітчинї;
Вкриють могили червоні жупани
На нашій вже своїй Вкраїнї.

ГОЛОТА.

Коли на зацікавленє і стягне не нашого народу на саскатунський зїзд треба було ужити аж такої ошуканської реклями, як приїзду Мирослава Січинського, коли саскатунським арандерам треба було аж упокоритись перед ворогами і зрадниками нашого народу — себто презбітеріянами, щоби зїзд віл був ся — то здавало ся, що саскатунські свинї і стецьки отверезїють по сїм великім посрамленю і вже раз прийдуть до переконаня, що нарід наш за ними йти не хоче й нїколи не піде. Коли на саскатунськім зїздї свинї і стецьки проливати мусїли аж гіркі (крокодилячі) слези, щоби такі у своїх вижебрати для себе помилуванє і милосердіє, — то здавало ся, що тоті панки пізнають вже раз, як до них відносить ся наш нарід, за кого їх уважає, та що вони вже нїколи не важать ся показати свого лиця між народом. Коли дальше цїла саскатунська шопка зааранжована ошуством, а переведена брехнею і подлотою показала ясно і недвозначно, що нарід наш наскрізь релїгійний уважає своїм національним заборолом обряд і церков і видерти їх собі не дасть нїколи, знаючи добре, що зі стратою своєї віри і церкви кінчить ся також і його національне істнованє. І коли в кінци нарід наш своєю неприсутностю заманїфестував свою безграничну любов, поважанє і довірє до свого Епископа і духовенства — то здавало ся, що сї панове не важать ся більше забирати голосу в справах церковних і релїгійних.

Та се тільки так здавало ся. Безличність і глупота людська границь не мають. Сьмітє останє сьмітєм. Свинї і стецьки не числили ся нїколи з волею народу, бо добро народу не лежало їм нїколи на серцю. Вони знають себе, свої кишенї і свій бізнес.

І в 8-мім числї У. Г. саскатунський стецько починає знова своїм дзюбом відчиняти ворота кирниці і безголосяя. Саскатунський стецько починає знова мішатись до справ, до яких вти ркати свого носа не має найменчого права, бо на них розумієть ся так, як на перцю...

Власиво можна би не відповідати на се. Можна-би перейти над тими ельокубраціями саскатунського стецька до порядку дневного, як переходить ся над сотками инших того рода нїсенїтниць поміщуваних в У.Г. І тому якийсь час ми не відповідали на напасти У. Г. бо звісно, чим більше від собак відганяєш ся, тим більше вони брешуть.

Та є хвилї, що мусить ся дещо відповісти. Є моменти такі, в яких годї стерпіти і годї змовчати, бо шакше зухвалість і безличність стецьків і свинців дійшли би до божевільної і опанїлої нестями, коли би так на довший час лишити їх в спокою і не вказати їм границї.

Попереднього лїсня помилила ся була в У. Г. змістом своєї будьщо-будь цїкава допись з Толстой: "Що нам дальше робити?". Автор дописї вказав на безвідрадний стан гр. католицких Українців в Толстой, що за злобними підшептами і намовами всїлякого шумовиня, щоби не записувати своєї церкви за посередництвом Еп. корпорації на місцеву гр. кат. парохію, — опинили ся нинї в тім сумнім і пожалуваня гіднім положеню, що позбавлені зістали духовних християнських обслуг сеї конечної поживи для душі кождого чоловіка. І за сей сумний стан, що нинї панує в Толстой, за сї сумні без відправ і Богослужень недїлї і сьвята, за сї непохрещені дїти, непохрещені мерцї, за се мертвецьке житє, за се сумне цминтарище, автор дописи з Толстой робить відвічальним стецьків і свинців, що своїм безглуздим поступованем і дївольською роботою довели до того невідрадного положеня. Всїм отже безвихідним положеню, серед крайної розпуки, автор дописи кличе стецьків і свинців о пораду. Наварилисьте лиха, радьтеж тепер, — кличе автор дописи в імени гр. кат. Українців в Толстой.

А панове стецьки і свинцї місто послухати голосу своєї совісти (коли є ще у них яка), місто пізнати свій блуд і страшні його наслїдки, що тілько душам своїх братів і батьків рідних відобрали духову поживу, що тілько неповинних душ занапастили, що тілько гарних одиниць нашого народа поставили над берегом протестантизму, независимства і винародовленя і місто по приміру Юди, за сей великий народний злочин, за сю народну і релїгійну зраду — взяти шнурок і повісити ся, то вони способом найнизше упавших одиниць підсміхають ся і відповідають. Ось де совість і честь тих панків! Кождий инший з одробиною встиду і чести бувби признав ся до вини, а бодай змовчав, але того рода сьмітє не мовчить. Воно в безграничній безличности підносить голову і для заспокоєня своєї амбіції бере ся відповідати і радити тай то зі становиска провідників народу.

Заки зачнемо відповідати на поодинокі поради тих канадійських блазнів, сьміємо запитати отсим саскатунських стецьків і свищів, яке право мають вони забирати голос в справах релїгійних? Якої церкви вони членами та зглядом якої церкви сповняють вони свої церковні обовязки?! Найпримітивнїйша засада справедливости каже, що права можуть бути тільки там, де суть й обовязки. Хтож не почуває ся до нїяких обовязків зглядом церкви, хто не є єї членом, а противно всї і всюди зазначує, що він зірвав з церквою свою звязь, — той й голосу мати не може і не сьміє. А саскатунські панчі не суть членами нашої церкви, до нїяких обовязків зглядом церкви не почувають ся, нїяких цекровних тягарів не поносять, то якеж їм право до справ церковних і релїгійних! І чи не дивуватись тут їх безличності і затраченю всїлякої льогіки. Чи важив би ся приміром якийсь саскатунський жидок або нїгер забирати голос в справі нашої церкви і релїгії та виписувати по часописях довжезні статї повні глупоти і падлоти в тій справі?! Нї! Чому? Бо в них є більше моральних почувань, більше чести, більше розуму і тому до сих справ їм зась. Але саскатунські моральні і умові калїки не знають сего і тому поперед усього і раз на все кличемо до них: Панове! Засї вам до нашої релїгії, засї вам до нашої церкви, Епископа і духовенства, засї вам до нас всїх.

Руки проч від справ нам святих і дорогих!

Се перше.

А друге, хто, де і коли уповажняв саскатунських недоуків промовляти і писати в імени греко-католиків - членів католицької церкви?! Хто, де і коли вибирав їх на речників церковних справ, про які вони не мають найменшого поняття?! Хто дав власть першому лїпшому жовтодзюбови з Саскатуну, котрий і Отченашу не уміє, реформувати релїгію, видирати сьвяті чувства з серця, ображати їх, або вводити в сумнів побожних людий в річах віри і обичайности християнської? Хто дав їм власть учити ченьку, братька, брата, сестру, від котрих вони самі вчились колись молитви та цнїї вже забули, що молитись не треба, що нема Бога, що не треба слухати епископа і його сьвящеників? Хто, де і коли? Отже нїхто, нїде і нїколи! А коли так, то знова питаннє: Де границя безличности тих панків?! А відповідь на се таєма, що передше: коли український гр. кат. нарід не вибирав їх на своїх заступників і не уповажняв їх говорити і писати в справах своєї віри, церкви і духовенства — то руки проч панове від достоїнства речників народних. До того ви ще не доросли і не доростете нїколи! Нарід наш нїколи не впаде так низько, щоб уповажняти когось до страшного варварства вдиратись в душі невинних людий і загарбувати їм їх сьвяті чувства віри і морали християнської! Народ наш не покличе нїколи так низько морально упавших одиниць до свого представництва і заступництва, бо се було-б для него ганьбою і доказом його упадку. Нї панове! До сего нїколи не прийде!

А тепер перейдім до самої ін корпорації, над якою так довго вже сушать собі свої тверді а порожні лоби саскатунські свинцї. Ми вже не раз писали про се і ще раз повтаряємо, що **сам факт, що наша церков в Канадї є інкорпорована, забезпечує її характер український, бо дає певність, що вона лишить ся раз на все в українських руках.** І се ясне як сонце. І се розуміє кождий. Зрозуміти не може тілько кретин, а не хоче подле індивідуум.

Правда, корпорація не забезпечує, що епископ має бути Українець, **але й нїяка корпорація на сьвітї забезпечити того не може, бо нїде на сьвітї корпорація не іменує епископів.** Епископів іменує Папа римський і того права в католицькій церкві нїхто змінити не може. То є церковний закон і справа скінчена. Але, хоч забезпечене української приналежности епископа корпорація дати не може, то таке забезпеченє є деінде — і то сильнїйше чим в корпорації, а саме в животности і сьвідомости нашого народа — в почутю його національности. Чейже для Українців не буде іменований Англїєць або хтось, — як на такий ганебний вислів згодив ся в своїй корпорації за ряд саскатунської бурси — "українського походженя". Не в корпорації отже панове лежить забезпеченє українського епископа для Українців а в самім українськім народї. Чи ясно вже паничі?

Як глупими і безпідставними суть закиди саскатунських недоуків дотично Еп. Корпорації так ще більше смішними і пожалуваня гідними суть їх дальші домаганя.

Саскатунські безконфесійники домагають ся, щоби "очистити" нашу церков з чужих місіонарів. Те домаганє підносили неокресані парібки вже нераз, а ми уважаючи його виплиновом їх некультурности, злого вихованя і штубацтва, не відповідали на се. Ми знали, що кождому се відомо, чому вони підносять таке домаганє. Думали хитруни, що коли не стане у нас "чужих" місіонарів, то для них отворить ся скорше місце і вони займуть опорожнені місця сьвящеників. Самі хочуть бути попами тай домагають ся того. Не знають однак того, що чейже перший лїпший бом попом бути не може. Забули сердеги, що часи серафимщини вже минули ся і нїколи не вернуть ся. Не хочуть зрозуміти сего, що сьвященство се високе і достойне становиско, що аби стати сьвящеником, треба ходити до школи і вчити ся. Треба кінчити не тілько нормальну академію на селї, (яку покінчили саскатунські патріоти) але кромі того ще гімназію і університет. Без образованя подаваного в тих висших і ней висших школах попом бути не можна. А саскатунські неуки, що не вміють нї читати, нї писати, а хочуть, щоби їх за попів обібрати, не розуміючи тих вимог наукового образованя, яке ставить наша церков до своїх сьвящеників, хотїли-б мати конечно якусь таку церков, де би вони і всїляка инша зволоч могла притулити ся.

Але Канада се не звичайний край, а місийний. Тут, серед того моря народів ріжних релїгій і обрядів треба конечно ще сьвящеників з спеціяльним образованем, яке мають місіонарі, виховані і вишколені спеціяльно для місії. І як між лїкарями є: дентисти, хірурги, інтерністи, психіятри іт. д. то хоч вони всї лїкарями і докторами, але як саскатунський панич захорує на голову то він не йде лїчити ся до дентисти, а до психіятра, і як між адвокатами є цивілїсти і кримінальїсти і як саскатунського панича злапають на спровєрсенню публичного гроша, то він не піде шукати ратунку перед кримінальом у адвоката справ цивільних, а до адвоката справ карних, бо сей маючи в сих справах спеціяльне образованє і практику скорше увільнить його з рук справедливости. Таксамо має ся справа спеціяльного образовання нашого сьвященства тут в Канадї. Щоби охоронити наш нарід в Канадї перед замахом саскатунських паничів і їх союзників презбітеріян, щоби не допустити до пілковитого морального занепаду і винародовленя — треба спеціяльних сьвящеників — місіонарів, що жертвують себе на таку тяжку і вельми невдячну працю. І сї наші Отцї Місіонарі, так зненавиджені саскатунськими бізнеспатріотами, роблять свою місійну роботу між нашим народом, з подиву гідним пожертвованєм і успіхом. І сю власне їх посьвяту для добра нашого народа ми з вдячностю, подякою і признанєм відносимо на сїм місци. Се признанє належить ся Отцям місіонарям, належить ся тимбільше, що кромі роботи церковної, вони щиро жертвують свої сили на поли просьвітцїм і народнім. І се не пусті слова. Підїть панове в йорктонський округ — головний осїдок Отців Місіонарів і наочно переконайте ся, як гарно під зглядом просвітним і народним зорганізований сей округ. Поставте в тім окрузї народного канадийця, а він певно вийде — дещо інше як в яким нешудь окрузї чужої Канади. Таки отже робота тих вам "чужих місіонарів". Поглянете панове на йорктонську церков здвигнену коштом більше тисяч не наших а "чужих" гроший, роздобутих і випрошених між "чужими" для нас. Поглянете панове на величаву школу і сиротинець в йорктоні, в яких сотки нашої дїтвори находять захист, опіку і науку. Поглянете панове на те все і поклонїть свої мідяні чола перед ідейною і взцелою роботою сих, хоч чужих, та сто раз прихильнїйших нашому народови одиниць від саскатунських патріотів. Не пусте горлане по газетах, не патріотизм на "гамбу", а праця і труд рішають о чийсь любови до народу.

(Конець буде)

Пожива Побідить У Війнї.

Помоліть свою Країну і собі піднесеним богацтва хлїба на урожайних прериях Канади. Сіпіарська компанія помагає Вам зачинати. Земля 11 до 20 доларів за акер. Наводнювані землї до 20 дол.; на 20 лїт на сплати. Тим, що купують наводнювані землї легко. Дістати можливу на перші початки господарства.

ALLAN CAMERON, Hon'l Supt. C.P.R. Lands
948-1st St. East, Calgary
also
F. W. RUSSEL, Desk 36, Land Agent, C.P.R.
Winnipeg

THE NORTH END HARNESS SHOP

Наколи хто потребує доброї в ціної упряжі, нехай зголосить ся на нашу подану адресу. Нїхто у Вінніпеґу не може подати низших цїн як моя фірма. — Фармерські гарнеси, яких маємо тепер в ріжних родах великий запас від $35 до $50 в комплетї з хомутами.

Великий вибір блянкетів на кожух по найдешевших цїнах.

Замовленя з провінції полагоджуєть ся скоро. — Катальоґів не висилаю

BOB ROZENBLAT
64 Derby St. Winnipeg, Man
Store: Phone — St. John 1961
Res. Phone — St. John 1941

СТАРОКРАЄВИЙ МАСАР

ВИРОБЛЯЄМО
ріжного рода мясні вінтуаи як наприклад ковбаси, дорошці, і дешеві сосиски на старокраєву моду, кишки, пальцесони, паприканти, варено, печене, солонина свіжа, солена, пересолена і таку иншу роботу виконує.

Добрий головний Масар, Пан ПАВ ЗАВАЦКИЙ із Перемишля.

Продаєм також і всїлякі товари з ґрсерії по дуже умірковаиих цїнах.

Адрес:
FEDOR ONYSHCHUK
533—7ht Ave. I.
Calgary Alta

НОВІСТЬ

Бо пора се великая єсть і кождий щирий Українець повинен тепер носити при годиннику дармовиє-ґердан (фоб) з портретїм нашого ґенія Тарас Шевченка. Сї артистично виконані дармовиси-ґердани суть посрібляні (сілверплейтед). Цїна враз з пересилкою тільки 85ц. Замовляйте сейчас, бо запас не великий.

J. MELNYK CO.
P. O. Box 642
New Castle, Pa., U. S. A.

Шліть Жертви на Укр. Бурсу ім. Митр. Андрея Шептицького у Вінніпегу.

Нове Горе між Корчами

— або —

СУШКО БОЛЬШЕВИК

Дивують ся наші противники, чому то ми їм зараз не відповідаємо, а терпеливо чекаємо тиждень або дві неділи, не раз місяць і довше, і щойно то ді приступаємо до річи. Забули вони за правило всякого розумного чоловіка: коли тебе дурний розгнівить дурницею, то злий злобою, то ти йому нараз не відповідай, а мовчки рахуй собі до десять; порахуєш, заспокоїш ся, а тоді вже супокійно навчиш дурного. Тай ми люди грішні і нераз нас гнів бере, як нас противники обскочать з низькою злобою і пусти ть дурницями, і нераз хоче ся нам зараз відмахнутись, одному по пальцях, другому поза вуха, третому в потилицю, тай обгнатись від напасти. Але ми не даєм пірватись слушному гнівови, чекаємо поки він пройде, а тоді вже толкуєм нашим на розум. Не богато нам помагає, даремний наш труд, але така наша засада. І наші противники так робили-б скорочи ся поміж собою якби були розумні. Тай якби вміли рахувати до десяти. Але до того ще далеко.

Тай заспокоївшись ми ще не зараз відповідаємо, не хочемо водий відразу карати. Може ще ту ратно, думаємо собі, ще поправлять ся і прийдуть до розуму. І найгірший чоловік може поправитись, і найдурнійший як послухає і возьме ся за книжку, то ще дечого навчить ся. Тай ми чекаємо: ануж ще люди розумлять ся, не треба їх зараз соромити. Аж як бачимо, що вперто далі блудять, тоді вже починаєм жарити. Пририй обовязок, але обовязок.

Ось тепер стала ся пригода, про котру ми ще не говоримо. Ні так, ні сяк, ні зле ні добре. Дивна пригода, особлива, незвичайна, небувала, але ми ані слова. Тілько чекаємо, що то з того буде.

***

Рідному братови не повірив би своїм власним очам не ня віри, але як "Робочий Народ" так пише, то хиба треба вірити. "Шановний редактор "України" тов. Др. Ол. Сушко вступив на шлях неустрашимої боротьби за пролетарські права." Навіть на віче пішов говорити. "І тов. Ор. Ол. Сушко виказав ся знаменито. Тов. Др. Ол. Сушко заняв в своїй промові крайно ліве, непримириме становиско українського большевика. Зібрані робітники були прямо загіпнотизовані промовою шановного бесідника". Тай він сам пише, що "відкинув на бік усякі примани клерикально - капіталістичних ретроградів і підносить могучий і бадьорий оклик: най живе соціялізм!" І підписав ся повним іменем і титулом: "Проф. Др. Ол. Сушко."

Той сам Сушко, що то знаєте. Чи бачите Олексію отаку чудасію? Як-би так на німецькім ставищи вискочила з води німецька субмарина, як-би так Маштоба виповіла війну Марокови, як-би так українські редактори в Канаді перестали писати і зачали читати, ніби не знати що, то ще не був би такої чудасії, як-отсе бачите.

Ще так недавно неуважа "Канадійського Русина", ще так недавно сповідав ся перед пресбітерянами в "Ранку" щойно отгутечки був за найбрата з "Україною" і підносив могучий бадьорий оклик, що "кождий щирий Українець і кожда щира Українка" повинні купити в нього "щиро золоті і щиро українські перстені з гербом України" а тут тобі й на "вивязав ся" і вже соціяліст Сушко.

Тай не простий собі соціяліст, а большевик. І большевик не ликом шитий, а непримиримий большевик, неустрашимий большевик, шановний большевик.

Ну, і що тепер буде?

***

Значить, і по Сушковій "Україні" вже переклепали і не буде вже "одинокого українського магазина на сьвіті"? І не стане вже ні одної щиро української хати на сьвіті, бож сказано було виразно, що то не є "щиро українська хата", де нема на столі "магазина"? І Сушко вже не буде, вибачте за слово, "показчиком нашої культурности в англійськім сьвіті"? І "чудова галерія чудових портретів чудових гетьманів на чудовім папери" належить вже до Сушкової "збірки старинностий"? І "щиро українські і щиро золоті перстені з гербом України" таки лишили ся в жида? І як Сушко "відкинув на бік усякі примани клерикально капіталістичних ретроградів", то ніби-то чи "щирі Українці і щирі Українки" післали йому по три доляри чи шість чи десять, то однаково він записав їх в "нечувану бувальщину"?

Тай не почуємо вже таких співомовок як про те "горе, що не втопилось і їхало з нами і в Канаді живе між корчами"? Тай по цілім "магазині" і по пані на штирох конях і по египетських верблюдах і по "Олеськови Бончі Хоботовськім" і по "тайнах царського двора" і по "невичерпаній скарбници рідної культури" і по "титанічних зусилях абсолюта" і по "горю між корчами", і по "весьвітній і ілюстрованій бувальщині людського роду від найдавнійших часів аж до тепер" — вже пси брешуть? І вже не буде "дальше буде"?

Що то буде, що то буде!

***

Заяурила ся кожда щиро-українська хата, що не буде "магазина", заплакав англійський сьвіт без "показчика", поскробали ся передплатники пальцями без перстенів по кишенях без гроший, але трохи "Робочий Народ" всіх потішив заявою, що большевики перебрали Сушка "сакомпак" з всіма титулами, збіркою старинностий і "Україною". Таки ще може "дальше буде", як тільки кождий товариш сповнить "сьвятий обовязок" і пішле Сушкови передплату. Сушко возьме, коби тілько скоро, коби зараз, коби більше. Зате він враз з всіми титулами, з збіркою старинностий і "магазином" вступить "на шлях неустрашимої боротьби."

То вже тілько соціялістів професор і доктор буде вчити, що історія слово латинське і означає "нечувану небувальщину", що російська революція є "ніби сон і ніби мигане", що "Ожіст" малював "демонічного абсолюта", Ескімоси годуються малинами, а верблюди піском. То вже тілько соціялістам він обіцяє, що "дальше буде" і що за три доляри, слово чести, віддасть десять. То вже тілько соціялісти будуть мати на стінах "12 чудових портретів чудових гетьманів", на полицях "щиро українські і щиро золоті перстені з гербом України, а на столі, ще раз вибачте за слово, — "показчик культурности". То вже по три доляри по шість, по десять, коби зараз коби більше, — Сушко тілько від соціялістів буде "гіпнотизувати".

Що то буде, що то буде!

***

Бо як добре прочитати, не минати "ніже титли ніже тії коми", то виходить тепер так. Шановний Товариш, Неустрашимий Редактор, Доктор Золотих Перстенів, Професор Чорної Магії, Непримиримий Большевик Олелько Боньча Хоботовський Олександер Сушко. Тай сам Сушко, що то знаєте, а аж страшно робить ся. І хтоб то був ще вчера подумав, що з звичайного горя між корчами такий страшний жур вилізе!

І як воно так стало ся! Як? Сушко сам сповідає ся, "як я став соціялістом". Ніяк не стало ся. Він все, каже, такий був. Він вже двайцять літ большевик. Ще з краю приїхав большевик. Ще на "шкільній лаві" був большевик. Ще без штанів ходив, а вже був большевик. Відколи себе памятає, все був большевик. Вже родив ся большевик. Тілько наперед не вмів ще говорити, а потім не хотів говорити а потім вже говорив, тілько инакше. Але направду, то він все був большевик, непримиримий і неустрашимий. На те він вам підписав ся в "Робочім Народі" повним іменем і титулом, а хіба, як каже Штіф Табачнюк пасує старому чоловікови брехати?

Як був в духовній семинарії, то вже був большевик. І як величав Митрополита Шептицького, то був большевик. І як хрунив в "Руслані", то барон Сушка був большевик. І як в "Канадійськім Русині" боронив сьвяту католицьку церкву і виступав проти соціялістів, то був большевик. І як його виздали з "Канадійського Русина" то був большевик. І як ходив до консерватів по гроші, то був большевик. І як в "Ранку" кляв ся пресбітеріянам, що він їх віри, то був большевик. І як славословив канадійське правительство і російське правительство і кожде правительство, то був большевик. І як гандлював чудовими перстенями і гербовими перстенями, то був большевик. — Ні, не пасує старому чоловікови брехати. Сушко правду каже, що він все був неустрашимий і непримиримий большевик.

Тілько инакше говорив і що инше робив. Прямо противно говорив і робив. Така вже його натура. Аби не пізнали, що він непримиримий і неустрашимий большевик, то він через двайцять літ все якраз противно робив!

Аж тепер виявив всю правду.

І що то тепер буде?

***

Господи! Страшна думка! А може, може тепер, як він сам тепер заявляє, що він непримиримий і неустрашимий большевик, то може акуратно також все противно? Може він якраз тепер по двайцяти роках нашестї перестав бути соціялістом? Тілько як звичайно инакше говорить? А може, як він тепер нападає на "Канадійського Русина", то власне тепер тримає з "Канадійським Русином"?

Ні! Що буде те буде, але ми не хочемо!...

НОВИНКИ.

НОВА МАПА УКРАЇНИ.

Адміністрація швайцарської часописи „L'Ukraine" — як доносить ростівський „Призыв" (ч. 13-12) — видала мапу України, границї котрої сягають — на сході поза Волгу; на заході поза Сян і Вепр; на півночи лінією: Пружани-Орел-Саратів; на полудни до Дунаю і половини Кавказу. Сю мапу мав перепродукувати в Київі і розповсюднювати її по всій Україні Союз Української Державности.

АВСТРІЯ ЗААРЕШТУВАЛА ПОЛЬСЬКІ ЛЕГІОНИ.

Свою політикою „ні сюд ні туд" — Поляки в Австрії доплітикували ся до того, що австрійське правительство було змушене заарештувати всї польські легіони.

Арештовані легіони находять ся тепер під сильною вартою на Угорщині.

НОВА БРАНКА В ЗЛ. ДЕРЖАВАХ.

Вашингтон, 3. цвітня. Ухвалено програму нової військової бранки, в Злучених Державах на слідуючий рік.

Цїлию сеї бранки є дати сильну поміч Франції. Для сего, сего року заберуть до війска 600.000 богато скорше, як се було пляноване передше.

Военний Департамент каже, що більше не будуть брати, як 500.000.

Українське правительство заборонило уживане московської мови.

Лондон, 29. марта. — Українське правительство проголосило заборону уживаня московської мови на Україні.

(Повисше наведена заборона відносить ся правдоподібно до уживаня московської мови яко урядової в українських державних інституціях).

"Заберіть від нас телефон, бездротний телеграф, автомобіль, аероплян, то сейчас вернемо ся 50 літ взад"

---John N. Willys

Overland

TRADE MARK REG.

АВТОМОБІЛЬ ЩО ЩАДИТЬ

Огляньте Виставу в Нашім Складі

Willys-Overland, Limited

T. R. WEIR, Менаджер Філії

COR. PORTAGE & MARYLAND

Телефон: Sherbrook 814-815

Willys-Overland, Limited

Віллис-Найт і Оверленд Моторові кари і легкі комерційні вози.

Головний Офіс і Склад в West Toronto, Ont.

Пожива Побідить У Вінні.

Помозіть свою Країну і собі піднесеним богацтва хлїба на урожайних прерях Канади. Сівіарська компанїя помагає Вам зачинати. Земля 11 до 30 доларів за акер. Наводнювані землї до 20 дол. на 20 літ на сплати. Тим, що купують наводнювані землї легко дістати позичку на перші початки господарства.

ALLAN CAMERON, Hon'l Supt. C.P.R. Lands
949-1st St. East, Calgary
або
F. W. RUSSEL, Desk 38, Land Agent, C.P.R. Winnipeg

HE NORTH END HARNESS SHOP

Наколи хто потребує доброї а та-ї упряжі, нехай зголосить ся на низ-е подану адресу. Ніхто у Вінніпегу не може подати низших цін, як моя фірма. — Фармерські гарнеси, яких маємо тепер в ріжних родах великий запас від $35 до $50 в комплеті з хомутами.

Великий вибір блєнкетів на коні по найдешевших цінах.

Замовленя з провінції полагоджують ся скоро. — Катальоґів не висилає

BOB ROZENBLAT

4 Derby St. Winnipeg, Man

Store: Phone — St. John 1951

Res. Phone — St. John 1941

СТАРОКРАЄВИЙ МАСАР

виробляємо

Всякого роду мясні віктуали на направлені подвіси, дорогі і дешеві сосиї, шинки на старокраєву моду, кишки, салямі, напрямлені, варені, печені, солонина свіжа, сушена, напрямлена і всю іншу роботу виконує.

Добрий головний Масар, Пан ІВАН ЗАВАДЦКИЙ із Перемишля.

Продаєм також і всякі товари з гроцерії по дуже умірованих цінах.

FEDOR ONYSHCHUK
533 — 7ht Ave. I.
Calgary Alta

НОВІСТЬ

Бо пора се великая єсть і кождий щирий Українець повинен тепер носити при годиннику дармовис-гердан (фоб) з портретім нашого ґенія Тараса Шевченка. Сї артистичні виконані дармовиси-гердани суть посрібляні (сілверплейтед). Ціна враз з пересилкою тільки 85ц. Замовляйте сейчас, бо запас не великий.

J. MELNYK CO.
P. O. Box 642
New Castle, Pa., U. S. A.

пегу.

МОЛИТВЕНИК ХРИСТІЯНСЬКОЇ РОДИНИ

Найбільший і найкрасший Молитвеник, якого в нас до сеї пори ще не друкувалось!

Виглядає поважно, має 768 сторін, а зі змістом 784 сторін. Є в нім 242 ріжних молитов, 3 акафисти; є й науки для супругів, відтак є всї Богослуженя цїлого року і календар з пасхалією. — Є й науки на кожде сьвято в цїлім роцї, а також 37 пісень. Образцїв в нім є 60.

А ПОМИМО ТОГО ТАКИЙ ВІН ДЕШЕВИЙ, ШО КОЖДИЙ МОЖЕ ЄГО КУПИТИ. А ТО:

ОПРАВЛЕНИЙ В ІМІТАЦІЮ СКІРИ, ЗІ ЗОЛОЧЕНИМИ ВИТИСКАМИ, З ЧЕРВОНИМИ БЕРЕГАМИ І З ФУТЕРАЛОМ — КОШТУЄ ВЖЕ РАЗОМ З ПЕРЕСИЛКОЮ $2.50

А ОПРАВЛЕНИЙ В ШАГРИНОВУ СКІРКУ З ЗОЛОЧЕНИМИ БЕРЕГАМИ, З ЗАОКРУГЛЕНИМИ РОГАМИ І З ФУТЕРАЛОМ — КОШТУЄ ВЖЕ РАЗОМ З ПЕРЕСИЛКОЮ $3.00

Сей молитвеник ми видрукували окремо для мужчин, окремо для невіст, тому хто замовляє його, най напише для кого хоче купити його.

Книгарням і Отцям Духовним при замовленю в більшій скількости -- спеціяльний опуст. Замовляйте сейчас, бо наклад ограничений.

ПЕРЕСТОРОГА: — Уважайте, що тілько ті молитвенники суть правдиві, котрі суть заосмотрені печаткою і підписом нашого Преосьвященого Епископа Кир Никити.

ГРОШІ І ЗАМОВЛЕНЯ ПОСИЛАЙТЕ НА АДРЕСУ:

Canadian Ruthenian, 590 Pritchard Ave., Winnipeg

Недоля Жидів на Україні і в Польщі.

Петроградський кореспондент нюйорського дневника "Геральд", Герман Бернштайн, подає розмову з Оскаром Грузенбергом, одним з жидівських лїдерів в Росії, котрий йому сказав, що **з жидівського населеня в давній Росії остала ся тепер тільки четверта часть.** "З 6 мілїонів Жидів остало ся всего півтора мілїона" — говорив він.

Оповідав він, що жидівське населенє в Росії дуже богато перетерпіло підчас війни, але найбільше підчас революції, бо настали масові погроми. Коли большевики захопили власть, то — каже Грузенберг — прийшли телеграми з 200 міст про проти-жидівські погроми.

Чи якраз обчисленє Грузенберга є правдиве чи нї, годї тепер знати, однак воно на всякий случай виглядає пересаджене. Та всетаки не дасть ся заперечити, що дїйсно були погроми на Жидів підчас революції. Про се приходило немало вістий. Але вина за се не спадає на населенє, яке є темне і несьвідоме, а на тих, що бунтують до різнї людий. Се ті московські посїпаки, що держали нарід в темнотї, а тепер використовують сю темноту, аби викликувати розлад і руїну і сїяти тривогу, та сим показати, що "за давних часів було лїпше".

Се можна сказати особливо про Україну, але инша справа з Польщею, яка є тепер в німецьких руках і московських посїпаків там нема. В Польщі агітують проти Жидів самі таки Поляки: польська шляхта і всякі "патріоти" з урядництва, промислу і торговлї. Будучи безсильними аби зрівнатись зі спосібнїйшими жидами, уживають звірських розбоїв, аби позбути ся суперників.

ГОНЯТЬ НІМЕЦКИХ ПЕКАРІВ

Нюйорк. — Наслїдком того, що богато людий скаржило ся, що в муцї і в хлїбі находили ся кавальчики шкла, федеральна контроля від поживи розпорядила, щоби кожда пекарня в місті Брукленд, яка має між робітниками Німців, віддалила їх з роботи.

БОЛЬО ПАША ПОМИЛУВАНИЙ.

Больо Паша, котрий перед кількома тижнями був засуджений в Парижи на кару смерти за шпіонство, зістав помилуваний, на якийсь час.

Воєнний суд зробив се на просьбу адвоката, який каже, що Больо хоче відкрити перед судом ще деякі важні тайни.

Мінарда Лїкарство поможе в невральгії.

Спис Жертводавців

що жертвували на калїку Драчинського за послїдний місяць, через ред. "Кан. Русина".

С—ти Марі, Онт.

На руки п. Григорія Томашевського.

По 5.00 долярів зложили: —
Григорій Томашевський, Григорій Личук і Йосиф Буждиган;
Іван Верига Дан. 3 доляри;

По 2.00 доляри: —
Сафат Курилюк, Николай Грицяк, Митро Буждиган Ів., Митро Соничка, Іван Гаврилюк Николай Заболотний, Семен Заболотний, Іван Шороган.

По 1.50 дол. зложили: —
Теодор Мойсик, Іляш Великголова;

По 1.00 долярови: —
Петро Мойсик, Николай Кантимір, Николай Гничук, Онуфрій Басалига, Іван Личук Якима, Тедор Филипчук, Николай Ткачик, Грицько Ткачик, Тодор Грицек Танаска, Михайло Личук, Николай Симотюк, Василь Топольницький, Майк Димій, Загарій Мотрук, Дуня Ляр мон;

По 50 центів зложили: —
Андрій Ткачук, Юрко Курилюк, Матвій Подольський, Пан телей Черевчен, Петро Чечюк, Іван Кубас, Майк Петришин, Іван Граб, Юзик Круль, Іван Ляшук, Майк Явний, Данило Маланич, Митро Гура, Петро Гавруш, Іван Проник,
Семен Українець 35 центів,
Николай Данилїцький 25 цт.
Разом $60.10

Збірка п. Онуфрія Свистуна в Кридор, Саск.

По 2.00 дол. зложили: —
О. Свистун і І. Лазорка.

По 1.00 долярови: —
Н. Боклащук, К. Колодницький, В. Ружецький, Н. Котелко, Ф. Кіндрачук, М. Скопик, Д. Котелко, М. Іванишин, Ф. Вишньовський, І. Бідак, В. Котелко, М. Лазорко, І. Ковбуз;

По 55 центів: —
Д. Котелко,

По 50 центів: —
В. Муканик, І. А. Білик, Е. Бузікевич, В. Токарик, М. Кіндрачук;

По 25 центів: —
М. Котелко, А. Токарик, Д. Скопик, П. Грицан, В. Лазорко, М. Муканик, А. Білик, К. Свистун.
Разом $22.05

Збірка п. Григорія Тараса в Ватрос, Саск.

По 1.00 долярови: —
Семен Чесак, Іван Мудик, Петро Гунений і Григорій Тарас.
Петро Цукало 50 центів.
Разом $4.50

П. Тит Марцїник із Сендилейк прислав $1.50

Збірка п. Іл. Федоринака з Торонто, Онт.

По 2.00 дол. зложили: —
Іля Сас і Никола Ганчук;

По 1.00 долярови: —
Франко Скрипкович, Андрій Семенович, Герц Ганучко, Нік Дилеко, Олекса Федориняк, Іван Вологчук, Френьк Марковський, Степан Димкович, Федор Пікул, Степан Погориняк, Петро Сливко, Григорій Сандулович, Нестор Гізмекер, Теодозій Воронко, Василь Бандурка, Ґеорґій Пристай, А. Остапко.
Василь Старик 55 центів

По 50 центів зложили: —
Е. Білуч, Антоній Поточук, Василь Бордун, Митро Мельник, Г. Кадалаш, Василь Павчик Каспір Туркевич, Митро Сапатій, Василь Давиник, Ґеорґій Странатко;

По 35 центів зложили: —
Ваврик Гасила;

По 25 центів: —
Григорій Андріяшко, Іван Бандурик, Петро Рудик, П. Голуд, Данило Абрамюк;

По 10 центів: —
Домнїка Гонишко, Николай Мулик.
Разом $30.00

Іван Короленко (не подав адреси) прислав для нещасного калїки п. Драчинського 25ц.

Ф. Гоінка з Медісін Гет прислав $2.00

Ф. Дуцка з Норквей, Саск. прислав 1.00

І. Б. (не подав почти) прислав 1.00

Збірка Всч. о. Кузьмака з Отави, Онт.

По 2.00 доляри зложили: —
Климко Кучарський і Іван Дутка;

По 1.00 долярови: —
Лука Семків, Михайло Войцишин, Василь Ривуцький, Лукіян Куцулиль, Андрій Кушнір, Софрон Катинський;

По 75 центів: —
Трохим Біловус

Збірка на хрестинах в п. Якима Ботули і на представленю Чико Сват' п. І. Панчук зібрав:

По 2.00 доляри: —
М. Спренчинатек, п. Т. Спренчинатек, Ст. Галюк;

По 1.00 долярови: —
Гриць Дідлух, Ф. Шеховський, Я. Олексюк, Ст. Костенюк, Петро Галюк, Юр. Галюк, М. Волошин, І. Снїгур, Я. Батула, С. Батула, М. Даць, М. Темофій В. Снїгур, П. Баранюк, Н. Пасовистий, І. Савчук, П. Галюк, Ю. Петринич, І. Панчук, І. Батула, П. Снїгур, А. Савчук, Йос. Шеховський, М. Б. Савчук, М. В. Савчук, І. Ковальчук, пні А. Ковальчук, А. Геверига, М. Кочшовський, П. Овсяник, Мат. Савчук Ф. Ботула, С. Думанський, В. Савчук, пані Аг. Савчук, Йос. Коропатницький, Йос. Гудима, Н. Баранюк, В. Пасовистий, Т. Шабат, І. В. Коропатницький.

По 50 центів: —
В. Бойцун, В. Пендус, С. Лазецький, пані А. Петранич, М. Ковальчук, пані М. Даць, Т. Ботук В. Українець, пані С. Котенюк, А. Квасниця, І. Стахерук, М. Пендус, Г. Керелюк, І. Коропатницький, І. Мороз, П Палїй, В. Пендус, Д. Гудзек, І. Двсяник, Ст. Темофій, Г. Кревецкі.

Збірка Всч. о. Кузьмака в Отаві, Онт.

По 2.00 доляри зложили: —
Никола Никифорчин;

По 1.00 долярови: —
Ілько Зима, Михайло Пітура, Антін Заслуцький, Антін Ружицький, Никола Задоровий, Яким Богуцький, Осип Федюк, Дмитро Сокирка, Микола Проців, Іван Глухий;
Н. Н. 75 центів;
Іван Лїчний 55 центів

По 50 центів: —
Іван Федак, Теодор Бичик, Франко Кіналь, Павло Зелїнський, Степан Зелїнський, Лев Зелїнський, Павло Ковальчук, Олекса Граник, Степан Крутій, Іван Дукинський, Данило Барилюк, Михайло Галан, Франко Тинецький, Павло Пюра, Павло Ковальчук, Іван Кірняк, Степан Ковальчук, Павло Лозінський;
Никола Петрушка 35 цент.
Данько Рабик 25 центів.

По 25 центів зложили: —
Тимко Шевчук, Ілько Дудар, Ваврик Пітура, Ілько Пригода, Михайло Сороковський, Федь Холодзян, Степан Ягода, Корослевич, Антін Нагірняк, Микола Стахін, Демко Гладун, Іван Гладиш, Лев Шкабара, Домінік Стодола, Венедикт Галан, Іван Гумінський, Михайло Ланковський, Назарій Криськів, Юрко Чайковський, Василь Пюра, Іван Михайлюк, Степан Дубинський, Марко Дубінський, Петро Голота, Микола Кашів, Олекса Богач, Іван Богач, Василь Лукі янчук;
Іван Ковальчук 10 центів.
Теодор Білїнський з Богдан, Ман. $1.00
Павло Левко із Айтуна, Саск прислав 2.00
Франко Рудник із Січ, Ман. прислав 5.00

Збірка в Монтреал, Кве.
Танас Загул 1.00

По 50 центів зложили: —
Іван Боклер,

По 25 центів зложили: —
Никола Кшенецький, Михайло Стрікок.

Збірка в Софнил, Саск.
Збірка п. Адама Стопири

По 1.00 долярови зложили: —
А. Стопира, С. Росцїшький, Д Василишин, Г. Василишин, А. Мадера, П. Магера, П. Василишин, Д. Мушкрета, С. Орлов.

По 50 центів: —
В. Стопира, М. Магера, Л. Лармацький, Д. Ґрунтей, Д. Свеум;

По 25 центів: —
С. Магера, І. Стопира, А. Сівіло, Ф. Кравчук, І. Кравчун, Е. Борнстид;
І Магера 20 центів.
Разом $13.20

Збірка п. Івана Турка в Белгемптон.

По 1.00 долярови зложили: —
Іван Турко, Федько Турко, Данько Турко, Василь Турко, Василь Турко, Федько Турко, Микола Турко, Никола Вілбуцький, Федько Лісевич, Ів. Кінчило, Олекса Кузик, Гринько Слобозян;

По 50 центів зложили:
Онисько Кравець, С. Колосівський, Ів. Залуський, Ів. Глова, Семко Кравець, Семко Дудневич, Михайло Духнич, Гр. Б.;

По 25 центів: —
Степан Турко, Іванко Турко, Юрко Вончук, Ів. Глова, М. Шияк, М. Федорович, І. М. Кравець;
Разом $18.00

Збір а п. Митра Жибчина із Сторновей, Саск.
Митро Жибчин прислав 1.00

Збірка п. Івана Губіцького на весїлю в домі п. Івана Фетака в Бівердгіл, Саск.
Прислав п. Іван Коваль.
Іван Фетак 1.50

По 1.00 долярови зложили: —
Йосиф Исценний, Олекса Карапита, Іван Богуцький, Дмитро Середа, Василь Середа Гриньо Заваляк, Андрей Коваль, Іван Коваль;

По 50 центів зложили: —
Данько Середа, Дмитро Гребівник, Іван Пахолко, Юрко Мостовий;

По 25 центів: —
А. В. Гребівник, Василь Лазорко.
Разом $11.00

З повисшої суми обтягнено 10 центів на пересилку.

Збірка з Мавнтейн, Ман.
Михайло Мотузицин 1.00

Із Збірки.

(В сїй лїстї не подано анї хто збирав гроші, анї в який спосіб хоч збирано в ріжних місцевостях Канади).

По 2.00 доляри зложили: —
Іван Кандук, Петро Стринатка, Дмитро Петрошенко, Яків Танасїйчук, Дмитро Клим.

По 1.00 долярови: —
Василь Фстїй, Митро Міхальчук, Іван Шваба, Іван Палида, Фрид Плесюк, Юрко Сїдорак, Домітраш Маринчук, Іван Барила, Іван Завадюк;

До сеї збірки належить також збірка у Форт Вілїям, яка приносить $8.50

Н. Никифорук з Вегревіл, Альта. 3.00
Кость Конар з Голт 5.00
Митро Клим з Шрайбер 2.00

Збірка п. Михайла Хрища із Сперанс, Саск.

По 1.00 долярови зложили: —
Михайло Хрущ, Юліян Бучинський, Петро Коритович,

Збірка в домі п. Танаска на руки Дмитра Туряка в Келгарі.
Дмитро Турок 5.00

По 2.00 доляри зложили: —
Танасїй Костюк, Семен Залїсько;

По 1.00 долярови: —
Н. Яворський, Ґеорґій Ластівка, Андрій Міхайлюк, Іван Антонюк, Петро Демчишин, Петро Вурсол, Василь Никіфорук, Іван Борденюк;
Іван Свирида 50ц.

Збірка п. В. Дмитрунця в Читальни ім. Павлика в Ростерн.

По 2.50 доляра: —
Тимофій Герман, Федор Ткачук;

По 1.00 долярови: —
Іван Блоха, Іван Равлик, Іван Дмитришин, Петро Жарий;
Василь Голюк 75 центів;

По 50 центів зложили: —
Іван Журавінський, Федор Грицак, Никола Постій, Яків Новальковський;

По 25 центів: —
Катерина Прийма, Данило Бабин, Міхал Гаврилюк, Максим Постій, Софія Танасків, Семко Мельник, Кирило Возняк, Яків Мельник, Панько Блоха, Никола Сильський;
Ілько Гладїй 15 центів;

Збірка п. В. Дмитрунця на весїлю у панства Михайло Човганюка.

По 1.00 долярови зложили: —
Фрид Новосельський, Анна Новосельська, Гриць Калинка, Прокіп Косминка, Никола Тацюк;

По 50 центів: —
Михайло Залещук, Дмитро Тацюк, Никола Ковалюк, Майк Залещук, Іван Михайлюк, Олекса Гавриш, Михайло Байдійчук;

По 25 центів: —
Петро Мозарі, Василь Процюк, Михайло Басараб, Маланка Романко, Василина Тацюк, Андрій Олексин, Олена Михайлюк;
Василь Дмитрунець 15 цент.

По 10 центів: —
Олекса Бойцун і Незнаний;
Разом $10.55

П. Борис з Арнес, Ман. прислав 2.00

Й. Шестопалко з Дейселенд, Альта. прислав 2.00

Степан Кархут з Коперник, Альта. прислав 1.00

Дмитро Волохатюк з Етельберт, Ман. прислав 3.00

Імена дальших Жертводавців будуть оголошені в слїдуючім числї Кан. Русина.

Всїм ВП. Жертводавцям-Добродїям, що своїми щедрими жертвами причинили ся до отертя гірких сліз недолї нещасливому калїцї і опущеному його синови-сиротї складаємо отсим в імени п. Драчинського велике і сердечне Спасибіг. Нехай Господь сторицею нагородить їх добрі серця і щедру милостиню.

Редакція.

ПОДЯКА п. ІВАНА ДРАЧИНСЬКОГО.

Сл. Іс. Хр.

Сердечний поклін Вам Дорогі Братя і Сестри, що Ви споминаєте мене у гірку годину, за Ваш дарований хлїб. Най Господь не забуде Вам Вашої милостинї... Я не маю слів, я не вмію подякувати Вам так, як Вам належить ся... Менї приємно і приємно брати милостиню. Я не смутний, а очі самі плачуть, не знаю, чи тому, що я калїка, чи тому, що ще є люди, які не дають згинути з голоду чоловікови, якого постигло страшне нещастє...

Сердечний поклін і немічна дяка нещасливого Тобі Великі Громадо.

Іван Драчинський.

ОЛІЇ ЯКИЙ НЕМАЄ В СОБІ АЛЬКОГОЛЮ.

Деякі олії і богато лїкарств мають в собі алькоголь, котрий є головним складником їх.

Dr. Thomas'a Electric Oil не має в собі алькоголю позаяк є він мішаниною шістьох есенційних олїїв і через те є лїпшим як всї инші. Мають незвичайно помічничу силу якими нема рівного.

РУСЬКА -ПОЛЬСЬКА-НІМЕЦЬКА

АПТИКА

Ми є найстарші і найбільше досвідчені аптикарі в місті Вінніпеґу. Ми є в злуцї з найлїпшими лїкарями. Пишіть до нас своєю мовою і скажіть нам виразно, що Вам бракує і як довго Ви хорі. Не робіть ріжниці рід слабости або відомости. Ми дамо Вам відповідь найлучшими докторів даром, а заплатите лише за лїкарства. Наші цїни є дуже низькі. — Хто хоче близших інформацій, нехай залучить 3-центову марку на відповідь.

EUCLID AVE. DRUG STORE
92 Euclid St. Winnipeg, Man.

Ґварантовані старокраєві зелї — почтою або експресом.
ОДНА 75 Ц.
Звертаємо гроші єсли зелї не зчіплять ся 2 - 3 рази.

Вилїчивем ся на перестуджене горла лїкарством
MINARD'A
J. M. CAMPBELL
Bay of Islands.

Вилїчивем ся з невральгії твари, лїкарством
MINARD'A
W M. DANIELS.
Springhill, N. S.

Вилїчивем ся з хронїчного ревматизму лїкарством
MINARD'A
ГЕО. ТІНҐЛЕЙ
Алберт Ко., Н. Б.

ЗАХОРУВАВ НА ЗАДУХУ.

Першим обявом є почуте душности, котре погіршає з кождою годиною. В тім случаю полекша яку принесе

Dr. J. D. Kellogs
Asthma Remedy

є більш чим подивляючою. Поміч можна скоро завважити і страшні атаки хороби сейчас усунені. Терплячі на задуху, котрі переконали ся о наслїдках того лїкарства без него нїколи не бувають. Продають ся всюди.

ЦЕРКВА І ШКОЛА.

ЦЕРКОВНИЙ КАЛЄНДАР

ЦЬВІТЕНЬ

14. Н. Апост. Ірідіона, Агава, Руфа, — Н. 5. п.
15. П. М. Евпсихія.
16. В. М. Терентія, Афрікана
17. С. Сщмч. Антипи.
18. Ч. Прп. Василія.
19. П. Сщмч. Артемона.
20. С. С. Мартина Папи Р. С. Л.

ЕВАНГЕЛІЄ ВІД МАРКА

Гл. 10; — Зач. 47.

І Ісус взяв з собою дванайцять та почав Їм говорити про те, що з ним буде.

Отсе ми ідемо до Єрусалиму, Син чоловічий буде виданий первосьвященикам і книжникам; і осудять його на смерть, і нададуть его поганам;

І висміють его, і будуть его бичувати і оплюють его і убют его; і в третий день воскресне.

Приступили до него Яков і Іоан, сини Заведеєві і сказали: Учителю! хочемо, щоби ти нам учинив то, о що будемо тебе просити.

Він сказав Їм: що хочете, аби я вам учинив?

Вони сказали йому: дай нам, щоби ми сиділи: а славі твоїй один по правім а другі по лівім твоїм боці.

Но Ісус сказав Їм: не знаєте, чого просите. Чи можете пити чашу, котру я пю, а крестити ся крещенем, котрим я крещаюся?

Вони відповіли: можемо. Ісус же сказав Їм: чашу, котру я пю, будете пили і крещенем, котрим я крещаю ся, будете крестити ся.

Но сидіти по правім моїм боці або по лївім, не моя річ дати вам, но котрим єсть приготовано.

А коли десять то учули, почали вони на Якова і Иоана сердитися.

Ісус же прикликав Їх, та сказав Їм: ви знаєте, що ті, котрі видають ся, що стоять на чолі народу, панують над ними і вельможи Їх володіють ними.

Но межи вами най та кне буде; а хто хоче бути більшим межи вами, най буде всім слугою;

І хто хоче бути першим межи вами, най буде всім слугою:

Бо і Син чоловічий не прийшов, щоби єму служити, но щоби послужив і дав душу свою на відкупленє многих.

О. М. ОЛЕНЬЧУК І ОО. ДУХОВНІ УПРОШЕНІ ДО ПОМОЧИ ВІДВІДАЮТЬ:

17 і 18. цьвітня — Белгамтон.
18 і 19. цьвітня — Слейтер.
19 і 20. цьвітня — Сонвіл, коло Сулів.
21. цьвітня — Сонвіл, коло Кравців.
20 і 21. цьвітня — Гранд Вю.
23 і 24 цьвітня — Тут-Сед.
25 і 26. цьвітня — Оак Брей.
28. цьвітня — Вінїпегозіс.
29. цьвітня — Савт Бей.

ПОРЯДОК БОГОСЛУЖЕНЬ І ПАСХАЛЬНОЇ СПОВІДИ

о. Петра Пасічника:

21 і 22 цьвітня — Іст Селкірк;
23 і 24 цьвітня — Тиндел;
25, 26, 27 і 28 цьвітня — Кромвел, церква св. Димитрія;
29 і 30 цьвітня — Брокленд.

Сповідь за картками. Ради порядку церковний уряд зволить постарати ся заздалегідь о потрібну скількість карток для дійсних членів.

ПОРЯДОК ВЕЛИК. СПОВІДИ В МІСИЙНІМ ОКРУЗІ КАНОРА, САСК.

Від 18—19 цьвітня — Олеша.
Від 20—22 цьвітня — Чехів.
Від 23—24 цьвітня — Бучач.
Від 25—26 цьвітня — Вудлайт.
Від 27—28 цьвітня — Канора
Від 29—30 цьвітня — Сванлейн.

Просить ся ВП. Парохіян о ласкаве, точне приноровленє ся до повисшого порядку.

Мінарда Лікарство лічить опарення.

РАДІСНА ВІСТКА.

Подаємо радісну вістку, що здоровлє нашого Владики по 2 місячній недузї поліпшилось та сподїємось Преосьвященного 23. цьвітня.

Перебуваючи на Сходї роблять заходи щодо зміни календара, яка конечно потрібна для нас в Канадї. Тяшимось дуже що побачимо нашого Владику по 2. місячній недузї та в лїпшім здоровлю.

Протестантська чи Народна Церков?

Від довшого часу появляють ся кільометрові унїверзали деяких прічерів на сторінках Ранка, якими накликають інтелїґенцію і селянство (фармерство) до реформованя Церкви. Видко, що батько Їх Лютер не вспів Їм збудувати церкви після Їх рецепти, не люблять Їх, бо се був Німець, а вони якісь Українцї. Не один спитає, чому сї унїверзали так йдуть без відгомону, чому жаден не хоче сказати дещо в сїй справі? Чи може тому, що одиницї, які пишуть про сю справу, не посїдають відповідного знаня, чи тому, що грішать своєю чорною минувшиною, чи тому, що бачуть в сїм свій власний інтерес, — нові чеки?

Дивім ся, хто пише про реформацію нової церкви? Люди які поставлені на проповідників чужими людьми, бувші піддячі, люди з екстра-генїків, від шуфлї, одиницї, які заледви уміють написати своє чесне "імено". Вони стали на службу чужинцям, а на погибель своїх рідних. Їм байдуже, яку вони роботу роблять, коби мати якусь роботу в руках, а чи хосен на вона чи нї, Їх про се не питай, вони і самі часом нехотячи зраджують ся і говорять, що протестантська церков не є найлїпша, а чому тримає ся, се Їх інтерес. Фармерство наше хотяй просте, непросьвічене, але має свою льоґіку і шукає все що найлїпше, а коли бачить, що і в то найлїпше самі нїби провідники, чи радше проповідники не вірять, то нехтує всякі унїверзали хотяй вони були би довгі на кілька шпальт.

Людям, які пишуть про церкву в Ранку, лучше взятись до плуга, як се зробило кільканайцять мудрійших проповідників які, коли пізнали, що їх обдурено, покинули сю нечесну, запродану роботу. Про церков повинно журитись духовенство як пише У. Г., яке компетентне до сего, люди поставлені властію, одиницї образовані, які покінчили науки, вони моглиб дещо сказати наколи-б заходила потреба. Тому не дивниця, що кождий сьміє ся з унїверзалів п. Максимчука, що він сам признає кілька разів, бо сей проповідник не грішить великим знанем, впрочім, дорогий читачу, гляди в його письмах і скажи сам, чого він хоче. Другий реформатор п. В. Смук, який хоче стати рівнож голосним своїм письочком, а який нїби йде разом з п. Максимчуком з утїхою відкрив корінь такої церкви, а се пресвитерської, ясно говорить, отже знаємо вже яка має бути, не потреба журитись Ідемо тим самим конником і дальше. Церков отже має бути презвітерською. Алькибіядів тепер є досить між нами, які всякими нісенїтницями хотїли б свого розголосу між крещеним народом. Не вірю я в сю роботу, не пророкую нїчого в тій справі, але нїколи не скажу, що ся робота чиста в самім зародку, без огляду на єї наслїдки. Чомуж? За богато говориться про чеки. В кождій байцї є дещо правди, а ту і грубі закиди. Брати чеки, підписувати, се нїчо страшного, а нї не є гріхом, коли закладає ся якусь компанію, елевейтор, але роби ти інтереси прямо на совісти других одиниць, се вже злочин і брати платню се гріх, тому і наш нарід, боячись гріха ігнорує подібних людий і їх мудрі письма.

Тепер 20-те столїтє, вік поступу, як пишуть, отже поступаймо не на поли просьвітім або якімсь иньшім, але берімся до церкви. Малоуми, думають, що церков се рукавичка, яку можна перепрати, перешити, навернути на новий сезон, думають, що се так легко. Їм зробить ся як з оберголями. Дивно менї і сьмішно, що про сю справу пише п. Максимчук; перестаньте се, бо не втне Панько тїста і кождий вас висьміє ще лучше.

Читач "Вечера".

Скоро приложите
Holloways Corn Cure
на нагнїтки або бородавки, знищат они корінє і наростки щезнут бе зушкодженя тїла.

о. Н. Б.

Дорога до Воскресеня.

НАРОДНЕ ПРИГОТОВАНЄ ДО ВЕЛИКОДНОЇ СПОВІДИ.

ЧИ МИ ХРИСТІЯНИ?

Воля нашого народу.

Кождий здоровий чоловік має вольну волю тоту велику силу, що криє ся в палатї людського тїла. Може чоловік так ослабнути через часто повторювані злі привички (нпр. пьятику), що чує, якби вже не мав вольної волї, але знаком його вольної волї є ті перші кроки (до питя), котрі робив цїлком добровільно, з власної вільної волї, а коли вже привик, ослаб так, що нераз дїйсно, хоть хоче, не може визволити ся.

Вольна воля се велика сила. Читаємо, як перших християн мучили, а они з власної сильної волї, терпіли, але віри не кинули до смерти. Так як до здоровля тїла треба зити ся, рухати ся, здорово їсти; як до здорового розуму треба все вчити ся, добрі книжки читати, з добрими людьми говорити, приставати, так і добру волю можемо мати, як о ню дбаємо.

Можете кинути чоловіка до криміналу, можете різати его в кавалки, але не можете здомити его волї. Можете опанувати другого чоловіка, можете его звести на манівцї, можете его потягнути до злочину, але хотьби він як був бідний душею, ви его не можете потягнути дальше, як він сам хоче. То ми самі винні, що ми є такі, або сякі, що йдемо тим або сям.

Се чоловік сам вибирає, коли йде доброю дорогою: або злою, за житєм вічним, або вічною смертию. Нема нїчого нї ту, нї там на другім сьвітї, чого ми не могли-би мати, коли лише схочемо заплатити за то се, що належить ся. Головна річ, се цїна, чи ми хочемо дати то, що треба за то заплатити. Хочеш на гору, треба драпати ся, не стояти на долинї, хочеш бути здоров, треба слухати доктора і нераз гіркого ліку зажити, або дати собі гнилу часть тїла відтяти. Хочеш що мати, заплати.

За ту вольну волю має кождий чоловік страшну відвічальність. Той, що каже: "Я є вольний і роблю, що хочу", каже правду і нїхто навіть Бог сам не може его змусити робити чого він не хоче, вибирати небо, чи пекло. Воля є вільна.

Однак ся вільність волї є лише умова, бо морально чоловік є все зависимий то від прав, то від людий. Хто в се не вірить, не може звати ся християнином. Нпр. — нїхто в Канадї не може продати себе в неволю на невільника в правний спосіб, а так само не має морального права спродати своєї свободи волї. А робить се кождий, що кидає ся без розваги в розкоші сего сьвіта. Бо нїхто, а сам той чоловік накидає на себе кайдани піянства, розпусти і картограйства. Чоловік може зискати цїлий сьвіт, як захоче, а той сьвіт звяже його так, що не буде міг від него вільнити ся. Цїлковита і безнадїйна неволя є тою заплатою, що єї треба дати за привязанє до гроший, до слави, до уживаня тим подібних матеріяльних дібр.

Всї ті, що хвалять ся, що вони увільнили ся від впливу церкви, не уважають на заповіди і покинули всї релїґійні практики, чи "заболоні", як вони кажуть, находять ся скорше або пізнїйше в зрадливій неволї сьвіта і роблять, що сьвіт хоче, без вдоволеня, щастя і свободи.

Приглянете ся тим, що все пють, балюють ся, розпустують, гроші збирають, чи не є се гірше як невільники. Днї і ночі гонить і гонить, не має години своєї до думаня, все робить, що другі кажуть, або хотять і так той чоловік тратить в правдивім лїнивстві і марнотравстві ті свої таланти, що їх йому Бог дав для спасеня своєї душі, для вдоволеня. Він мимо пошанї, трудів і видатків все невдоволений і гріхи тиснуть его і гонять веселість, здоровлє, доводять до ненасичени і розпуки. Чи такий є вольний? Як не слухає Бога і Єго Церкви, то слухає сьвіта, тих, що його ні всього рабують і в невільника при обертають.

За много прикмет зі сьвітом є зле для кождого. Вже старі поганя говорили: Кілько разів я був на забаві між людьми, все приходив до дому гірший. І дїйсно, хто хоче бути вольним на умі, на душі, мусить працювати і пильнувати своєї свободи. Він мусить мати час свобідно подумати, заглянути в свою душу, а занятя сьвітові повинні бути такі, щоби все хоть троха часу остало на духове відновленє душі, для контролї самого себе і поправки, що хибує, бо сьвіт того не дає. Не дає часу о тім думати. Лише такий що контролює і чистить свою душу, є християнином і вольним, ту і на другім сьвітї.

Як з нами? Чи ми вольні? Чи наша воля християнська?

Розгляньте ся по крикливих містах і тихих селах Канади, де наші мешкають а настраняйте ся, як мало вольних найдете. Ті, що кричать: ту є фрі контрі: се найбільші невільники піянства, розпусти, танців, бизнесів, темноти, партій, аґентів, сект, злих книжок, компаній. Дурять себе "що вільні", а є зовсїм в кайданах, "гинють на волї". Кого слухають, нераз самі не знають, але своєї думки і своєї волї не мають. Правди від фальшу не вміють розріжнити, слїпі, вперті — не вилять своєї неволї і в нїй гинуть тїлом і душею.

Що наших особливо молодших пустяків тягне до міста? Чому так много з них не хоче на фармах робити, а волять гуркіт і дими фабрик, смороди і дими готелїв і бордінґгавзів і в слїд за тим хороби і шпиталї або передвчасну смерть? Забава і свобода марнованя гроши є вже на їх душі і вони привязують ся ший, розпуста і лїнивство, ті позолочені кайними до міст, як пес до буди.

Назад на фарми! Будьте здорові тїлом і душею — жийте хоть рік чистим, милим, вольним житєм. Хто ще не зовсїм заслїплений пірвіть кайдани, будьте вольні, будьте люди, бо лихо вам буде!

На сей здоровий, лїчничий клич відповідають невільники забав звичайно: Там нема розривки, за сумно.

Так! Розривка кождому належить ся. Відпочинок і забава є конечні до здоровля. Ми Українцї навіть за мало на то звертаємо увагу і тому ми такий нездоровий, сумний нарід.

По тяжкій роботї кождому належить ся відпочинок і від часу до часу якась забава і розривка. Наші хлопцї чи дївчата, що як жива машина роблять цїлими днями ту саму нудну роботу без думаня, хотять природно розривки, забави, забутя самих себе. Їм треба сміху і забави, так як води до обмитя і скріпленя тїла з порохів фабричних.

Забави треба, але не тої найнизшої, крикливої, що як друга фабрика далї робить з чоловіка машину і невольника без думаня. Можна сміяти ся і бавити ся дуже добре, без простацьких співів і гультайських танців, без горівки і марнованя гроша без міри. Погляньте по католицьких товариствах робітничих, кілько там веселости і розривки, співи і театри, концерти і приличні забави — без крику, без бійок, без горівки і простацтва, без гріха.

Хто вольний, найде забаву без гріха.

Мати гроші дає вдоволенє і свободу. Заробляти і щадити, а в міру уживати — сего треба вчити ся інакше два виходи: або робить гроші і стає скупаром, невільником гроша, або стає розпустним марнотравником і кінчить як кримінальник або уличник.

Здоровий вплив Божих заповідий, здорове веденє Церкви є тим дороговказом, що веде до свободи в уживаню дібр так, як треба, о стілько, о скілько треба на вдоволенє свобідного.

Без сумнїву, що ті богачі, властителї фабрик і маєтків много винні в наших нездорових відносинах, що не дбають за робочу свою силу, що їм належить ся. Він знає, що машина має бути чиста, чищена так а так часто, але щоби робітники коло тих фабрик були чисті, блищали веселі на лицях, що сьвідчилоби про чисту, вдоволену душу, того вони не пильнують. За тим справедливим домаганем свободи волї, думаня мусять робітники самі стояти, домагати ся, все буде що раз лїпше. Сьвідомі цїли робітники все осягнуть, що їм належить ся.

Большевицько - соціялїстичні товариства і збори є звичайно там, де нема вдоволеня і веселости, а як видять здорових, умірковaних і вдоволених людий, то вони там викликують невдоволенє мас. Їх дорога є так сумна, Їх члени такі надуті як сови, у них все лише: кривда, кров, кати, ніж, буржуа, попи, дїлити ся — а тимчасом дорога до свободи природна повинна бути більше людська, весела. Сьвідомість недостатків, єднанє до осягненя поправи, праця з молитвою і любовію, се певна дорога до свободи і з осібна до свободи волї. Лише правдивий християнин є вольний. Чи ми вольні? Чи в неволї? Се кождий сам най собі відповість.

П. Борис з Арнес, Ман. прислав 2.0
Й. Шестопалко з Дейсленд, Альта. прислав 2.0
Степан Кархут з Коперник, Альта. прислав 1.0
Дмитро Волохатюк з Етельберт, Ман. прислав 3.0

Імена дальших Жертводавців будуть огодошені в слїдуючім числї Кан. Русина.

Всїм ВП. Жертводавцям-Добродїям, що своїми щедрими жертвами причинили ся до отертя гірких слїз недолї нещасливому калїцї і опущеному його синови-сиротї складаємо отсим в імени п. Драчинського велике і сердечне Спасибіг. Нехай Господь сторицею нагородить Їх добрі серця і щедру милостиню.

Редакція.

ПОДЯКА п. ІВАНА ДРАЧИНСЬКОГО.

Сл. Іс. Хр.

Сердечний поклін Вам Дорогі Братя і Сестри, що Ви споминаєте мене у гірку годину, за Ваш дарований хлїб. Най Господь не забуде Вам Вашої милостинї... Я не маю слів, я не вмію подякувати Вам так, як Вам належить ся... Менї приємно і приємно брати милостиню. Я не смутний, а очі сами плачуть, не знаю, чи тому, що я калїка, чи тому, що ще є люди, які не дають згинути з голоду чоловікови, якого постигло страшне нещастє...

Сердечний поклін і немічна дяка нещасливого Тобі Великі Громадо.

Іван Драчинський.

ОЛІЙ ЯКИЙ НЕМАЄ В СОБІ АЛЬКОГОЛЮ.

Деякі олії і богато лїкарств мают в собі алькоголь, котрий є головним складником їх.

Dr. Thomas'a Electric Oil не має в собі алькоголю позаяк він мінаральною шістьох есенцийних олїїв і через те є лїпшим як всї инші. Мають незвичайно помічничу силу яким нема рівного.

РУСЬКА -ПОЛЬСЬКА-НІМЕЦЬКА
АПТИКА
Ми є найстарші і найбільше досвідчені аптикарі в місті Вінїпегу. Ми є в злуцї з найлїпшими лїкарями. Пишіть до нас своєю мовою і скажіть нам виразно, що Вам бракує і як довго Ви хорі. Не робіть ріжний рід слабости або віддали. Ми дамо Вам відповідь найлучших докторів даром, а заплатите лише за лїкарства. Наші цїни є дуже низькі. — Хто хоче близших інформацій, нехай залучить 3-центову марку на відповідь.
EUCLID AVE. DRUG STORE
92 Euclid St. Winnipeg, Man.
Ґварантовані старокраєві пилки — почтою або експресом
ОДНА 75 Ц.
Звертаємо гроші если пилки не учіплять ся 2 - 3 рази.

ДЕНТИСТ
Dr. A. R. Ezard, Ph.G.D.D.S.L.D.S.
541 Selkirk Ave., Cor. Andrews., Steiman Block.
Оранує від 9 рано до 9 веч. Говорить по українськи.

Скора Поміч!

Ви хорі. Ви нуждаєте ся в скорій помочи. Ваші терпіня вже не вилїчать. Ви мусите звернути ся до свого лїкаря, що виходив нашою мовою, а не до тих, що говорять з вами при помочи перекладчиків. Сли терпите за застарілі недуги або самі не знаєте своєї дороби, а захочете їхати кудибудь до своїх родин здоровим то вдайтесь до одинокого европейського спеціяліста Д-РА ТУНА, уродженого ся в Станиславові. Він має вилїчить від великих хорій при помочи спеціяльних бальзамів-медицин, при помочи котрих він вже вилїчив тисячі, тисячі людий з найгірших хорій.

Без огляду на те, що многі з початку їздили в Ню Йорк, Чікаґо, Детройт, Вінїпег і т. д., всеж таки приїхали в Монтреал до звісного спеціяліста Д-РА ТУНА, котрий за 35 лїт своєї практики дуже добре знаний страдаючим. Много благодарственних писем пацієнтів сьвідчать об тім. І от одно із таких: —

„SAULT STE MARIE. D. 293 R. 1918.

Перші мої слова мого листа до Вас Пане Високоповажаний Доктор і Медицинарз: Вдяк вам щастя і на многі лїта прожити і пишуватн і людий ратувати від слабостей і сей Боже здоровлє моєй жінці і дїтям і щастлїє вдовник на много лїт. Дякую вам а щиро серця за отру поміч щоєте мене вилїчили з такої загальної слабости так легко своїм бальзамами і так без жадної операції і що мене не болїло коли ваші медицини заживав. Я ще від жадного доктора не дістав так легкої помочи і добрих медицин як від вас, Пане Доктор. Нашедо ваш до Вас вдаєсь ся з моєю слабостию, що мене лесну полїк і добрих лїк. Перрдуки, які слабуєте на ноги, рубрі серцем і не спокоїть ся до вас в помічи, де ви осмотрите, і лекко можете вилїчити ся і добро аторвем, але вдуть всякими способами, що не можете ради, лише тільки людий зрачуєте і є бідних сонїв обдурають тяжко запрацовані і жадної помочи і здоровля не дають. Я-би не вірив нїби мені хто сказав за вашу поміч що не добре, бо я сам перекував ся, що жаден доктор так не лїчить легко як ви і тяжкі лїки не так як ви і на слабоцце не розуміє ся. Я дякую Богу і вам, Пане Доктор, за вашу поміч. Я такий здоров нїче би нїколи нарадив ся від молодих від вас відкаю. Ще такого здоровля не мальм як тепер маю і не знаю як вам відплатити ся за вашу поміч.

Повторюю Вас, Пане Доктор, на тисячу разів і вашу жінку і дїти щастя, жизнь здоровля і лекгкого виходжа. До милого побачення, будьте здорові. До мене адрес:

Sault Ste Marie. P. O. Algoma Steel Co.
Employment Office. Camp No. 2.

Др. Туна поміч многим тому, що йому достоєтно тілько поглядїти в очи пацієнта і він вже знає, що то за хороба на котру пацієнт страдає. Ось від того можна прийти до заключеня, який він должен спеціяліст. Ви можете дістати ті спеціяльні знаменані бальзами-медицини тілько у — ДОКТОРА ТУНА.

ПОРАДА БЕЗПЛАТНА. — Люди, що живуть в провінції можуть порозумівати ся з Д-ром Туна письменно.

Він лїчить і найновійшими електричними машинами всї аптарії хороби. — ПАМЇТАЙТЕ ДОБРЕ АДРЕСУ: —

DR. M. H. THUNA
427 ST. LAWRENCE BLVD. (Main Street)
MONTREAL, CANADA.

Кожі - Шкіри - Вовна
Коли хочете догідну заплату і найбільше гроший за Кожі, Скіри, Вовну і т. д. — висилайте їх до:
FRANK MASSIN
Dept. C. R. Brandon, Man.
Пишіть по цїни і висилкові картки.

ФАРМЕРСЬКА ЗЕМЕЛЬНА КО.
РОДИМЦЇ!
Памятайте, що наша перша Українська Канцелярія в Мондер полагоджує всякі правні справи, виробляє контракти купна і продажи і пр.
ПРОДАЖА ЗЕМЕЛЬ І ВИПОЖИЧУВАНЄ ГРОШИЙ — СЕ НАША СПЕЦІЯЛЬНІСТЬ
АСЕКУРУЄМО ВІД ВОГНЮ
FARMERS' REALTY CO.
M. KORCHYNSKY A. KUPROWSKY
Mundare, Alberta.

НОВІСТЬ ОСТАННЬОГО ЧАСУ!
Таке гарне кучеряволося, може мати кождий з Вас, без закручуваня або припіканя, по одноразовім ужитю нашого неникідливого препарату. "Данте Ринса". Цїна враз з приписами ужитя і оплатою пересилки лише $2.00
КРЕМ КОРОЛЕВОЇ ОЛЬҐИ.
По кількаразовім ужитю усуває під ґваранцією на завсїгди всї долеглиности лиця, як: прищі, лїйми, ямки по віспі, зморщки, лишаї сухі і мокрі і т. д.
Цїна слоїка враз зі способом ужтя та оплатою пересилки тілько $1.00
ROYAL SALES CO.
Sta. O, Box 59
NEW YORK N.Y.
[27.]

ПОЗІР! СВІЙ ДО СВОГО! ПОЗІР!
Отсим маю честь повідомити український загал, що я отворив склеп, в котрім можете дістати вседа по дешевих цїнах всякого рода ґрамофони і рекорди. Скрипки, баси, гармонії, старокраєві цимбали і всякі инші музичні інструменти.
Маю рівнож на складі всякого рода меблї, всякої величини зеркала, рами і шкло до образів і вікон.
Виконую також замовленя на вівтарі, іконостаси і т. п.
М. Гавриш, властитель торговлї
591½ Selkirk Ave Winnipeg Man.

ДОПИСИ

Конвенція учителів в Саскатуні.

Саскатун, 4. цьвітня.

Конвенція учителів розпочала ся в вівторок, о год. 10-тій рано. В тім часї зареґіструвало ся поверх 500 учителів, між котрими було кількох наших учителів, а іменно: пп. Новосад Т. Ю, Марцінів, Рибчук, Овсяник.

В салї панувало поважне настроєне. Всякий по трудах з охотою їхав, щоби спільно порадити ся, вислухати нові педаґоґічні вказівки, та сьвіжі гадки що до провадженя і виховання дїтий у школї. Як вірні свому фаху і званю — охочо і з заінтересованем обмінювали ся гадками, бо всї наші будучі мужі науки — адвокати, священики та взагалї цїла будучність Канади лежить в їх руках.

Пополудни говорив премієр і мінїстер просьвіти Мартін, приятель Українців та взагалї чужинців в Саскачеванї.

Коли його струнка, інтелїґентна і поважна постать появила ся на сценї усї учителї і учительки повитали свого провідника горячими та грімкими оплесками. Се справило йому велику приємність і він милою усьмішкою і поважним уклоном подякував присутним за щире привитанє.

В своїй гарній та щирій промові наводив в детайлях ріжні чинники, які помагають шкільному питаню відповідно розвиватись та прямувати до лїпшого, а між иншим сказав:

Богато стрічаєсь наша провінція з критикою що до шкільного питаня а деякі навіть говорять, що коли так дальше піде, то школи в Саскачеванї перейдуть в руки чужинців і наші дїти будуть замало учитись анґлїйської мови. Та я з тим не годжу ся! Справдї є дещо в нашій провінції, що заслугує на критику, але є богато, що заслугує на повне признанє.

Не буду говорити якої мови нам треба в публичних школах зі сторони расової антипатиї, але зі сторони чисто просьвітно-педаґоґічної. Се є просьвітне питанє і повинно ся щось зробити, щоби принесло найбільшу користь для наших дїтий.

Чи просьвітна система буде лїпша, коли лише анґлїйської мови будемо уживати в школах? Коли, після точного розслїдженя справи, покажесь, що лише наука анґлїйської мови полїпшить шкільний стан, тоді парлямент ухвалить відповідну резолюцию і уведе се в житє. А ще перед тим люди мусять знати факти і мусять ся представити їм правдивий стан.

Провінция Саскачеван, щодо питаня шкільного, представлено в неправдивім сьвітлї. Недавно появилась обширна статя в "Торонто Нюс", що в Саскачеванї в деяких школах учать виключно по нїмецьки. Се неправдивий закид!

Рівнож і в других часописях появились подібні закиди, але в них нема правди. В Онтеріо ще і до тепер істнує байлїнґвальна система і населенє Онтеріо лїпше зробило-б коли-б замість інтересувати ся нашими справами звернуло увагу на свої справи.

В нашій провінції є справдї кілька менонїтських шкіл, які учать по нїмецьки, але тих шкіл не можна назвати школами, а радше місцем де дїти побирають науку релїґії.

Одначе не знаю я про жадну школу в нашій провінції, де би не училось по анґлїйськи. Наші сїльські школи роблять знаменитий поступ. Маємо поверх 4200 шкіл в нашій провінції; богато з них є утримувані виключно чужинцями, але найвисше 150 шкіл учать по кілька хвиль денно иншої мови — та нема жадної, де-би не учили по анґлїйськи. Є кількадесять шкіл католицьких, але звидївши деякі особисто, я переконав ся, що роблять відповідний поступ та богато з учеників приготовляє ся до ґрейду 8.

Провінция докладає всїх зусиль, щоби кождій дитинї в шкільнім віцї дати відповідне вихованє і науку. Примусова наука дуже помогла в тім напрямі і нема сумнїву, що в протягу кількох лїт стан значно полїпшить ся.

***

Се менше більше частинний звіт промови премієра Мартіна та не всїм подобалось се. Перша виступила "Саскатун Стар" проти такого всестороннього звіту. Не подобалось, що премієр Мартин не є премієром ли ше для редакторів "Стар", але премієром для всїх горожан нашої провінції. Він, як премієр трактує всїх своїх горожан однаково. Закидає "Стар", що премієр Мартин згадував про неанґлїйську мову в приватних школах та говорив, що треба тому якось зарадити, давав поясненя щодо тих шкіл і заявив що не може в тій хвили найти способу, щоби сему перешкодити.

"Не можемо апробувати того, що премієр сказав" — говорить "Стар" — що правительство зобовязане вглянути в справу зглядом анґлїйської мови в школах. Правительство не лише повинно чути ся зобовязане, але повинно доложити всїх старань та поставити усї школи на одномовну стопу. Нїхто не вимагає, щоби правительство зробило се сейчас, всеж люди бажали-б, щоби правительство своєю силою повзяло усї можливі кроки та раз зробило конець тій справі. Коли люди переконають ся, що правительство поробило відповідні кроки, справа двомовної системи буде покінчена; та покищо люди на основі сего питаня загально дебатують на ту тему."

І дальше своїми шовінїстичними статями диктує премієрови, щоби він дивив ся на "якихось там чужинців", але щоби сейчас зробив так, як того бажають собі редактори "Стар".

Горожани провінції Саскачеван сильно вірять, що премієр Мартін не буде слухати безпідставних підюджувань деяких редакторів, але зробить після свого розсудку, який без сумнїву вийде на користь і вдоволенє не лише для кількох одиниць, але возьме серіозно під розвагу мешканців цїлої провінції.

Юлян Андрохович.

Зі Свон Плейн.

Прошу ласкаво помістити в нашій дорогій часописи Кан. Русинї мою невправну та за те щиру допись.

Цїлу околицю Свон Плейн заселюють Українцї греко-католики. Кождий з нас дорожить нашою мовою, хоч ми і чужої научаємось. Кождий дорожить своєю церквою, яка поза тим, що дає духовний корм, поза тим, що задоволяє наші бажаня та стримує наші вибрики, та провадить нас лише до доброго та чесного житя, поза сим всїм вона є одинокою обороною проти занїбели нашої нації, бо всї инші оборони вже по слабли і в протягу кількох років і слїду а них не стане, если наші ріжні свистуни возьмуть провід над народом у свої руки.

Кождому відомо, що на сьвітї є ріжні заразливі хороби. Найпаскуднїйші з них нарахи, короста... Сї хороби страшно заразливі, тому дуже скоро розповсюднюють ся. Якийсь протестант написе нам корости "У. Г.", і тепер не мож обчиститися; напровадив ріжних безбожних книжок і розпихає поміж наші люди.

Та люди пізнають правду і починають розуміти наше становиско в Канадї, та починають розуміти пляни підлих запроданців свистунів. Ми щиро дякуємо Кан. Русинови, що він поясняє нам суть річи та не дає рабівникам змоги відібрати нашу останну підвалину, на якій спочиває наше моральне матеріяльне житє. Тепер я розумію, що кождий, що в Канадї, або в Злучених Державах чіпає ся нашої Ірелїґії, підриває довірє до сьвященства, до церкви і всяких народних сьвятощів, кождий такий є ворогом нашого народу, який за чисто Юдин гріш показує тайний прогмик до душі до понять нашого бідного народу. В Канадї нїхто не гризе ся кимсь другим а лише самим собою, і нїкому не в голові наша віра, церква, житє, а всї їх стараня повалити нашу прадїдну віру і церкву мають на цїли ослабити наш нарід, роздвоїти, розбити, щоби розбити сю найсильнїйшу орґанїзацію церкву, бо сим самим розбивають они національний фундамент.

Та клопіт в тім, що наші вороги ховають ся за плїт поступу і науки, і ми не знаємо, хто нас руйнує і з ким стати нам до борби. Отвертий ворог народний був Ранок у Вінїпеґу, презбитерянська шматка і Канадієць в Едмонтонї — методистська шматка. Та сї шматки гинуть, бож нїхто не вдурів за них платити гроші, щоб за свої гроші їсти народне харьотинє. Та в нас є сховані вороги — в Українськім Голосї. Отсей У. Г. нищить нашу націю розсилаючи своїх свистунів поміж наші люди. І отсї свистуни нищать народну єдність. І їм не зле йде, бож то богато лекше є вілїбрати в непросьвіченого чоловіка віру і мораль, нїж дати її. Лекше є розвалити будівлю, як збудувати єї. А сей У. Голос нїчого не будує, в національнім житю, а лише руйнує.

Тому, дорогі братя, я молю Вас, оминайте між нищими і тих скритих ворогів, доки вони не стануть ясно або по стороні чисто народних інтересів, або доки не скрутять визи.

З ТРАНСКОНА, МАН.

Хвальна Редакціє!

Прошу ласкаво помістити отсю допись у відповідь дописи п. з. "За Свободу", поміщеній в 49 ч. Роб. Народу.

Тут якийсь соціялїст накидає ся на транскоських людий, зате, що вони побудували церкву, яка є мабуть чи не найкрасшою будівлею в Транскоиї. Йому не подобає ся, що нарід горне ся до своєї церковцї, та що не хоче слухати проповідий усяких Ригів, Сушків, Кратіа і їм подібних, але волїє слухати своїх сьвящеників. І той соціялїстик думає своїми обчерненями обчернити ту велику будівлю і тих людий, які житє своє посьвятили для морали, для піднесеня нашого народу.

Не обходить нас, чи той соціялїстик думає іти з нами, чи нї, чи він піде куди його розум чи дурнота покаже, але нам прикро, що ся мізерна чоловічина безлично накидає ся нам на "прокуратора". Не кричить той соціялїстик на те, що наші люди спровадили мілїонів за сотки тисяч долярів, не кричить на своїх лїдерів, які ся то з любови до пїянства, чи за гроші барників аґітували за горівкою, а кричить, що ми збудували красну церкву, памятник, який буде стояти віками і казати ме, що ту церкву збудували люди, які любили свій нарід, віру і свободу.

Отсей соціялїстик накидає ся на сьвящеників, що вони аґітували за будованем церкви. Ми скажемо, що ми самі, без нїкої аґітації думали про таку церкву, бо церква се народний і Божий дім. Він не опинить ся в жидівських руках, так як опинив ся соціялїстичний дім у Вінїпеґу, хоч куплений був за чисто народні гроші. українського народу; не опинить ся він в руках анґлїйських презбітерян ворогів нашого народу, як опинила ся бурса у Едмонтонї, збудована за виключно українські гроші. Ся церква остане нашою церквою доти, доки стояти ме наш народ, а хоч такі свистуни як ви і допровадять до загибелї нашого народу при помочи сильних чужих народів, то остане наша церква памятником по нас.

Дальше чіпає ся наш соціялїстик бувшого о. Дра Перепелицї і теперішного о. Залїтача. Чоловічина се не знає, що сї люди так богато старань і трудів положили коло нашої околицї не беручи оплати, яка їм як сьвященикам належить ся. Не брали вони деяких оплат ли ше тому, щоби улекшити тягар нашій околицї, яка трохи задовжилась будовою церкви.

Наша околиця зробила 5.000 долярів довгу, але сей довг сходить дуже скоро. Та коли читаємо, що один джентельмен затягнув довг на своє майно на 3.000 долярів і за них спровадив горівки, то нам не робиться страшно, що ми на цїлу околицю затягли довг на 5.000 долярів. Та вже в першім роцї ми виплатили 3,316 долярів, а довгу ще остає 2.650 долярів.

Отсих кілька слів докору і правди нашому соціялїстови, який думає, що на сьвітї всї дурні, лише соціялїсти мудрі. Він не знає бідачина, що соціялїсти в сьвітї і одної десятої того добра не принесли, що принесла церков і богато несоціялїстів.

Тому, если у того соціялїстика є трохи більше розсудку в голові, як із його дописи виглядає, то най подумає над тим, що кожда справа чи орґанїзація має і добрі і злі сторони, і коли він бачить лише одну сторону, то повинен мовчати доти, доки не розгляне і другу. Доперва тодї най говорить. Бож чим чоловік відріжнить ся від собаки, если він лише щось вчув і хоть ще не бачив, а вже починає гавкати? Від чоловіка-ж вимагає ся, щоби говорив тодї як знає, а коли не знає, то най вдає мудрого і мовчить.

Читач з Транскони.

СУМНА ТА ПРИКРА ДІЙСНІСТЬ.

(Спростоване)

Під повисшим заголовком появилась в 13-тім числї Кан. Русина допись п. І. Свирида, учителя з Кулїш, Ман., в котрій то він мене очернює в нелюдяний спосіб, хотячи мене представити як небезпечного напасника і доносчика.

Жаль, та мушу сказати, що п. Свирид не уміє застосуватись до житя між людьми, змушує людий принимати його погляд за єдино-правдивий, а з сего виходять клопоти. Бо коли хто не годить ся з ним в цїлости, так він його нищить навіть нечесними способами і між ним а людьми пропасть щораз ся побільшує ся. А що п. Свирид не є в силї розуміти кореня сього "клопоту", причиною якого він є сам, і що він терпить на манїю великости, та переслїдованя, тож приписує собі мучеництво, а переслїдувателїв вишукує поміж підозрілими. І за одного зі своїх переслїдувателїв уважає зовсїм безпідставно мене. Він основує свої докази на неможливих здогадах і "нищить" мене низьким способом.

Майже рік безнастанних висьмівань мене позаочно перед людьми і дїтьми, в дистриктї і поза, не вдоволяє п. Свирида. Зі своїми напастями він удаєть ся до Кан. Рус., будучи певним, що як оплюгавить і висьміє когось публично, то мусять люди повірити, що се правда, бо нїби без причини нїхто не напастував-би. Так мать ся річ з напастями п. Свирида.

І тому змушений я рішучо заявити, що про "поєдинок в лїсї" нїчого не знаю. Се є чорна видумка п. Свирида.

Також **чорною неправдою є**, немов-би то на мій донос арештував інспектор раз, а на инший другий раз. Менї прикро, що п. Свирид зважив ся аж на такий вислів. Я всякими доносами бриджусь і доносів на нїкого не робив і не роблю. А в попередних числах Кан. Рус. було виразно сказано, що інсп. спровадили податковцї. А до того у чителюю я в иншім інспектори ятї, та про школу, чи науку и Св. мало що знаю.

Для більшого ефекту п. Свирид ставить себе в ряд з потерпівшими давнїйше і пише, що жерелом очернень о. Пасїчника, о. Каменецького і учительки Корецької була околиця Кулїш. Се тоже розходить ся з правдою.

Взагалї, ціла допись є очернююча найбільше мене і то без найменшої підстави, а обчисленя на очищенє себе, мовляв, я на всї напасти, ігнорував їх, та дальше годї терпіти.

Не стану я лаятись на переміну із п. Свиридом, тілько буду змушений за очернене безпідставне пошукати справедливости законною дорогою.

Ів. Рудачек.

REPEATER

Гарно Різаний

МІШАНИНА ДО КУРЕНЯ

Дуже добре приправлений і приємний

Курить ся приємно в люльці або в циґаретці.

КУРІТЬ ЙОГО НИНІ.

Мінарда Лікарство лїчить опарення.

Дрібні оголошеня.

ЦИВІЛЬНИЙ ІНЖІНЕР

F. SEDZIAK

виконує пляни і кошториси на церкви, школи і господарські будинки. Посередничить в набуваню матеріялу по гуртових цїнах.

802 Confederation Bldg.
Winnipeg, Man.

Др. Боуланжер і Боісоннав.
ХІРУРГИ - ФІЗИКИ.
Др. Боуланжер, укінчив студії в Парижи і Лондонї; — Др. Боісоннав укінчив студії в Ню Йорку.
Маємо перфектну машину Екс-Рей, котра уможливляє певну діягнозу у всїх випадках хороби.
Offices: 10011 Jasper Ave.
(недалеко почти)
Edmonton, Alta.
Телефони: 1032 або 4340.
Спеціяльний догляд над Українцями.

ШУКУЄ УЧИТЕЛЬСКОЇ ПОСАДИ

Учитель, з III кляси цертифікатом з довголїтною практикою, пошукує осади на українсько-польській кольонії.

По близші інформації пишіть на поданну адресу:

"SCHOOL TEACHER"
1347 Pritchard Ave.
WINNIPEG, MAN.

ТРЕБА

Українсько-анґлїйського учителя до школи Понас Лейк ч. 854. В школї рейди від 1 до 6. Станція для учителя близько школи, до почти 1½ милї. Платня після угоди. Школу можна одпочати сейчас. Зголошуватись до:

Philip Sorba
Secy. Treas.
Box 17. CLAIR, SASK.

ПОЗІР РОДИМЦІ!
КУПУЙТЕ ПАЛИВО.
Зима доскуляє. Потреба добре опалювати хату, щоби не змерзнути. У мене можете купити собі дров всякого сорта, як тамарак, береза, спрус, пайн і другі. Дешево, як у других.
Адреса:
П. ГАВРИСИШИН,
ріг Барбер і Юклід.
Телефон Ст. Джан 1417.

ПОТРЕБА

Українсько-анґлїйського учителя з ертифікатом до ГВАЙТ КРІК ШІ Д. 899. Наука від 1-го мая через 6 місяців. Платня $75 місячно.

Froud Firestone Sec. Treas.
Box 48. SHENO, SASK.

ПОТРЕБА

Українсько-анґлїйського учителя з ертифікатом до школи КРАСНЕ Ч. 121. Наука від 15-го цьвітня, через місяців. Платня $75.00 місячно.

Froud Firestone Sec. Treas.
Box 48. SHENO, SASK.

ДЯК З ЗДОРОВИМ І МЕЛЬОДИЙНИМ ГОЛОСОМ шукає посади: Інтересовані зволять зголошуватись письмено на поданну адресу:

John Demchuk 76 Panet Str
Yard No. 1. Montreal Que.

ОГОЛОШЕНЯ.
дова літ 33 розумію час на проваженю кухні старокраєвої і анґлїйської походяча зі сьвященничої родини ощадна і працьовита обійме місце господині в домі сьвященника зголошеня прошу слати на адрес:

Anna Borowska.
General Deliver
Toronto, Ont.

ДОСТАВА
ЦЕРКОВНИХ РІЧИЯ ПО ГУРТОВИХ ЦІНАХ.
CLAUDE DENIS
288 McDermot Ave., Winnipeg.
(J. C Wilson Bldg)

НОВІСТЬ! НОВІСТЬ! НОВІСТЬ!

Кождий Українець повинен купити перстень, шпильку до краватки, шпінки до мантів

З ГЕРБОМ УКРАЇНИ

Перстень позолочуваний	$3.00
Дуже гарні золоті шпінки	$1.50
Шпінка до краватки	.50
Брошки для женщин	$1.50
Дармовис з медаликом Тараса Шевченка (дуже гарний) ..	.75

Пересилку оплачуємо самі.

Книгарня ім. Тараса Шевченка,
590 Pritchard Ave. Winnipeg, Man.

НАЗАРЕТЕ ЛЮБИЙ ЦЬВІТЕ...

До нашої редакциї надходять з ріжних сторін всегда листи з запитами чи нема у нас на складі книжки в котрій була-би друкована пісня до Пресьвятого Серця Ісуса Христа

НАЗАРЕТЕ ЛЮБИЙ ЦЬВІТЕ

Щоби не відповідати кождому з осібна ми отсим повідомляємо, що маємо на складі дуже гарну на 220 сторін друку книжку в твердій полотняній оправі

„ЛЮБІМ ІСУСА"

В книжочці тій поміщені молитви до Найсьвятійшого Серця Ісуса і всї пісні а між ними і пісня Назарете Любий Цьвіте.

КНИЖКА КОШТУЄ ТІЛЬКИ 50 ЦЕНТІВ.

Пересилку оплачуємо самі

CANADIAN UKRAINIAN PUBLISHING CO., LTD.
590 PRITCHARD AVENUE — WINNIPEG, CANADA

THE
HOME BANK of CANADA

ОРИГІНАЛЬНИЙ ЧАРТЕР 1854
ВІННІПЕҐ, МАН.

Д. Ф. КОЙЛ, менажер на західні провінциї.
Ф. Г. РІД, менажер і суприндент західних філій.

Вінніпеґський Офіс: 426 Main Street коло Portage Ave.

СПЕЦІЯЛЬНИЙ ЩАДНИЧИЙ ДЕПАРТАМЕНТ.

Ви переконаєтесь, що мати конто в ГОМ БАНКУ є дуже повним. Єсли ви маєте щадниче конто, то знаєте, які оно йрниосьнористи, тому ви повинні порадити своїм приятелям отворити у нас конто. Нїчо не робить вас так незалежним, як щадниче конто.

Щадничі відділи у всїх філіях.

2.21 ПШЕНИЦЯ
і її значінє що до ФАРМІВ

Наші реальности мусять бути випродані і слїдуючі „Спеціяльности" повинні заапелювати до купуючих землю.

1.—570 акрів, по конець Ст. Чарлс Періш кари з добрими будинками, фронтом до ріки, добре управлені. ЛИШЕ $1.50 за акер.
2.—867 акрів, в Ст. Франкойс Ксевер, на північній части від Асінібойн. ЛИШЕ $50 за акер.
3.—240 акрів, в Прарі Ґров, з будинками і управлені. Добра кринця ЛИШЕ $50. за акер.
4.—160 акрів, 3 милї від Тиндаль, можна доїзджати до Вінїпеґу, знаменита "сомерфолд" готова до сїнож. $40 за акер.
5.—170 акрів, близько Оквіл, одна миля фронту до Асінібойн. $30. за акер.
6.—180 акрів, близько Елїн, чудова ріка; чорнозем $25 за акер.
7.—420 акрів, близько Керберн, з будинками і управлена. Тано: $12.50 за акер.
8.—640 акрів, близько Форґет, Саск., почасти управлена. $12 за акер.
9.—1,920 акрів, близько Лїптон, Саск., прера. Тано: по $15. за акер.

УСЛІВЯ—20% з гори, решту шість-річними сплатами.

The Standard Truste Company
Standard Trust Building, 346 Main Street. Winnipeg.

ВЖЕ ОТВОРИЛАСЬ НОВА

КРАВЕЦЬКА РОБІТНЯ МУЖЕСЬКИХ І ЖІНОЧИХ УБРАНЬ

THE WINNIPEG MERCHANTS TAILORING CO.
822 Main Str. — — WINNIPEG, MAN.

Кравці мають довголїтну тутешну і старокраєву практику

Принимаємо замовленя на убрани з провінції. Хто бажав би з Пань або Панів мати гарне і модне убранє, з доброго сукна, просимо писати до повисше згаданої фірми по інформациї. Цїни приступні для кождого.

Властителї: М. Качоровський, І. Попель, С. Зелїнський.

НОВІ І ВЖИВАНІ

АВТОМОБІЛЇ ФОРДА

DOMINION MOTOR CAR CO.
FORD DEALERS
346 DONALD STREET.
Phone Garry 730 Phone Garry 730
Winnipeg, Man.

При стрілец

(Конец

Да мині й не тяжко бу
бо ны скінчила мовити,
мінь. Спавсми цїлу добу
учувсми, що знова жию.
дуже. Зараз дали менї як
і поливки якоїсь такої мін
чув, що сили вертають.
веньо, ненечка моя, гуза
кийсь ще офіцир.

Перше слово моє, щос
міг, було: що стало ся з
рами? Батько відповів м
сїх з гузарами разом поус
вім дворі а за мандатоpo
чиком Германом і слїд пр
са також пропала, мусит
ли з собою.

Коли старий отсе опові
зарський, що сидїв з бо
нас, та яв мене випитуват
усе було.

Як я оповів єму усе, як
він тогди став менї казат
варе що дїяти тутки, але
вчиню, як піду з військом
головою заплачу за тото,

— За два дни — каже о
дають дороги по сїй стр
військо рушить походом у
хоть би на плечох, то пер
на угорську землю... Ти в
ма, що за наших нещасли
них верховодців ти мало
платив.

Дохтор наблизив ся і
широм, але я їх не міг розу
нув ся офіцир до мене та

— Дохтор мовить — рі
дорогу, бо рана не тяжка
мішний.

Я лиш осміхнув ся на с
сподобавсми си таку бесї
чувсми си май кріпким.

Коли прийшов день на
та ненечка поблагослови
Розставсми си з ними з в
ци, якесь прочуте мавсми
не увиджу.

Ненько дав менї через п
нім було угорських та мо
а як верну щасливо, то др
у нашого добродїя на зар

— Мене уже певно що н
чутким голосом, якимсь т
не фатав; — беспечнїйше
би і я з вами ішов, та мн
стійно. На місци треба бу
тити. Може і у нас дома
би дивували ся люде та
Куниш, наш давний ватаг
Най Бог тебе провадить
що як вернеш з війни, т
май сонце світити ме по
Може о мандаторах буду
байки оповідати... Давби
Бог!

Сїсти на коня не мавсм
ший-товариші з фої ноші з
ши мене на них, рушили р
мій побратим, був з ними.

Тямлю, що як ми вчинил
ку хребта чорногорського
гуцульська а починає ся
межи ґрунями Піп-Івана з
стри, що аж там мене про
кати да голосити жалібно
котрий допаде до угорсь
вколїшки да землю сю цїл
ся по жовтім лици, по вус
гай! Як оком засяг — тя
військо гірськими плями.
пали ся на верх, а другі сп
лушеву, сонїчну землицю
така, що аж конї на пово
да тїшили ся.

Поцїлувавсми си з сестр
лї в платину та на груди
сми з гузарами на парне
воєнну, непевну.

Ще й десять днїв не мин
на своїм воронім та рядом
А одинайцятої днини уже
бринїли а мій вороний іше
ським: кіньми та лиш голо
ру задер нїж инші; знать
ська у нїм душа грала.

Дай пішло уже від того
воювавсми да тиняв ся зд
кого краю.

Були дни і веселї, були
ток да роскіш, але зазнава
ликих, тижнї цїлі голодні д
тим мій Іля був завжди при
тї оба ми служили, в одним
ного банька і страшу Іли.
войни, як велике військо ма
було ради дати. На добре
посїдїла наша побіда. Да
ла для мене, босми на сїн
нов травою порослій рівни
ина, гей! да з кулею в сер
спокійно, під степом мура
десь май дуже бути мусит
око наших гір синих да го
Вітри тяр наші верхові там

При стрілецькій ватрі

(Конець)

Да мині й не тяжко було послухати баби, бо нїм скінчила мовити, а я вже уснув як камінь. Спавсми цїлу добу. Якисми си обудив учувсми, що знова жию. Лише їсти хотїло ся дуже. Зараз дали менї якогось вина доброго і поливки якоїсь такої міцної, щосми зараз по чув, що сили вертають. Коло мене був мій неньо, ненечка моя, гузарський доктор і якийсь ще офіцир.

Перше слово моє, щосми промовити лиш міг, було: що стало ся з ґенералом та офіцирами? Батько відповів ми, що найшли їх усїх з гузарами разом поубиваних в Мільнеровім дворі а за мандатором, єго жоною і Нїмчиком Германом і слїд пропав. І військова каса також пропала, мусить ті мерзавцї забрали з собою.

Коли старий отсе оповідав, той офіцир гузарський, що сидїв з боку, приступив ся до нас, та яв мене винитувати по нашому, як се усе було.

Як я оповів єму усе, яксми лише міг, так він тогди став мині казати, що не маю вже варе що дїяти тутки, але найлїпше ще май вчиню, як піду з військом за границю, бо тут головою заплачу за тото, щом ізробив.

— За два дни — каже офіцир, — понаправдають дороги по сїй страшній віхолї і наше військо рушить походом у дальшу дорогу; та хоть би на плечох, то перенесуть тя жовняри на угорську землю... Ти варт того да ще токма, що за наших нещасливих хоть необережних верховодцїв ти мало що житєм не переплатив.

Дохтор наблизив ся і щось шептав з офіцером, але я їх не міг розуміти. По часї звернув ся офіцир до мене та до мого неня:

— Дохтор мовить — рік, — що видержить дорогу, бо рана не тяжка а він сам як медвідь міцний.

Я лиш осміхнув ся на сю бесїду офіцира, сподобавсми си таку бесїду і такій справдї учувсми си май кріпким.

Коли прийшов день нашого походу, неньо та ненечка поблагословили мене на дорогу. Розставсми си з ними з великов тугою в серци, якесь предчуте мавсми, що їх уже більше не увиджу.

Неньо дав мині черес, пятьдесять дукатів у нїм було угорських та мовив, що се на війну а як верну щасливо, то других тілько застану у нашого добродїя на загосподароване.

— Мене уже певно що не застанеш — казав тугим голосом, якимсь таким, що аж за серце фатав; — беспечнїйше може було би, щоби я з вами ішов, та мині вже якось непристійно. На місци треба бути та гуцулів сокотити. Може і у нас дома буде що робити, то би дивували ся люде та питали: а де старий Кунин, наш давний ватага?... Іди, іди, сину! Най Бог тебе провадить! Може дасть Бог, що як вернеш з війни, то инакше, яснїйше май сонце світити ме понад Чорногорою.... Може о мандаторах будуть собі люде лише байки оповідати... Давби Господь, дав би то Бог!

Сїсти на коня не мавсми сили. Штири легіні-товариші з фої ноші зладили та положив ши мене на них, рушили разом з військом. Іля, мій побратим, був з ними.

Тямлю, що як ми вчинили ся на самім верху хребта чорногорського, там, де кінчить ся гуцульська а починає ся угорська цара, там всеки грунями Піп-Івана а Смотрижа, мої сестри, що аж там мене провожали, стали плакати да голосити жалібно; а гузарі, що лиш котрий допаде до угорської землї, паде на колїшки да землю сю цїлує, а сльози ллють ся по жовтім лици, по вусах тих чорних. Гай, гай! Як оком засяг — тягнуло ся се враже військо гірськими плаями. Одні з півночи драпали ся на верх, а другі спускали ся вже на полудневу, сонїчну землицю; а утїха між ними така, що аж конї на поводах у руках ирзали да тїшили ся.

Поцїлувавсми си з сестрами, взяв грудку землї в платину та на груди завісив — і рушивсми з гузарами на паршену змінну, на долю воєнну, непевну.

Ще й десять днїв не минуло а вже сидївсми на своїм воронім та рядом з Ільом їхав-сми. А одинайцятої днини уже нам кулї над ухом бренїли а мій вороний ішов си рівно з гузарськими кіньми та лиш голову май висше у гору задер нїж инші; знать гуцульська, газдівська у нїм душа грала.

Дай пішло уже від того дня! Рік цїлий тяр вонпесьми да тиняв ся здовж цїлого угорського краю.

Були дни і веселі, були і сумні. Був достаток да роскіш, але зазнавали ми і бід май великих, тижні цїлі голодні да холодні... Побратим мій Іля був завжди при менї; в одній ровї оба ми служили, в однім рядї їздили, з одного баняка і страшу їли. Аж уже під конець війни, як велике військо май прийшло, не мож було ряди дати. На дбречинськім поли була послїдна наша побіда. Да сумна ся побіда бу ла для мене, босми на сїй площи, на сїй буйнов травою порослій рівнинї, брата-Ілю остави ли, гей! да з кулею в серци! Спить він там спокійно, під степом муравою, да сумно му десь май дуже бути мусить, бо звідтам нїяке віко наших гір сиих да голубих не заздрить. Вітри тяр наші верхові там не заходя...

Перейшовши з войском границю, опинивсми си на турецькій султанській цари, межи своящьким, християнським народом, межи раєв болгарською.

Да звелїли Турки руже віддавати ба й конї. Менї май щасливе якось повело ся; бо нїм до нашої ровти дійшли, ніч темна запала; а я ніч ков утїксми да у Болгарів скрив ся. А у три доби, то вже гайдамакувавсми на турецькім Балканї.

Справдили ся присони молодих лїт моїх. Кілька років проживсми там. Болгарські молодицї та мя голубили як колись гуцульські.

Де який гріш запопавсми, то в їх білих руках потапав. Дай дячилиж вони минї за се по цїлунками горячими да обіймами жадними...

Да хоть се гори до наших подібні, хоть нераз, учувши шум ручаїв і шелест букового листя, здавало ми ся, що я отсе в рідній сторонї, що чорногірські ґрунї над голов пнуть ся, а під ногами синий Черемош клекоче, да всеж якась туга за серце фатала, нудьга мя страшна обгортала і не милі ми були і ті молодицї задунайські, і ті вина солодкі і ті барани товсті. Абих і головою мав наложити, а захотїв сми докопечне добити ся у наші сторони.

Якось на четвертім роцї, яксми проживав у балканських горах, прибив ся до нас леґінь з Ростоків, Гринько Гудинич; розбійник був сеспростий, да перед карою за кримінали усякі утїк з нашої царі. Ми приняли єго в гайдуки до кумпанії, бо в людях нїхто неперебирав. Ми брали усякого, аби лиш міцний був, да капітана слухав. Отсей Гринь був першим живим духом, що ми вісти принїс з вітцївських сторін. Сумні вони були.

Зараз третого дня, як гузари перейшли за угорську границю, Мільнери з вояками повернули. Перша рін розїлого мандатора, була пімста на моїм неню за мою зраду. Взяли-ж старця мого, голуба сизого, взяли єго посїпаки, до міста клятого, до мурованої Коломиї завели, да там на ринку згубили як лиходїя якого. На шибеници, да на високій, єго біла, сива голова висїла; а християнський мир позганяли, а щоби дивив ся як бунтівник гине.

А мати, моя ненечка старенька, і місяцем не пережила смерти ґазди свого; заснула з болю як голубка по своїм голубі. Бай старому добродїєви нашому благоческому запекла душа тяр неперенустила. У льохах підземних да темних неволили за се, що бунтівницьке військо хоругвами витав да хрестом святим по благословив. Дай він, старий наш проводатор духовний, не вийшов з житєм з тих мук і він спочив в неволи суворій дай єго похоронили у одній могилї із лиходїями та ошуканцями.

Але Пан Біг усе справедливий да Єго міць май велика. І на клятих Мільнерів прийшов допуст божий. У девять місяцїв від тої ночи як верховодцї угорські здрадою погибли — та злягла мандаторка; уродила пса, — потвору чорну. Замісць шерсти мало сесе чудовище чортівське дроти, а намісць зубів, гвіздє із стали. Як тота страшна урода прийшла на світ, пудний переляк взяв ся всїх, що при тім були. А потвора лише завила страшна да й утекла у бори чорні на біду да смагу гуцульського мира. Потвора утекла, а Мільнер утихомирив ся троха. Говорити о тім заказав людям і дальше панував, бай тїшив ся май. Ба не минуло і девять других місяцїв, уродила му жона ще май страшнїйшу уроду — медведюка, що му кров з писка жбухала. І сес нествір з мурмотом страшним утїк від хреста святого, що ним знахарка хрестила ся, бувши при тім чудовищу. Не мав уже Мільнер що дїяти у наших горах; люде хрестили ся перед ним як перед нечистим. Забрав жону-відьму, забрав скарби свої, що людським потом да кривдою збив, да із злочинів усяких нагріб і потїк ся десь в далекі царі, де ще сорома єго люди не знали.

Довідавши ся о тім від Гринь, не видержавсми і доби за Дунаєм. Семигородськими верхами да полонинами добивсми си до наших гір да триваю серед них і на кусень хлїба роблю. З добра вітцївського нїчо не заставсми Салаш, полонини да цїрину нашу пороздавав Мільнер якимсь зайдам да і в паперах на них позаписував. Гроші, що неньо зложив був у панотця, пропали, як старого добродїя до неволї брали... От така моя парть!

Як осївсми на ново над нашов водою, довідавсми си, що тоті дїдківські дїти, що їх Мільнериха породила, тривають там десь у скалах камінних, у темних борах да сиглах глухих, а як лиш велика віхола понад нашими горами ся лютить, то виходя із своїх ям, крив ду людям чиня, маржину май що лїпшу, волів убивають і християнинови, як ся з ним де стрітя, не дарують. Да й нїяка куля тих звірюк не бере ся, — звичайно як чорта!...

***

Скінчив Микола оповідати, а ми сидїли мовчки, уняті красою єго простої, народним пересудом овіяної, повісти. Щиро признаю ся, що якась завість взяла мене до того стрілця-гуцула; я завидїв йому, що я сам не мав так дивної та повної зворушень молодости. З тої задуми вирвав мене якийсь проразливий рев, стогін звірячий, так повний болю і лячний, що хиба і до гробової дошки єго не забуду. Велїд за ним долетїли мене відгуки грімких вистрілів і голосні галайканя пастухів.

Ми посхаплювали ся на рівні ноги і побігли туда, відки доходив той гомін. Я побачив усїх жителїв колиби наляканих і дуже бідкаючих. Найлїпшого вола, що через бурю виломив ся в огорожі та блукав в поблизьких гущавинах, напав медвідь і убив на місци. На рик бідного звіряти надбігли люде і не дали відтягнути убитого вола дальше як на сто кроків.

За хвилю цїле товариство наше мисливське стояло зібране над трупом вола.

— Тепер медвідь уже певний — орік перший Новак. — Не було випадку, щоби до трьох діб медвідь не вернув до убитої худоби ни... Лиш виждати терпеливо.

— Еей, ей! пане Новак, — промовив перестрашеним голосом Никола, — лїпше понехати того медведя; з чортом недобре воювати... Да се мусить Мільнеришин медведюк був... Бог знає, чи нестягнувсми тоту потвору тим, щосми вам оповідав?...

Але ми не послухали пересудної ради старого стрілця; а третого вечора пересвідчили ся, що се не був чортяка, але справдешний медвідь, з котрого клеваки маю і доси у себе.

ЧЕРНИГІВКА.

— Здаєть ся уже часу не маєм, — сказав Яненків син. — Мотовило, що посланий був до султана, попав ся барабашцям у неволю і лист гетьманський у його взято. Знають уже, що посилалисьмо знову кликати кримцїв. Сего нам не пробачуть. Тепер як раз, як говорить стара на Сибір гетьмана зашлють.

— А який чорт нагадав того Мотовила посилати, коли не ти, Яцьку, з своїми приятелями? — казав з жалем Яненко. — Я казав: не треба, і гетьман не хотїв, так ви його збили з путя.

— Недобре зробили, що Мотовила послали, — промовив Дорошенко, — а ще гірше нам те, що Мотовило попав ся. Тільки тепер менї Полуботок пише, коли я не стану барить ся і вийду до їх зараз, то вони Мотовила випустять і про лист наш до султана писаний, московському бояринови не обявлять.

— Потурай! — сказав Яненченко. — Тільки вийдем, так усїх нас у кайдани забють та в Москву зашлють.

— Обіцяє Полуботок і лист наш до нас вернути, — сказав Дорошенко. Ось читай, що вони написали нам.

— Одначе не прислали — відказав Яненченко.

— Пришлють, — сказав зважливо виступив ши Вуєхович. Присягаюсь на тім, що пришлють і бояринови московському не скажуть. Люди ж вони наші.

— А ти звідки знаєш? — сказав Яненченко. — Хиба вже з нїми змовив ся: соболїв московських захотїв?

— Ти мене, Якове, соболями не урікай, — сказав з повагою Вуєхович. — Молодий ще ти, щоб менї таке завдати. Я над твого батька старійший лїтами, а не те, що над тебе, хлопця,

— Мій писар вірний менї чоловік, — сказав гетьман. — Я не дозволю на його порікати.

— Не дозволиш, то й добре йому — відказав Яненченко. — На те гетьман єси. І про Мазепу казав ти колись, що вірний тобі. А Мазепа тепер перший чоловік у гетьмана поповича став.

— А що ж робити, коли так склало ся — промовив Дорошенко. — І Мазепу не винуватчу я. Не класти було йому шиї під обух. Ті полковники, що від мене відцурались, більше винуваті. А всьому початок положив зять Лизогуб, що перший з них підлизав ся. Ті всї гірш менї зашкодили, нїж Мазепа. Та я тепер нїкого не виновачу, бо їм нїчого було більше робити. Бачили вони заздалегідь, що з сього усього нїчого не виникне, тільки лихо. Тільки я винен, що не послухав їх доброї ради і на бісурменів надїяв ся.

— Мазепа менї великий приятель був, — сказав Вуєхович. — І тепер, сподїваю ся, таким зостав ся. Пошлемо до Самойловича посланцїв, а я лист до Мазепи напишу і прохати-му, щоб за нас заступив ся перед гетьманом. А Мазепа у Самойловича велику силу має. Та він такий розумний, що і з Москвою знати-ме, як повестись. Він усе поробить нам як слїд і залагодить.

— Так, так! — казав Яненченко. — Се такий шельмованець, що кого схоче поведе й виведе і в провалля заведе. Він підлестив ся до нашого гетьмана, а як побачив, що сонце йому вже не так сьвітить, як перше світило, так зараз і зрадив свого добродїя, тепер підлестив ся до поповича, а коли прийде час, — і того зрадить. Такий то ваш Мазепа.

— Кого ж пошлемо посланцями до Самойловича? — питав Дорошенко.

— Мене, пане гетьмане, посилай! — обізвав ся Кіндрат Тарасенко, старої Дорошенчихи небіж, чорнявий юнак, схопив ся з свого місця.

— Добре! — сказав гетьман. — Ти, козаче, не дурень єси і на річі мастак. А другого кого пошлемо? Другий нехай їде сам Вуєхович, коли він сподїваєть ся улаштувати все через Мазепу, свого давнього приятеля. Я приїду до Самойловича й до Ромодана, нехай тільки перед вами вони заприсягнуть ся, що менї нїчого не буде і всїх наших заставлють на своїх прежнїх мешканях жити, і все, що дїялось, не згадуватиметь ся. А я заприсягну не втручати ся у жадні козацькі справи і стану жити приватною особою. Ви з Тарасенком дайте за мене таку обітницю, а від них привезіть мені в листї таку, як я кажу й бажаю.

— Не повірять вони сьому, — сказав судія Уласенко, — скажуть: не перший раз обіцялись, а не виконали своїх обіцянок.

— Що-ж нам дїяти? — сказав Дорошенко. — Бач, Воронівка, Черкаси, навіть Жаботин і Медведівка усї відчахнулись від моєї влади. Уже тільки чигиринцї та охоче військо тримають ся ще за мене, та й ті незабаром одійдуть бо вже охочим показав дорогу Мовчан. Нехай так робить ся, як Вуєхович казав. Благослови, мати!

— Як до царя подавать ся, так тодї матчиного благословеня треба, а як з бусурманами водитись, так тодї матчиної ради не слухаєш. Инші порадники єсть на те, — казала з жалем та злістю стара.

— Хиба я, мати, не прохав твого благословеня, як турка під Камянець кликав і як Мазепу посилав? — сказав докірливо Дорошенко.

— Не благословила я тебе. Перший раз що моє благословеня чи неблагословеня варто було, коли найперший владика митрополит благословив тебе на приязнь із турком. А в другий раз я не те, що не благословила тебе, а ще й кляла, а ти так розлютував ся, що аж руками на мене заміряв ся і замкнув мене, нїби яку злодїйку!

— Мати! — жалїбно промовив Дорошенко. — Аже ж я каяв ся перед тобою і рік свій каятимусь. Сам Бог прощає грішника, коли він покутує.

Тільки не такого, що як собака на блюваки свої обертаєть ся, як кажуть святі отцї. Твоя покута шкилюваня з Бога, а не щира покута, — казала стара все дужче та дужче дртуючись.

— Пішла, пішла стара! — з прикротю скрикнув Дорошенко.

— Еге, — казала своє роздратована стара жінка. — Стара вона стала тая, що тебе породила й вигодувала! Розум через старощі втратила. Ну, то молодої слухай! Ще вона тобі в гречку скаче, се нїчого. Було Хомі, буде ще й тобі.

— Ти, стара, на кого се натякаєш? — обізвалась Дорошенкова жінка, що ввесь час сидїла мовчки та мов дрімала, добре, видимо, вже хильнувши. — Нїчого мене їсти та докоряти! Який зо мною гріх не став ся я його спокутувала не за один рік.

— Спокутувала! — одказала стара, злісно, сміючись. — З черницями, а може й з ченцями роспилась. Бач, і тепер очи залиті.

— Через кого я така стала, як не через тебе стара? — казала, схоплюючи ся з місця Дорошенкова жінка. — Усе через тебе! Як я заміж пішла за твого сина, так з першого дня як почала ти мене клювати та гризти та чоловікови на мене наговорювати, аж поки замкнули мене в монастир. А тепер досадно тобі, що упять мене взяли до себе жити.

— Пріськo, годї! — згрізна озвав ся до неї батько її Павло Яненко.

— Пріськo, годї тобі! втихомир ся! — так саме промовив до неї Дорошенко.

— Чого там годї? — казала роздратувавши ся Пріська. — Чого ви на мене гуртом на падаєтесь? Сами до гріха привели та й гризете!

— Як ми тебе до гріха привели? — загомонїла стара голоснїйше. — Хиба з нас хто направив тебе... памятаєш, як тебе уловили з молодцем та написали твойому чоловікови? О, ледащице! Сама ти в гріх ускочила, не боячи ся Бога і людий не стидаючись.

— Хто мене до гріха привів? — питаєте ви, — казала Пріська. — Батько, рідний батько, що оддав мене силоміць за нелюбого. От хто мене до гріха привів з початку. Я не хотїла йти за Петра, а мене ґвалтом узяли та й повезли в церкву вінчатись. Петро знав кого брав. Шиба він кохав мене? Як би не Хмельницького роду була, то він би й не здумав мене брати, а як би взяв, то давно б мене зрубав.

— І давно було-б треба! — гнївний сказав Дорошенко. — Зробити -б з тобою, як Богдан зробив із своєю другою жінкою! — Миж бач, з батьком твоїм посадили тебе в монастир, щоб ти схаменулась та спокутувала. Ти-ж, бачу, все така ж, як і була.

— Атож! Олїю з мене не вибєте. І до смерти буду все така! — казала вже покрикуючи все дужче дратуючи ся, Пріська. — У гречку скакала та ще скакати-му. От що! Ось поїдь, Петре, відсїля місяців на два або на три. Побачиш тодї, чого я тут нароблю!

— Цить, навіжена! — гукнув на неї Дорошенко. — Хиба схотїлось знову під чорний кантур? Добре мабуть випила!

— А що-ж? — говорила палко Пріська. — Випила! Тобі можна, а менї так нї! Ти гетьман, позавчора накликав музики та пішов по шниках танцювати, а я, гетьманша, зберу жінок та козаків та й піду вулицею. Оттак! — та й крутнула ся до того слова.

— Що менї зробиш? — казала вона мов несамовита. — В манастир запакуєш? — Садови! Заріжеш може? Ріж! Я тебе не любила, не люблю і нїколи не буду любити.

— Нехай тобі лихо! — сказав Дорошенко. — Хиба я тебе люблю? Держу тебе того ради, що дочка мала єсть. Та й те: яка ти б не була, а все-ж таки ти менї жінка шлюбна. Тим і держу, хоч не хочу.

— І держиш і держати-меш, мій голубе, хоч хочеш, хоч не хочеш! Узяв, так і терпи всї мої вибрики! — казала, заливаючись глузливим сміхом Пріська.

(Дальше буде)

ЗНАЄ ЇХ БО ПОЗИСКУЄ ПРИЯТЕЛІВ.

ЧОМУ ДОДДС КІДНЕЙ ПІҐУЛКИ Є ПОПУЛЯРНІ.

Пані Клемент Коллїн оповідає чому їх поручує своїм приятелям. — Як здобули они репутацію.

Бріче А. Менон, Квє. 8. цвітня (Спеціяльне). — Посеред богато приятелїв

DODD'S KIDNEY

пігулок позисканих в тій части Квебеку єсть пані Клемент Коллїн, добре тут знана міщанка. „Дізналам великої полекші через уживанє Доддс Кідней пігулок" — таку спонуку завше подає коли Доддс Кідней пігулки поручає своїм приятелькам і додає, що богато здоровля і енерґії завдячує помочи позисканої через то велике канадійське лїкарство на нирки.

Доддс Кідней пігулки тїшуть ся популярностю, здобутою не обіцянками, а наслїдком того добра яке сповняють. Не є они лїкарством на всьо. Є они попросту лише лїкарством на нирки. Причиною, чому їм ся приписує лїченє ревматизму хороби серцї і т. п., є та, що всякі ті хороби повстають наслїдком хорих нирок. Вилїчте нирки і усунете причину хороби.

Доддс Кідней пігулки здобули репутацію яко лїкарство на лїченє нирок через лїченє. Запитайте про них своїх приятелїв.

Доддс Кідней пігулки коштують 50ц. пуделко або шість пуделок за $2.50; набути можна у всїх складах, або від The Dodd's Medicine Co., Limited, Toronto, Ont.

ВИЛЇЧТЕ ВАШУ ПРОПУКЛИНУ ТАК, ЯК Я ВИЛЇЧИВ СВОЮ.

Старий морський капітан вилїчив його пропуклину після того як лїкар сказав: "Операція або смерть".

"Панове і Пані, Вам не треба терпіти, мені умирати, і Вам не треба перерізати пропуклини через ножиці електричні плоскі".

Капітан Коллїнс тепер по морю через довгі роки, відтак через подвигане дістав подвійну пропуклину, що скоро ружа-ла лїкарство не тілько оставати на суші, але й припуклало його до лїжка роками. Він пробував лїкарів за лїкарем, носив електричні препарати, ви паски і т. п. ал ніяке без результату. Остаточно, він був певним що він або буде мусїв піддати ся небезпечній і страшній операції, або умерти. Він не зробив ні одного ні другого! Він вилїчив себе в заміну.

Капітан Коллїнс дослїдив сего за собі і кажи, а опісля він вістав винайдженний на винайдене методи, що так скоро зробила його здоровим, сильним, веселим і щасливим чоловіком.

Всякий може лїчити тої самої методи; бо вона є проста, дешева безпечна і не коштовна. Кождо особа в сьвіті терпляча на пропуклину повинна мати книжку капітана Коллїнса, в якій він описує про свою вилїченє і як хтонебудь може послїдувати такий самий "трімент" в своїм власнім домі без жадних клопотів. Їх вище ся оголочено кождому терпячому на пропуклину хто вишлеть поданий купон. Але вишлїть свій купон сейчас — нинї — передтим, нїж відложите на бік сю часопись.

ДАРОМ КНИЖКА І СРЕДСТВО НА ПРОПУКЛИНУ.
КУПОН.
Capt W A Collings (Inc)
Box 148 B Watertown N Y
Прошу вислати менї даром Средство на Пропуклину і книжку без жадного зобовязаня з моєї сторони.
Імя .....
Адреса .....
.....

Стережіть ся вогню
уживаючи
EDDY'S
Самогаснучі
"SILENT 500 S"
що не тліють.

Єдин єсть одиноким фабрикантом в Канадї сих сїрників, з яких кождий патичок єсть наповнений спеціяльним препаратом, який забезпечує, що він раз запалений і згашений більше не тліє ся.

Дивіть ся на слова "темнко-самогаснучі" на коробці.

E. B. EDDY COMPANY
LIMITED
HULL CANADA

Одинока Найстарша Українська Кравецька Робітня в Вінніпеґу

(С. Юськів, властитель)

Висилає на жадане гарний ілюстрований катальоґ мужеських убрань даром в українській мові.

Пишіть скоро за ним.

Єсли хочете мати гарне убране, найкрасшу моду, первородно зроблене з найлутшої матерії і щоб Ви себе задоволили, повинні посилати замовленя, або особисто являтись на адресу:

The Ruthenian Clothing & Tailoring

582 Main St. Phone St. J. 2664 Winnipeg.

З КАНАДИ

Дещо про Запомогове Брацтво у Вінніпеґу.

Може мало кому відомо, що у Канаді є товариство під назвою "Запомогового Брацтва ім. Св. О. Николая", яке істнує вже 13 літ, та вже зробило неодну прислугу хорим одиницям і їх родинам та внесло і вносить як фінансову так і моральну підпору в будівлю нашого культурного та національного житя.

Товариство се, як і кожде товариство повстало в гадці кількох одиниць, а відтак перейшло в дійсне житє. З початку членів було небогато, але певним кроком ішло вперед, і нині се товариство числить поверх пів тисячі членів. А прецінь, хто інтересував ся житєм товариств в старім і новім краю, той знає, що в Канаді є спеціяльні трудности в будові товариства, та що богато праці треба було положити коло зорґанізованя так великого товариства, як нині є Запомогове Брацтво св. О. Николая у Вінніпеґу. Товариство з кождим роком прибирало нових членів, а в них нові, сьвідомі сили, які не жалують своєї праці для піднесеня сего товариства. Нині се товариство стало найсильнійшою і найповажнійшою фінансовою орґанізацією серед Українців в Канаді.

Каса товариства розпоряджає тепер поважною сумою гроший, і вже в 1917 році, після справозданя із дня 13. січня, 1918 представляє ся ось як:

Перенесено з р. 1916	$3185.68
Загальний дохід в 1917	3456.98
Загальний розхід	2072.38
Загальна сума	4580.24
Процент	53.57
Загальний стан каси	**$4633.81**

Членів до сего часу (13. січня 1918) було 521, з яких померло двох в 1917 році.

На загальних зборах дня 13. січня вибрано новий заряд, однак з огляду на недостаточне число членів сей заряд став лише тимчасовим, а дня 24. лютого с. р. вибрано заряд наново.

До Заряду на рік 1918-тий увійшли слідуючі члени:

Предсідателем — п. Я. Барилюк;

Заст. предсідателя — п. Ст. Медвідь;

Секретар фінансовий — п. В. Саґан;

Секретар рекорд. — п. А. Дереворіз;

Касієр — п. І. Завідовський.

До Контрольної Комісії ввійшли:

п. Фещин, п. П. Марцінків, п. Яцків.

Опікуни хорих:

п. І. Кунька, п. М. Гавриш, п. І. Рій, п. М. Бойчук, п. Д. Тригук, п. Онишко, п. С. Кисіль, п. Вах, п. П. Макар і пані Гриничка.

Хорунжий — п. Яворський, заступник — п. Гаєвський.

Капітан — п. Стефанук; заступник — п. Клазюк.

Дверник — п. Жатковський; заступник п. Кізюк.

Лікарі Товариства:

До дня 15-го цьвітня с. р. лікарем товариства був Др. І. К. Паздрій.

Від 15-го цьвітня — лікарем Товариства є **Др. оПікер.**

Членам нового Заряду желаємо як найкрасших успіхів серед нашого громадянства в Канаді, щоби вони зробили се Товариство взорем для других людий, та піднесли високо его культурну вартість, а всім, хто не є членом се товариства желаємо, щоби ним став як найскорше.

Вступайте громадно в члени Брацтва Запомогового св. О. Николая у Вінніпеґу, бо се одинока українсько-християнська католицька запомогова орґанізація в Канаді.

Подаємо також до відома, що вкладки відбирають ся кождого місяця в першу неділю по пятнайцятім і рівночасно принимає ся нових членів. Членів просить ся приносити з собою книжочки вкладок.

Заразом повідомляєть ся що згадане Брацтво приготовляє інтересну драму під назвою **'За Сиротою Бог з калитою'.**

За оголошенем сеї драми слідіть на сторінках слідуючих чисел Канадійського Русина.

За Заряд.

ПРИГОТОВЛЯЮТЬ СЯ ВЕЛИКІ ЗМІНИ ЖЕРТВ У НОВІМ ВОЄННІМ АКТІ.

Отава, 19-го цьвітня. — Промова Льойда Джорджа в лондонськім парляменті, в який він натиснув на державу, щоби все жертвувала для війни, бо ся війна рішить житє або смерть, щоби віддала всіх здібних до війни від 18 до 50 літ, та інше біл, в якім домагає ся конскрипції в Ірляндії, отся справа зробила велике враженє на Канаду. Канада сего року має затягнути нову позичку, яка разом, окрім того, що до тепер вже пішло на війну, буде виносити пів білїона долярів.

До тепер Канада видала на війну від самого єї початку — 1,352,227.828 долярів.

Окрім фінансової запомоги правительство заявило, що треба дати рівночасно, безпроволочно і поміч в людях окрім сих, що до тепер пішли на війну, щоби, як казав британський премієр, щоби піддержати британський народ.

Предсказують нове рекрутованє.

З огляду на промову Льойда Джорджа і з огляду на страшну потребу, щоби піддержати ситуацию, яку він представив, най ніхто в Канаді не зчудує ся як появлять ся нові, драстичні рекрутаційні розпорядженя.

Вчера міліцийний міністер вій дав розпорядженє, щоби трибунали прискорили свою роботу, щоби людий, що належуть до війска чим скорше вислати до Анґлії, де вони дістануть вишколенє і безпроволочно підуть на боєві лінії.

Та окрім сего є достаточна причина, що в теперішнім канадійськім воєннім акті зайдуть великі зміни, та що будуть усталені причини на основі яких можна буде когось звільнити від військової служби.

Окрім сего воєнний акт змінить ся так, щоби всі мущини які є здібні до війни, пішли на бій з ворогом, який ще перед кінцем сего року рішить побіду.

Обрахунок нової бранки.

Премієр в своїй промові вказавши на конечність нових, хоч прикрих кроків, сказав, що треба безпроволочно ухвалити суму потрібну на покритя коштів рекрутації і удержаня війска, та що конечно є асентерувати нових 100.000 людий в Канаді. Отсих сто тисяч розкине ся на три відділи. Одних дасть ся на поміч 160.000 жовнірам, що є в Анґлії, инших дасть ся до скріпленя 140-тисячної армії, що є тепер у Франції, а решта 10.000 жовнірів остане в Канаді як гом-дефенс.

ВІННІПЕҐСЬКОМУ ҐЕРОЄВИ.

Дня 11-го цьвітня о 10.05 в ночи приїхав із фронту офіцир О'Келей, удекорований медалем Вікторії, який означає найвисший степень заслуги.

Вінніпеґська публика його витала на сіпіярській стації і его старенького батька. Фабрики трубили, як звичайно трублять на новий рік.

Се вже 29. декорація з ряду, яку здобули собі Сини Канади на полі битви.

ТИМ, ЩО ТЯГАЮТЬ СЯ ПО КАНАДІ БЕЗ ЗАНЯТЯ.

Кождого чоловіка, що виглядає на старшого як 16 літ, а на молодшого як 60, без огляду на те, чи він жонатий, чи ні, можуть на гладкій дорозі арештувати, єсли покаже ся, що він без занятя в робітні години.

Може его арештувати чи то провінціональний урядник, чи то військовий, чи державний поліцієнт.

Се право увійде в житє сейчас, як його опублікуєть ся. До тепер вже повідомлено поліцию щоби она слідила за безробітними. Та що вона є відвічальна за те, єсли по Канаді будуть валяти ся здорові лінюхи.

Причина сего розпорядженя лежить в тім, що держава думає використати всі свої члени на витвір поживи, якої тепер дуже потрібно на війну, та не позволити великому числови людий марнувати дорогий час підчас засівів і підчас жнив.

В АЛЬБЕРТІ ЗА БОГАТО РОБІТНИКІВ.

Говорять по часописях, що в західних провінціях великий брак робітників на засіви. Тому із сходу і ріжних міст почали власти висилати робітників до Манітоби, Саскачевану та Альберти. Із самого Вінніпеґу вислано понад 4.000 робітників.

Всі майже вислані робітники походять із ворожих країв. Із сих робітників вислано около 1.000 до Альберти.

А. Ґрейг, заступник міністра рільництва в Альберті написав до вінніпеґських властий, що Альберта має аж за богато робітників, і каже, щоби заперестати їх дальшу висилку.

ПРАВО ГОЛОСУ ДЛЯ ЖІНОК.

Вже другий раз дискусують над тим, чи дати жінкам право голосу в домініяльних виборах чи ні.

Всі французькі посли, окрім одного, противлять ся наданю жінкам права голосу, бо кажуть, що не буде кого коло коліски лишити, як жінки зачнуть дискусувати над політичними справами.

П. Фразер, що недавно повернув з фронту, каже, що самі жінки зовсім не морочать собі голови голосованем, а мущини таки конечно хотять силою вихати се право жінкам.

За се п. Магарбіз із Мейпл Крік, якого вважають за жіночого борця, сказав, що жінки творять великі переміни в суспільнім житю, і їм належить ся право голосу в тім житю.

Силу і вплив своєї діяльности доказали вони в попередних домініяльних виборах, користаючи із "Вор-тайм елекшин акт". Тому він попирає, щоби сей біл перейшов третє читанє.

"ДЕЙЛАЙТ СЕЙВІНҐ БІЛ".

Отава, 11 цьвітня. — Домініяльне правительство за згодою парляменту, хоче щадити сьвітло в цілій Канаді через літо. Думають се зробити в той спосіб, щоби посунути годинники одну годину наперед. Значить із семої години зробить ся осьма і від сеї години всякі робітники будуть мусіли іти працювати, не потребуючи, нарікати, що вже в семій годині рано мусять іти до роботи. За се скінчать вони роботу о пятій годині, хоч на годиннику буде вже шеста.

Ціль тут, щоби люди скорше вставали до роботи і ішли спати ще ізза видка. В такий спосіб заощадить ся богато сьвітла, яке забирає неконечні великі суми гроший.

Сей біл перейшов вже третє читанє і буде введений в житє вже в неділю, дня 14-го цьвітня.

Нехай же ніхто не забуде посунути свого годинника о одну годину вперед.

ЖИДІВСЬКЕ ВІЙСКО ВІДІЗДИТЬ НА СХІД.

Пятьдесять жидівських добровольців із західної Канади, що разом із східними мають творити жидівський батальон, вже відїхало до Монтреалу, відки поїдуть під британською фаною до Палестини бити ся з Турками за жидівський край.

ПОМІЧНА ПІҐУЛКА.

Ті, що терплять на зворушеня в жолудку, знайдуть сейчасову полекшу, коли будуть уживати

Parmelee's Vegetable

піґулки. Є то одиноке середство на утриманє жолудка і нерок в здоровім станї. Всї терплячі на нестравність знають їх добре і уміють оцінити. В богато випадках застарілих слабостий коли вже всї лікарства не помагали,

Parmelle's Vegetable

піґулїки сейчас помогли.

Ціни збіжа в Вінніпеґу.

ЗА ГОТІВКУ.

Дня 3-го цьвітня, 1918.

Пшениця: —	
Нр. 1 Нортерн	2.21
Нр. 2. Нортерн	2,18
Нр. 3 Нортерн	2.15
Нр. 4	2.08
Нр. 5	1.96
Нр. 6	1.87
На пашу	1,78
Овес: —	
Нр. 2. Ц. Б.	91⅛
Нр. 3, Ц. В.	90⅛
Екстра Нр. 1. на пашу	88¾
Нр. 1. на пашу	87⅛
Нр. 2. на пашу	83⅛
Ячмінь: —	
Нр. 3. Ц. В.	1.65
Нр. 4. Ц. В.	1.60
Відкинутий	1.45
На пашу	1.40
Лен: —	
Нр. 1. Н. В. Ц	3.85
Нр. 2. Ц. В.	3.80
Нр. 3 Ц. В.	3.68

ЦІНИ ПРОДУКТІВ по гуртових цінах:

Бараболі: —	
В мішках бушель	40 — 90
Яйці цілком сьвіжі, дюж.	38
Яйці свіжі, дюж.	35
Масло: —	
Свіже молочарське масло	34
До молочарень, фунт	45
Масло фармерське	35
Цукор, 100 фунтів	9.35

МУКА

за готіку доставлена вагонами.

Файф Розес, мішок 98 ф.	5.25
Два мішки по 49 фунтів	5.30
Чотири мішки по 24 фунти	5.45
Вестерн Кенада: —	
Пюрити, мішок 98 фунтів	5.25
Оґілвю: —	
Роял Гавсголд	5.25

ЦІНИ ХУДОБИ

На стакярдах в Ст. Боніфас.

	За 100 фунтів.
Воли добрі і добірні	9.50—10.00
Середні	7,50— 8,25
Телиці вибрані	8.00— 8,50
Добрі	7,50— 7,75
Середні	6,50— 7,00
Корови вибрані	8,00— 8,50
Добрі	7,00— 7,50
Середні	6,00— 7.00
Бугаї добрі	3,00— 7,25
Середні	5,50— 6.50
Телята на заріз, вибрані	8 60—10.00
Добрі	8,00— 9.00
Телята до тримани, расові	7,00— 7,75
Середної якости	6,60— 7,00
Свині: —	
Вибрані	18,75—19 00
Тяжкі	13,50—14.50
Легкі	14,00—15.25
Льохи	12,00—13.00
Вівці: —	
Вибрані ягнята	13,50—15 50
Вибрані вівці	12,00—13.50

ГОЛЯРНЯ

поручають ся ласкавій памяти — новій клієнтелї.

ОДИНОКА

Першорядна Українсько-по...

A. Semkowicz

619 Selkirk Ave. Winnipeg

ВЕЛИКА ФАБРИКА

всіляких виробів, як памятники, хрести на гроби і т. и. Всякого рода вироби на цвинтарі. Можете удати ся до нас особисто або написати по катальоґ на адресу:

Sack & Co., Ltd.

Regina, Sask.

Монтреал, Канада

Практика доказе, що одинока найскорша дорога до цілковитого здоровля — є безперечно особисте лїченє, коли доктор оглядає пацієнта і уложить правильну діягнозу хороби.

Долгого хорі, котрі живуть в инших місцевостях а сказають себе вилїчити, по винні відносити ся до руского спеціялїста хіроподиста. 12 літ практики.

D. S. SCHOLNIDOFF P. M.

162 Cadieux St

Часть розходів подорожи пацієнтам звертають ся.

ІВАН ЗАВІДОВСЬКИЙ

Український похоронний ПІДПРИЄМЦЯ І БАЛЬЗАМАТОР

Винаймає похоронні кімнати.

Приватна Трупарня при

581 Selkirk Ave., Winnipeg.

Telephone St. John 1500

Прошу удавати ся до свого земляка — нехай другі не визискують вас, які підшивають ся під імя нашої народности. — Маю також фіґури всякої величини по найнизших цінах.

Що Винайти?

?

Є то нововидрукована книжочка, містяча около 400 винаходів, котрі тепер можуть бути пошукувані, через нас зістала видана на жадане і для вигоди

УКРАЇНСЬКИХ ВИНАХІДНИКІВ

З тої книжочки довідаєте ся, які богатства винаходи може принесли і доперва принести можуть. Інтересуєте ся винаходом, пишіть ще нині по українськи до нас по ту книжочку, котру Вам безплатно вишлемо.

American European Patent Offices, 46 Pacific Bldg., (C R.) Washington, D. C.

Royal Bank of Canada

Інкорпорований 1869.

Вплачена готівка	$12.911.700
Резервові фонди	14.564.000
Все майно	335.0000.000

Щадничий Департмент — конта можуть бути отворені почавши від одного долара. Відсотки платить ся вірчно.

Спільні конта — Конто може бути отворене в імени двох з родини, Котра небудь особа (або опікун) може оперувати контом.

Фармерські конта — Конта фармерів одержуть спеціяльну увагу.

ФІЛІЇ — в Байсікер, Біґ Валей, Кастор, Крейгмейл, Ерскін, Гадсей, Галкірк, Голден, Мунсон, Стетлер і т. д.

Робота якої рідко

є в Канаді між иньшим робота в трачці. Майже кождий любить робити в трачці тому, що там робота чиста і легка. Однак роботи в трачках є для людий меньше чим а по старають ся, тому щоби де лучить ся нагода дістати роботу в трачці, так всі там тиснуть ся і нагода стать ся рідкостею.

МИ ДАМО ВАМ НАГОДУ.

Отсе, одержали відомість, що в ПАВЛІН КЛАРК КО. в ФОРТ ФРАНЦІС (коло американської границї) потребує ся більше число людий до роботи в трачці і тому звертаємо Вам увагу використайте нагоду і забезпечте себе на добру, сталу, легку і чисту роботу.

ПЛАТНЯ НАЙВИСША

Платня як звичайно в згаданій компанії висша чим у котрій небудь иньшій трачці в околици.

ДЛЯ ВИГОДИ

робітників компанія побудувала для робітників першої кляси мешканя і провадить першорядну кухню в котрій робітники на всяк час певні доброго харчу.

ПЛАТИМО ПОДОРОЖ

Для вигоди тих що хотіли би одержати там роботу, платимо дорогу сами наперед з Вінніпеґу на місце роботи якої кошт треба відробити.

Отже не надумуйте ся богато, а забезпечте ся на добрий зароботок і пишіть ся або приходіть до специяльного репрезентанта компанії, який дуже радо все Вам опише, або розкаже.

TONY SCHULTZ

179 HENRY AVENUE WINNIPEG, MAN.

М. ГУБІЦЬКИЙ

Старокраєвий кравець зі Львова, з довголітною практикою американською — отворив

Кравецьку Робітню

ПРИ ВУЛИЦІ СЕЛКІРК 591½

Робить убрани мужеські і жіночі по приступній ціні, як рівнож приймає замовленя з провінції. — за якість матерії і досконале викінчене роботи ручить.

РОДИЧІ!

Чи ваші діти уміють читати і писати по українськи?

Найбільшим богацтвом на сьвіті є наука.

Найбільшою на сьвіті нуждою є темнота.

Гоніть від хати нужду і темноту, учіть ся, думайте, читайте і учіть дітей своїх своєї рідної мови, бо лиш в рідній мові можна все найкрасше розуміти. Аби дати тисячам дітий спромогу учити ся рідного слова, ми видали

БУКВАР

Буквар ідеш к одним з найлїпших, які до тепер появились, в гарній твердій оправі і коштує тілько 25 центів.

Пересилку оплачуємо самі.

Для книгарень агентів і учителів опуст.

CANADIAN UKRAINIAN PUBLISHING CO., LTD.

590 PRITCHARD AVENUE — WINNIPEG, CANADA

1 ЦЕНТ

за слово, відшукає Ваших накомих приятелів і рідних.

Оголошуєтесь в Канадійськім Русині. — Канадійський Русин розходить ся по всій Канаді і відшукає Ваших приятелів, знакомих і рідних.

DODD'S KIDNEY PILLS FOR ALL KIDNEY DISEASES RHEUMATISM BRIGHT'S DISEASE DIABETES BACKACHE NUMBER 23 THE PROPRIETARY

Додід'с піґулки на нирки. На усі недуги нирок, ревматизм, цукрову недугу і біль в хребті. Поміщена ілюстрація представляє вид пуделка.

Руский Шпиталь Д-ра Б. Гержабека в Вінніпеґу.

415—417 PRITCHARD AVE, WINNIPEG, MAN.

ДР. Б. ГЕРЖАБЕК ДАВНІЙШЕ ДИРЕКТОР ШПИТАЛЮ В ГУСЯТИНІ, ГОЛОВНИЙ АСИСТЕНТ В ЦІСАРСЬКИХ І КОРОЛЇВСЬКИХ КЛІНІКАХ В КРАКОВІ ПРАЗІ І ВІДНИ; ЧЛЕН КОЛЕҐІЮМ ЛЕКАРІВ І ХІРУРҐІВ ЛОНДОНСЬКИХ І АНГЛІЙСЬКИХ. ТЕПЕР ГОЛОВНИЙ ЛІКАР РУСЬКО-ПОЛЬСЬКОГО ШПИТАЛЮ.

СПЕЦІЯЛІСТ

недуг легких, жолудка і кишок; недуг міхура і частий родних; недуг очий, ух, горла і недуг жіночих. Лїченє внутрішних хоріб при помочи средств Ерліха "606".

АПТИКА РУСЬКО ПОЛЬСЬКОГО ШПИТАЛЮ—415—417 Прічард ave. Вінніпеґ.—Телефонуйте в день Ст. Джан 474; в ночи Ст. Джан 856

Аптика заосмотрена в ріжні до набутя лїкарства старокраєві і американські, дозволені урядом. На провінції висилають ся лїкарства за попереднім надісланем належитости. — До листовних зголошень треба залучити 3-центову марку на відповідь.

Єсли не можете нїде знайти помочи ані лїкарства, то зголосіть ся до Дра. Гержабка, а він доложить всіх старань, аби привернути Вам здоровє.

РУСЬКО - ПОЛЬСЬКИЙ ШПИТАЛЬ. — Телефон в день Ст. Джан 474 в ночи: Ст. Джан 856.

Головним лїкарем Шпиталю є Др. Б. Гержабек, бувший директор шпиталю в Кракові і Гусятині. Лїченє в руско-польськім шпиталю відбуває ся після найновійших способів.

Шпиталь є заосмотрений в всї найновійші апарати до усовершенного слїдженя і лїченя. Головний директор говорить по руськи. В шпиталю за послїдних 9 лїт виліковано понад 16.000 хорих, що перебували в шпиталю. — Обслуга в руско-польськім шпиталю Дра Гержабка делїкатна і скора. Розуміє і говорить по руськи.

В опіку лїкарську беремо тільки тих хорих, котрих хороби можна ще вилїчити.